

TC
UŞAK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜŐÜ
İLKÖĞRETİM ANA BİLİM DALI
SINIF ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

ÇİZĐİ FİLMLEİN DEĞERLER EĞİTİMİ BAKIMINDAN
KARŞILAŞTIRILMASI

Zeynep SEVİM

Yüksek Lisans Tezi

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Erol DURAN

Uşak

Mayıs,2013

YÜKSEK LİSANS TEZ ÖZETİ**ÇİZGİ FİLMLEİN DEĞERLER EĞİTİMİ BAKIMINDAN
KARŞILAŞTIRILMASI****Zeynep SEVİM****İlköğretim Anabilim Dalı****Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı****Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mayıs 2013****Danışman: Yrd. Doç. Dr Erol DURAN**

Bu araştırmada çocuklara yönelik programlar içerisinde çizgi filmlerin, değerler eğitimi bakımından karşılaştırılması amaçlanmıştır.

Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olan tarama modeli ve betimsel içerik analizi kullanılmıştır. Tarama modeli, “geçmişte ya da hâlen var olan bir durumu olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 2009: 77). İçerik analizi kullanılması temel nedeni ise, bir metinde veya metinler grubu içerisinde yer alan belirli sözcük veya kavramların bulunma durumunu incelemektir. Ayrıca betimsel analiz yoluyla yorumlanan bilgiler içerik analizi ile daha fazla irdelenir ve betimsel analiz sonucu fark edilemeyen kavram ve temaların içerik analiz sonucunda ortaya konulabilmesidir. Araştırmacı, metinde yer alan kavramların sayısını, anlamına ve birbiri ile ilişkisine, kavram ile ifadelerin vurgusuna bakarak metni yorumlar, değerlendirir ve eldeki metin hakkında bir yargıya ulaşır (Şencan 2005).

Bu araştırmada çocukların izlemeyi en çok tercih ettikleri çizgi filmleri belirlemek için düzenlenen açık uçlu anket, Uşak il merkezinde bulunan anaokulları ve ilkokul bünyesindeki ana sınıflarına devam eden 250 okul öncesi öğrenci

velisine uygulanmıştır. Elde edilen veriler sonucunda çocuklar tarafından en çok izlenen üç adet yerli yapım, üç adet yabancı yapım çizgi film belirlenmiştir.

Belirlenen yerli yapım çizgi filmler ve izlenme oranları: Pepee(% 89,2), Keloğlan(% 84,4), Nane ile Limon(%18).

Belirlenen yabancı yapım çizgi filmler ve izlenme oranları: Caillou(%78,8), Marsupilami(% 38), Laura'nın Yıldızı(%30).

Belirlenen çizgi filmler içerisinde taranacak değerler ise okul öncesi öğretim programı dikkate alınarak hazırlanan ve 11 okul öncesi öğretmenine uygulanan anket sonucunda kesinleştirilmiştir. Araştırmacı tarafından, veriler sonucu belirlenen çizgi filmlerden rastgele bölümler izlenerek metne dökülmüştür. İzleme süreleri birbirine yakın olan 6 çizgi filmin rastgele izlenen bölümlerinde, taranan 15 değerden 13'üne rastlanmıştır. Bu değerler sevgi, saygı, hoşgörü, işbirliği, adil olma, çalışkanlık, sorumluluk, temizlik, dürüstlük, yardımseverlik, aile birliğine önem verme, sağlıklı olmaya önem verme, paylaşma değerleridir. Vatanseverlik ve barış değerlerine ise belirlenen çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde rastlanmamıştır.

Taranan değerlerin hangi çizgi filmde ne kadar ve ne şekilde verildiği bulgular ve sonuçlar kısmında ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çizgi film, değer, değerler eğitimi

ABSTRACT**COMPARISON OF CARTOONS IN TERMS OF
VALUES EDUCATION****Zeynep SEVİM****Department of Primary Education****Science of Classroom Teaching****Institute of Social Sciences Uşak University, Mayıs 2013****Advisor: Assist. Prof. Erol DURAN**

In this Study ,It is aimed to compare the cartoons out of the children programs in terms of values education.

In this research, two branches of qualitative research methods; descriptive content analysis and screening model has been used. Screening model is a research approach that aims to describe a situation, as it is, which is available at the present time and in history. The case, person or object that is research subject in screening models has been identified, as they are, under their current conditions. (Karasar, 2009: 77) The main reason for the use of content analysis is to investigate the presence status of specific words or concepts in a text or group of texts. In addition, informations which have been reviewed through descriptive analysis are examined more with content analysis and concepts which can't be realized through descriptive analysis can be revealed as a result of content analysis. Researcher reviews ,evaluates and reaches a conclusion about the text by looking at the number of the concepts in the text, their meanings , their relationship with each other and the emphasis of concepts and expressions (Şencan,2005).

In this Study, an open ended questionnaire which has been prepared to

determine the cartoons that children most prefer watching, has been applied to parents of 250 pre-school students in primary schools and kindergartens located in Uşak city center. As a result of the data obtained ,the most watched three local made and three foreign made cartoons have been determined.

Determined local made cartoons and their watching ratings: Pepee(% 89,2), Keloğlan(% 84,4), Nane ile Limon(%18).

Determined foreign made cartoons and their watching ratings: Caillou(%78,8), Marsupilami(% 38), Laura's Star(%30).

The specified values to be scanned in the cartoons became definite as a result of the questionnaire which has been prepared by taking the curriculum into account and conducting with 11 preschool teachers. The text has been written by the researcher after watching the random parts of the cartoons which have been determined as a result of the datas.In the cartoons which have close length of time and parts of which have been randomly watched, 13 out of 15 scanned values have been found. These values are love, respect, tolerance, cooperation, fairness, diligence, responsibility, cleanliness, honesty, benevolence, giving importance to the unity of the family, giving emphasis to be healthy and sharing. The values of patriotism and peace can not be found while watching the parts of cartoons.

It is described in detail in the results section, in which cartoon, how many and in what way the scanned values are given.

Keywords: Cartoon, value, values education

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI

İlköğretim Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Zeynep SEVİM' in “Çizgi Filmlerin Değerler Eğitimi Bakımından Karşılaştırılması” başlıklı tezi 15 Mayıs 2013 tarihinde, aşağıdaki jüri tarafından Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca, Yüksek Lisans Tezi olarak değerlendirilerek kabul edilmiştir.

JÜRİ ÜYELERİ

İmza

Üye (Tez Danışmanı): Yrd.Doç. Dr. Erol DURAN

.....

Üye : Yrd.Doç. Dr. Zekerya BATUR

.....

Üye : Yrd.Doç. Dr. Murat BAŞAR

.....

Enstitü Müdürü

Doç. Dr. Musa ÇİFCİ

ÖNSÖZ

Değerler, üzerinde önemle durulan ve sürekli incelemeye değer bulunan bir konudur. Yaşamımızın bütününde yer alan değerleri, yarınlara hazırladığımız çocuklara eğitim yoluyla aktarmak toplum, aile ve öğretmenlerin temel sorumluluklarındandır. Günümüzde bu sorumluluğa ortak olan medyayı da değerler eğitimi söz konusu olduğunda göz ardı etmek mümkün değildir. Bu durumda çocukların izlemeyi en çok tercih ettiği çizgi filmlerin değerler eğitimi açısından incelenmesi yararlı olacaktır.

Bu araştırmanın her aşamasında yapıcı eleştirileri ve değerli katkılarıyla bana yol gösteren değerli hocam Yrd. Doç. Dr. Erol DURAN' a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Beni yüksek lisans yapmaya yüreklendiren hayatımın her döneminde maddi-manevi yanımda olan aileme ve araştırmamın her aşamasında yanımda olan benden desteğini ve ilgisini esirgemeyen sevgili eşim Halil SEVİM' e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Zeynep SEVİM

ÖZGEÇMİŞ**Kişisel Bilgiler:**

Adı Soyadı : Zeynep SEVİM

Doğum Yeri ve Tarihi : Uşak / 01.08.1988

Eğitim Durumu

Lisans öğretimi : Afyon Kocatepe Üniversitesi Okul Öncesi Öğretmenliği

Bildiği Yabancı Diller : İngilizce

İş Deneyimi

Çalıştığı Kurumlar : Uşak Eski Güney İlköğretim Okulu Okul Öncesi Öğretmenliği

: Uşak Hakkı Kabaklarlı Anaokulu Okul Öncesi Öğretmenliği

: Uşak Fatih İlköğretim Okulu Okul Öncesi Öğretmenliği

İletişim:

E-posta Adresi : zeynepsevim_@hotmail.com

İÇİNDEKİLER

Özet.....	i
Abstract	iii
Jüri ve Enstitü Onayı.....	v
Önsöz	vi
Özgeçmiş.....	vii
İçindekiler	viii
Tablolar Listesi.....	x
1. BÖLÜM	1
1.Giriş.....	1
1.1.Tezi Adı.....	2
1.2.Tezin Konusu.....	2
1.3.Tezin Amacı	3
1.4.Tezin Önemi	3
1.5.Tezin Yöntemi	3
1.5.1.Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi.....	4
1.5.2.Veri Toplama Süreci ve Analizi.....	5
1.5.3.Kapsam ve Sınırlılıklar.....	5
1.5.4.Varsayımlar.....	6
2. BÖLÜM	7
2.1.Çizgi Film ve Tarihsel Gelişimi	7
2.1.1.Çizgi Film	7
2.1.2.Çizgi Filmin Dünyada ve Türkiyede Tarihsel Gelişimi	8
2.2.Çocuk Televizyon ve Çizgi Film.....	14
2.3.Değerler ve Değerler Eğitimi	17
2.3.1.Değerler Eğitimi.....	21
2.4.Değerler ve Medya.....	26
3. BÖLÜM	30
3.1. Birinci Alt Probleme ilişkin Bulgular	30
3.2. İkinci Alt Probleme ilişkin Bulgular	33
3.3. Üçüncü Alt Probleme ilişkin Bulgular	45

4. BÖLÜM	67
4.1. Tartışma, Sonuç ve Öneriler.....	67
4.1.1. Tartışma ve Sonuç	67
4.1.2.Öneriler.....	72
KAYNAKÇA	74
EKLER	79
Ek:1 Anket Formu	79
Ek:2 Anket Formu	81

TABLolar LİSTESİ**Sayfa**

Tablo 1: Araştırmaya Katılan Öğrencilerin İzlemeyi En Çok Tercih Ettikleri Yerli ve Yabancı Yapım Çizgi Filmler Tablosu.....	30
Tablo 2: Yerli Yapım Çizgi Filmlerden İzlenen Bölüm Sayısı ve İzleme Süreleri Tablosu.....	33
Tablo 3: En Çok İzlenen Yerli Yapım Çizgi Filmlerde Verilen Değerler ve Değerlerin Veriliş Şekli Tablosu.....	34
Tablo 4: Yabancı Yapım Çizgi Filmlerden İzlenen Bölüm Sayısı ve İzleme Süreleri Tablosu.....	45
Tablo 5: En Çok İzlenen Yabancı Yapım Çizgi Filmlerde Verilen Değerler ve Değerlerin Veriliş Şekli Tablosu.....	47
Tablo 6: Yerli ve Yabancı Yapım Çizgi Filmlerde Verilen Değerlerin Genel Değerlendirme Tablosu.....	67

1. BÖLÜM

1.Giriş

İnsan, ömrü boyunca çevresiyle iletişim içerisindedir. İnsanın her düşüncesinin, davranışının ardında isteyerek ya da istemeyerek, alıp verdiği mesajlar vardır. İletişim, insanın günlük yaşamında önemli bir yere sahiptir. Berelson ve Steiner'in (Akt: Mutlu, 1998: 168) tanımına göre iletişim, "bilginin, fikirlerin, duyguların, becerilerin, vb." simgeler kullanılarak iletilmesidir. İletişim ihtiyacı insanın doğasında vardır. Bu nedenle tarih boyunca insanlar bilgi alışverişinde bulunmak için çeşitli iletişim araçları ve yöntemler oluşturmuşlardır. Toplumların uygarlık seviyesi geliştikçe, iletişim araçları da çeşitlenmiştir. Teknolojinin gelişmesiyle de bu araçlar günümüzde çok ileri bir aşamaya ulaşmıştır (Oktay, 1999: 222).

Günümüzde iletişim, sadece bireyler arasında gerçekleşmemektedir. Çeşitli kurumlar tarafından aynı anda çok sayıda insana yönelik iletişim süreçleri bulunmaktadır. İşte geniş kitleler amaçlanarak oluşturulan bu iletişime 'kitle iletişim' denilmektedir. Ses, görüntü ya da hem ses hem görüntü özelliklerine sahip araçlar aracılığı ile kitle iletişim yapılmaktadır. Kitle iletişime aracılık yapan ve bu özellikleri barındıran araçlara ise 'kitle iletişim araçları' adı verilmektedir (Balaban, 2002: 7). Bu araçlardan çağımızda yaygın olarak kullanılanlar; kitap, gazete, dergi, sinema, radyo ve televizyondur (Oktay, 1999: 223).

Yaş, eğitim düzeyi ve hiyerarşi aramayan serbest girişe açık bir iletişim aracı (Şirin, 1999: 17) olan televizyon, insanlar arası eğitim-yerleşim ve yaş farklılıklarını aşarak aslında heterojen bir izleyici kitlesi oluşturmaktadır (Batmaz ve Aksoy, 1995: 93). Ayrıca etkileme gücü diğer medyalardan daha fazladır. Çünkü ulaşılması ve izlenmesi en kolay araç olma özelliğini bünyesinde barındırmaktadır. Televizyon okuma yazma becerisi gerektirmez ve televizyondaki görüntülerin abecesi yoktur (Şirin, 1999: 13).

Televizyon, sağladığı sınırsız olanaklarla, canlı, renkli görüntüler ve seslerle izleyenlere doğrudan veya dolaylı olarak çeşitli bilgi ve mesajlar iletmesi, göze ve

kulağa hitap etmesi gibi özelliklerinden dolayı diğer iletişim araçlarından daha fazla, eğitim, iletişim ve eğlence alanında önem kazanmaktadır (Şirin, 1999: 13). Günümüzde ise çocuklar, günlük yaşamları içerisinde çok uzun süreler boyunca televizyonla yüz yüze kalmaktadırlar (Bağlı, 2002: 1).

Televizyon, çocukların en önemli eğlence aracıdır. Günümüz çocukları ne yazık ki, gün içerisinde saatlerce televizyon seyretmektedir. Çocuklar TV'den en çok çizgi film izlemektedirler. Bu çizgi filmler öğrencileri hem eğlendirmekte hem de yönlendirmektedir. Bu yönlendirmeler, öğrencilerin duygu, düşünce ve hayal güçlerini biçimlendirmektedir. Somut işlemler döneminde olan çocuklar, hayal gücü ile gerçeği, duygusal ve abartılı öğeleri, kurguları ve özellikle de olumsuz yönlendirmeleri anlamakta yetersizdirler. Yani çizgi filmler iyi bir eğitim aracı olabileceği gibi, çocukların davranışlarını, düşüncelerini ve hayal güçlerini olumsuz etkileyen bir araç da olabilir.

Çizgi filmler, çocuklar üzerinde bu kadar etkili iken, çizgi filmlerin biçimlerini ve içeriklerinin nitelikli olması oldukça önemlidir. İçeriğin nitelikli olması özellikle de insan yaşamını şekillendiren değerlerin, içerikte veriliyor olması önemlidir. Bu çalışma, çizgi filmlerde bu değer eğitiminin, nasıl ve ne şekilde verildiğini araştırması bakımından önemlidir. Çünkü erken çocukluk, değerlere ilişkin bilgilerin temelini atıldığı ilk dönemdir. Değerler, pek çok kaynaktan beslenerek gelişmektedir ve özellikle küçük çocuklarda iyi davranışlara ilişkin deneyimlerin oldukça çeşitli olması önemlidir. Çocuklar, değerlere ilişkin bilgileri yaşamları boyunca öğrenmektedirler ama ilk bilgiler erken dönemde kazanılmaya başlanmaktadır. Bu süreç yaşam boyu devam etmekte fakat temel değerler bu dönemde oluşmaktadır (Balat ve Dağal, 2006).

1.1. Tezin Adı

Çizgi Filmlerin Değerler Eğitimi Bakımından Karşılaştırılması

1.2. Tezin Konusu

Bu tezin konusu, Türkiye televizyonlarında yayınlanan yerli ve yabancı yapım çizgi filmlerde hangi değerlerin ne şekilde verildiğini incelemektir. Araştırma sırasında, çizgi film, çizgi filmin tarihi, değerler ve eğitimi, değerler ve medya ve çizgi filmlerde değerlerin nasıl ve ne şekilde verildiği konu edinilmiştir.

1.3. Tezin Amacı

Bu araştırma, Türkiye televizyonlarında yayınlanan, çocukların izlemeyi en çok tercih ettiği yerli ve yabancı yapım çizgi filmlerde hangi değerlerin, ne şekilde verildiğini incelemeyi amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda şu sorulara cevap aranmıştır:

1. Araştırmaya katılan çocukların izlemeyi en çok tercih ettiği yerli ve yabancı yapım çizgi filmler hangileridir?
2. Türkiye’de yayınlanan, çocukların izlemeyi en çok tercih ettiği üç yerli yapım çizgi filmde hangi değerler ne şekilde verilmektedir?
3. Türkiye’de yayınlanan, çocukların izlemeyi en çok tercih ettiği üç yabancı yapım çizgi filmde hangi değerler ne şekilde verilmektedir?

1.4. Tezin Önemi

Günümüz çocukları, küçük yaşlardan itibaren televizyon izleme alışkanlığını edinmektedirler. Çünkü çocuklar için televizyon izlemesi keyifli ve kolay bir alışkanlıktır. Artık çocuklar okuldan ve oyundan arta kalan zamanlarının büyük bir bölümünü televizyon karşısında geçirmektedirler. Hatta oyun zamanlarını da televizyon izleyerek geçirmeyi tercih etmektedirler. Çocukların günlük hayatına bu denli giren bir aracın sunduğu programların değerler eğitimi açısından incelenmesi oldukça önemlidir.

Bugün, çocuklara yönelik televizyon kanallarının artmasıyla sayıca ve türce giderek yaygınlaşan çizgi filmler, çocukların günlük hayatında ve eğlence dünyasında büyük yer kaplamaktadır. Özellikle görsel anlamda çocuklar tarafından büyük bir ilgi ile izlenen çizgi filmler, çocukların gelişim ve eğitiminde büyük bir rol üstlenmektedir. Çünkü çocuklar tarafından çizgi film içerisinde verilen bilgiler ve yapılan davranışlar doğru kabul edilerek çoğunlukla sorgulanmamaktadır. Bu noktada televizyonda izledikleri çizgi film içerisinde hangi değerlerin, ne şekilde verildiği büyük önem taşımaktadır. Alan yazın tarandığında bu tür çalışmaların yetersiz olduğu görülmektedir. Bu sebeple araştırmacı çizgi filmlerde değerler eğitimi üzerine bir araştırma yapılmasını önemli bulmaktadır.

1.5. Tezin Yöntemi

Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olan tarama modeli ve modelin tekniklerinden olan betimsel ve içerik analizi kullanılmıştır. Tarama modeli,

“geçmişte ya da hâlen var olan bir durumu olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 2009: 77).

Betimsel analiz ise, çeşitli veri toplama teknikleri ile elde edilmiş verilerin daha önceden belirlenmiş temalara göre özetlenmesi ve yorumlanmasını içeren bir nitel veri analiz türüdür (Yıldırım ve Şimşek, 2005: 224).

Araştırmada içerik analizi kullanılmasının temel nedeni ise, bir metinde veya metinler grubu içerisinde yer alan belirli sözcük veya kavramların bulunma durumunu incelemektir. Ayrıca betimsel analiz yoluyla yorumlanan bilgiler içerik analizi ile daha fazla irdelenir ve betimsel analiz sonucu fark edilemeyen kavram ve temaların içerik analiz sonucunda ortaya konulabilmesidir. Araştırmacı, metinde yer alan kavramların sayısını, anlamına ve birbiri ile ilişkisine, kavram ile ifadelerin vurgusuna bakarak metni yorumlar, değerlendirir ve eldeki metin hakkında bir yargıya ulaşır (Şencan 2005).

1.5.1. Veri Toplama Aracı

Araştırmada üç farklı veri toplama aracı kullanılmıştır.

1. Okul öncesi çağı çocukların, izlemeyi en çok tercih ettiği çizgi filmleri belirlemek amacıyla, araştırmacı tarafından oluşturulan açık uçlu anket, Uşak ilinde bulunan 3 anaokulu ve ilkokul bünyesindeki 4 ana sınıfına devam eden 300 okul öncesi öğrenci velisine uygulanmıştır. Anket, velilere elden verilmiş ve toplanmıştır. Velilere gönderilen 300 anketten 250'sine ulaşılabilmektedir.
2. Okul öncesi çağı çocuklarına verilmesi gerektiği düşünülen değerlerin belirlendiği anket, araştırmacı tarafından okul öncesi eğitim programı ve değerler eğitimi ile ilgili alan yazını taranarak oluşturulmuştur. Her bir değer için “Gerekli Görüyorum” ve “Gerekli Görmüyorum” şeklinde veri toplanmıştır. Oluşturulan bu anket 5 farklı okulda çalışan, 11 okul öncesi öğretmenine uygulanarak çizgi filmler içerisinde taranacak değerler kesinleştirilmiştir.
3. Anket sonuçlarına göre belirlenmiş üçü yabancı, üçü yerli çizgi filmlerden rastgele seçilen bölümler içerisinde, belirlenen değerler taranmıştır.

1.5.2. Veri Toplama Süreci ve Analizi

Araştırmacı, veri toplama sürecini dört aşamada yapmıştır:

Birinci Aşama:

Veri toplama sürecinin birinci aşamasında, okul öncesi öğrencilerinin izlemeyi en çok tercih ettiği üçü yerli, üçü yabancı altı çizgi film, velilere uygulanan anket sonucunda belirlenmiştir.

İkinci Aşama:

Araştırmacı, birinci aşamada belirlenen çizgi filmlerin tüm serilerini temin etmiştir.

Üçüncü Aşama

Çizgi filmlerde taranacak olan değerler, 11 okul öncesi öğretmenine yapılan anket sonucunda kesinleştirilmiştir. Ankette bulunan 22 değerden 15'inin okul öncesi çağındaki çocuklara verilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Dördüncü Aşama

Araştırmacı, temin ettiği çizgi filmler içerisinden rastgele seçtiği bölümleri, toplam izleme süreleri birbirine yakın olacak şekilde, birbirinden bağımsız üç farklı alan uzmanı ile önceden hazırlamış olduğu değer listesine göre inceleyerek analiz etmiştir.

Araştırmacı, Pepee çizgi filminden 11 bölüm (99dk.29sn.), Keloğlan çizgi filminden 9 bölüm (97dk.32sn.), Nane ile Limon çizgi filminde 10 bölüm (103dk.43sn.); Caillou çizgi filminden 18 bölüm (101dk.58sn.), Marsupilami çizgi filminden 9 bölüm (103dk.33sn.), Laura'nın Yıldızı çizgi filminden 10 bölüm (105dk.15sn.) izlemiştir.

1.5.3. Kapsam ve Sınırlılıklar

Bu araştırma;

- ✓ Uşak ilinde bulunan, MEB'e bağlı 3 bağımsız anaokulu ve ilkokul bünyesinde bulunan 4 ana sınıfı ile sınırlıdır.

- ✓ 2012 – 2013 yılında eğitim - öğretim gören 250 okul öncesi öğrenci velilerine uygulanan anketle sınırlıdır.
- ✓ 11 okul öncesi öğretmenine uygulanan anket ile sınırlıdır.
- ✓ Çocuklar tarafından en çok tercih edilen 3 yerli, 3 yabancı yapım çizgi filmler ve bu çizgi filmlerin rastgele seçilen bölümleriyle sınırlıdır.

1.5.4. Varsayımlar

- ✓ Velilerin kendilerine gönderilen anketleri, çocuklarının fikirlerini alarak doldurdukları varsayılmaktadır.
- ✓ Veri toplama aracı araştırmanın amacını gerçekleştirmeyi sağlayacak yeterli ve geçerli bilgileri yansıtacak nitelikte olduğu varsayılmaktadır.
- ✓ Öğretmenlerin ankette belirttikleri görüşler, kendilerinin gerçek görüşlerini yansıttığı varsayılmaktadır.

2.BÖLÜM

2.1. Çizgi Film ve Tarihsel Gelişimi

2.1.1.Çizgi Film

Geçmişten günümüze çizgi film tanımları incelendiğinde, kullanılan malzemelerin çeşitliliği ve teknoloji ile birlikte sürekli gelişmesinden dolayı, net bir tanımlamasının yapılamadığı görülmüştür. Buna rağmen, genel olarak çizgi filmlere yüklenen anlam ve yapılan tanımlamalar şu şekilde sıralanabilir

Türk Dil Kurumunca yayınlanan Sinema ve Televizyon Terimleri Sözlüğü'nde çizgi film “tek tek resimleri ya da devinimsiz nesnelere gösterim sırasında, devinim duygusu verebilecek biçimde düzenlemek ve filme aktarma işi” şeklinde tanımlanmaktadır (TDK, 1981; Can, 1995: 3).

“Bir konuyla ilgili olarak karakterlerinin hareketlerini belirtecek biçimde art arda çizilmiş resimlerden oluşan sinema filmi “(Çelenk, 1995: 21).

“Çizgi film canlı ya da cansız nesnelere canlandırmak veya onlara yeni bir kimlik verme işlemidir” (İlgaz, 1998: 9).

“Tek kare çekilebilen bir alıcı ile hareketlerin çözümlenmiş pozlarının çizilmiş resimlerini ya da hareketsiz cisimlerin, göstericide hareket duygusu verecek biçimde yeniden düzenlenmesine “Animasyon”, bu teknikle hazırlanmış filmlere “canlandırma filmi” denir” (Turalı, 2001: 12).

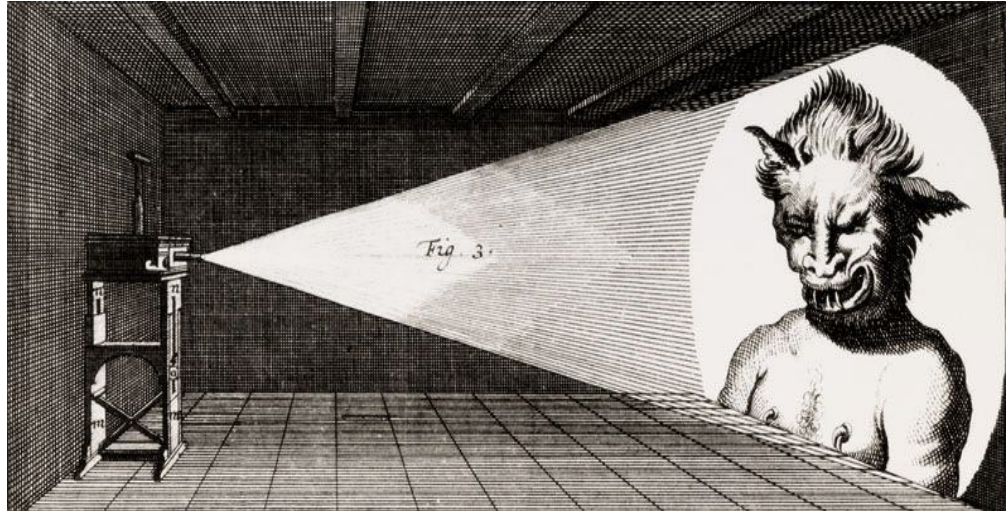
Belirli bir hareket dizisini oluşturan durağan görüntüler, tek tek filme alınıp saniyede 24 kare hızla izleyiciye sunulduğunda, her bir durağan görüntü, gözün ışığa hassas tabakasında, beyin aracılığı ile bir süre duraklaşır. Bu görüntü kendisinden sonra gelen kare ile optik olarak bağlanır ve bu durum film içindeki tüm kareler için sürüp gider. Bu temel prensip üzerine oluşan çizgi filmin gerçekçi filminden ayrılan özelliği, filmin kare kare oluşturulması ve köklerinin grafik ya da plastik sanatlara dayalı olmasıdır. Hareket dizisini oluşturan durağan resimlerin el çizimi olması, renklerin ve hareketlerin sanatçılar tarafından üretilerek kontrol edilmesi açısından da ayrım ortaya çıkar (Kaba, 1992: 1).

Çizgi film anlatım bakımından karikatür ve çizgi romana yakındır ama onlardan farklı olarak kendine özgü bir yaratma süreci teknikleri, anlatım dili ve yayınlama ortamı vardır. “Çizgi filmlerin en önemli özelliği hareketliliği, anlatacağı konuyu hareketle anlatmasıdır. Bu şekilde etki yaratır. Bunun yanı sıra hızdan ve yinelemelerden de yararlanır” (Stephenson, 1973: 16). Bunun yanı sıra çizgi filmin kesinlikle hareketli karikatürler olmadığı bilinmelidir. Çizgi film devam eden resimlerden oluşur. Bu resimlerin her biri filmde bir hareketin kısa süren anlarından birini oluşturur. Daha sonra çizilen resimler filme alınır ve sonunda ekran üzerine yansıtılarak hareketli bir şekilde gösterilerek resme canlılık kazandırılır. Çizgi film, çizim, karikatür, resim, kukla gibi nesnelere hareket ediyormuş gibi göstermek için sinema tekniğinin grafik ve resimlere uygulanmasıdır. Canlandırma sineması, sonuca ulaşmada birliktelik gerektiren bir yeni çağ sanatıdır (Stephenson, 1973: 16).

2.1.2. Çizgi Filmin Dünyada ve Türkiye’de Tarihsel Gelişimi

İlk çağlarda Altamira mağaraları duvarlarına çizilen resimlerden, sinemanın bulunuşuna kadar geçen süreç içerisinde sanatçı, yaptığı resimlere, garip bir içgüdüyle, hareket izlenimi vermeye çalışmıştır. Bu konuda, bilim adamlarının, sanatçıların ve düşünürlerin oluşturdukları sistemler, sinemanın oluşumunu olanaklı kılmıştır. Fotoğrafın ve sinemanın sosyolojik perspektifine baktığımızda, bunun geçen yüzyılın ortalarında modern resim alanında meydana gelen ruhsal ve teknik krizin doğal bir sonucu olduğu görülmektedir (Bazin, 1993: 16).

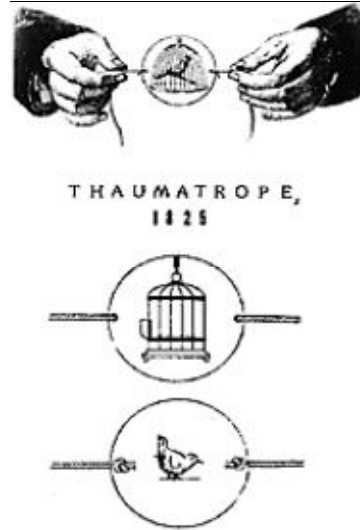
Canlandırma anlamında ilk bilinen veriler ise, 17.yüzyıla aittir. 17.yüzyılda Papaz olan Athanasius Kircher, magic lantern “sihirli fener” (şekil 1) adını verdiği projeksiyon aygıtını geliştirmiştir (Hünerli, 2005: 8). Işık almayan bir kutu, bir ayna ve bir mercekten oluşan bu araçta ışık kaynağı olarak, güneş ışığı ve mum ışığı kullanılmaktadır.

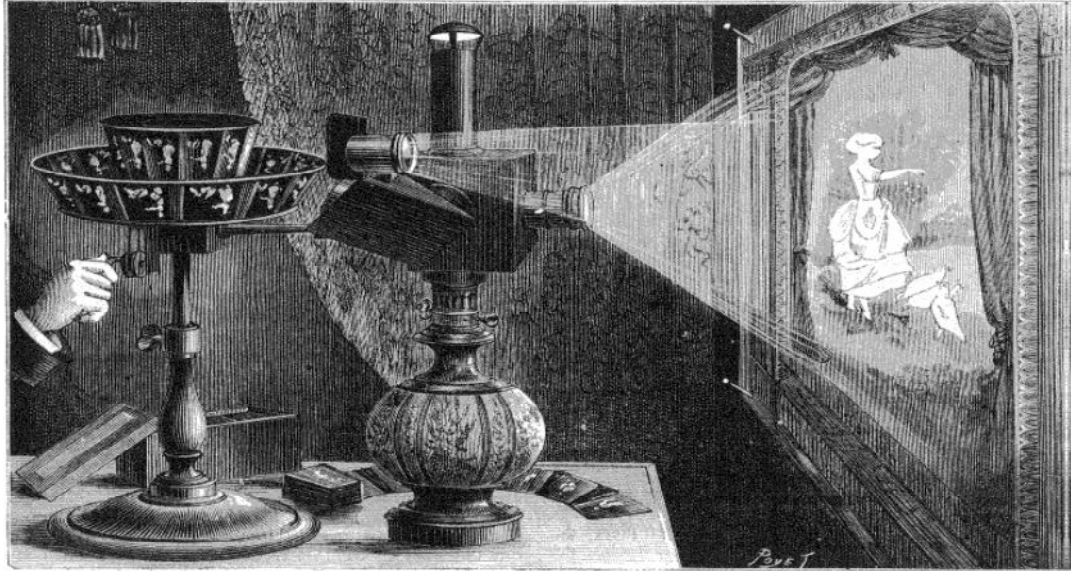
Şekil 1. Magic Lantern “Sihirli fener”

19. yüzyılın başlarında resimleri hareket ediyormuş gibi gösteren bazı oyuncaklarında çizgi filme temel teşkil edecek nitelikte olduğu bilinmektedir. İki resim birbirini peşi sıra gözün önünden geçerek, “thaumatrope” (Şekil 2) adı verilen oyuncakla gözde hareket hissi elde edilmiştir. Aynı ilkelere dayalı “zoetrope” olarak adlandırılan oyuncak geliştirilmiştir. Bu oyuncak bir kaide üzerinde dönen ve çevresinde eşit aralıklarla açılmış göz delikleri bulunan silindir biçiminde bir araç geliştirilmiştir. Bant üstüne çizilmiş ve silindirin içine yerleştirilmiş olan resimler izlenmiş ve silindirin çapının büyüklüğüne göre, canlandırma süresi uzamıştır. Pierre Devignes tarafından geliştirilen bu araç, değişik resmin bantlarını da kullanma imkânı sunmaktaydı. Emile Reynaud’un yarattığı “praxinacope”(Şekil 3) ise, “zoetrpe”un daha gelişmişiydi (İnanç, 1981: 11-41).

Emile Reynauld’un geliştirdiği “Praxinacope” ise, daha önceki gelişmeleri çok ileriye taşımıştır. Diğerlerinden farklı olarak Reynaud’un bu buluşu, göz delikleri yerine, silindirin ortasına bir ayna yerleştirilmesini ve bu sayede aynaya bakan seyircinin hareket eden resimleri görebilmesini sağlamıştır. Reynaud, bu buluşunu bir çeşit optik büyütücü ile birleştirerek 1882’de dünyanın ilk sinema salonunu açmış ve bu gösterilerini 1900 yılına kadar sürdürmüştür (Şahin, 1995: 18).

Şekil 2. Thaumatrope

Şekil 3. Emile Reynaud'un Geliştirdiği "Praxinacope"

Bilinen anlamda görüntüyü ilk kez Hollandalı âlim Picher Van Muschenbock'un çizdiği sanılmaktadır. Reynaud ise, sinemanın ortaya çıkmasından önce ilk canlandırma filmlerini gerçekleştirmiştir. İlk canlandırma filminin 1905 yılında İspanyol Segundo De Chomon'un yaptığı "The Electric Hotel" olduğu sanılmaktadır. Canlı film çalışmaları Avrupa ve Amerika kıtasında birbirinden bağımsız olarak gelişmiştir (Çelenk, 1995: 5, 8-9).

Canlandırma filminde kullanılan tek kare çekimin ilk uygulaması, Amerikalı James Stuart Blackton tarafından gerçekleştirilmiştir. Blackton, 1907'de çektiği "The Perili Otel" filminin bazı sahnelerinde, alıcıyı, her seferinde bir görüntü alacak

şekilde çalıştırarak, hareketsiz nesneyi kendi kendine hareket eder duruma getirerek tek kare çekim uygulamasını gerçekleştirmiştir (Ilgaz, 1998: 10).

James Stuart Blackton tarafından gerçekleştirilen bu uygulama, canlandırma filminin ilk büyük yaratıcılarından sayılan Emile Cohl tarafından geliştirilerek kullanılmıştır (Ilgaz, 1998: 10). Bu teknikten yararlanan Emile Cohl ilk çizgi film denemelerini 1908’de gerçekleştirmiştir. Beyaz kâğıt üstüne siyah renkli çöpten adamlarını filme alarak ama projeksiyonda negatif film kullanarak siyah fon üstünde hareket eden beyaz figürler elde etmeyi başarmıştır (İnanç, 1981: 41).

Amerikalı Windsor Mac Cay ise, Cohl’un tekniğini geliştirerek “Gertie the Dinosaur” çizgi filmi ile tiyatro sahnelerinin ışık-ayna düzenli aletlerle yapılan gösterilerinden sıyrılarak sinema dünyası içinde yer almaya başladı. Bu zamana kadar çizgilerle yaratılmış durağan resimlerin ayna-ışık düzenli aletlerde perdeye yansıtılarak hareketlilik kazanması, hayret verici ve gizemli gösteriler olarak tiyatro sahnelerinde yerini alıyordu. Böylece insanoğlunun Altamira mağara resimlerinden başlayarak gelen durağan görüntülere hareket katma güdüsü, teknolojinin yardımıyla ancak 1900’lü yıllarda gerçekleşebiliyordu. Mac Cay’in filminden önce Emile Cohl gibi sanatçıların çalışmaları daha çok deneysel önem taşıyan küçük denemeler olarak değerlendirilebilir.”Gertie the Dinosaur” ise yapılan ilk kısa metrajlı animasyon filmi olarak kabul edilmektedir (Williams, 2001: 16-17).

Aynı yıllarda birçok çizgi film sanatçısı ve çizgi film ortaya çıkmıştır.1914’te de Ear Hurd, saydam sayfalar kullanma suretiyle hareketli resimleri geliştirmiştir. Hurdan sonra, sesin ve rengin işe katılmasına dek, hareketli resim tekniğinde hiçbir yenilik olmamıştır (Ilgaz, 1998: 12).

Sesli filmlerin yapılmasıyla çizgi filmlerde de büyük gelişmeler görülmüştür. 1923’te kurulan Walt Disney, 1928’de ilk sesli “Miki Fare” filmlerini, sonra “Vakvaka Kardeş” ve “Saçma Senfoni” dizilerini ve sonra da ilk uzun çizgi film “Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler”i yapmıştır. Bunları birçok ülkede gösterilen ve büyük başarı kazanan “Pinocchio”, “Fantasia”, “Dumbo”, “Bambi”, “Kül Kedisi”, “Peter Pan”, “101 Dalmaçyalı”, “Leydi’nin Aşkı”, “Alice Harikalar Diyarında” gibi filmler izlemiştir. Bu yıllarda çizgi film büyük bir aşama kaydederek, konusu, müziği, renkleri, desenleri ile çok sevilen bir sanat dalı hâline gelmiştir. Walt Disney’in hayvan tiplerine insan karakteri vererek gerçeğe uygun bir biçimde hareketlendirmesine karşılık, aynı yıllarda bazı sanatçılar daha stilize tipler, gerçekçi olmayan hareketlendirmeler kullanarak değişik yorumlar getirmeğe ve yeni

teknikler aramaya yönelmişlerdir: Norman Mc Laren, Alex Alexieff, Claire Parker gibi (İnanç, 1981: 42).

1950'den sonra, televizyon, bu yeni animatörler için baş yönlendirici olmuş ve çizgi film yapımlarında çok büyük bir artış görülmüştür. Halkın beğenisini kazanan bu filmler, özel televizyon kurumları için yapılmış olan reklam filmlerinden sağlanan maddî olanaklarla gerçekleştirilmiştir. Bu durum daha sonra, 1970'lerin başında uzun metrajlı çizgi filmlerin yapımını hızlandırdı ve bu konuda yeni bir çığır açılmış oldu. Örneğin; "Asterix", Japonya'da Tezuka'nın "Bin Bir Gece Masalları", Amerika'da Steve Krantz ve Ralph-Bukshy'nin "Fritz the Cat", İngiliz-İtalyan ortak yapımı "Ünlü Silahşorlar" gibi (İlgaz, 1998: 15).

Türkiye'de çizgi film ortaya çıkmadan önce Anadolu'da eğlence sanatı olarak ne zaman kullanılmaya başladığı kesin olarak belli olmayan gölge oyunları oynatılmaktaydı. Özellikle Karagöz ve Hacivat o dönemlerde toplumun ilgisini çok çekmiştir.

"Türkiye'de ilk çizgi filmin ortaya çıkması karikatür sanatının gelişmesi ile olmuştur" (Çelenk, 1995: 13). 1930 ve sonraki yıllarda sinema ve çizgi filmler tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de birçok sanatçının ilgilendiği bir sanat türü olarak gelişme göstermiştir. Türkiye'de bu alanda ilk çalışmalar karikatürist Cemal Nadir Gürel tarafından, Amca Bey tiplmesiyle 17 Eylül 1931 tarihinde Artist Dergisi'nde yayınlanmıştır. Fakat "Amca Bey Plajda" isimli bu ilk çizgi film denemesi tamamlanamaz. Aynı yıl içinde 1931'de eğitim amaçlı filmler üretmek için resmi bir makama ait çizgi film stüdyosu kurulmuştur. Hazırlanılması düşünülen filmlerin eğitim amaçlı olmasının dışında bu stüdyo hakkında fazla bir bilgi yoktur. Yine bu dönemde, yurt dışında farklı alanlarda sanat eğitimi alan kimi sanatçılarda çizgi filme ilgi duyar (Kaba, 2002: 136).

Türkiye'de ilk çizgi film gösterimi Turgut Çeviker'in "Türk Canlandırma Sineması" belgeselinde 1932'de Kadıköy Opera Sinemasında gösterilen "The Skeleton Dance" (İskelet Dansı) olarak belirtilir. 1930 öncesi ise Türkiye'de canlandırma sineması ile ilgili herhangi bir kaynağa rastlanmamaktadır. "Eflatun Nuri Erkoç, 1942 yılında doğrudan film karelerinin üzerine çini mürekkebi ile çizerek "Dolmuş ve Şoförü" adlı 37 kareden oluşan bir film yapmıştır. Bu film Türk canlandırma sineması ile ilgili en eski film şeridi özelliği taşır" (Hünerli, 2005: 58).

Türk çizgi filminin tarihsel süreci hakkında günümüze gelen kaynaklar ve o dönemi yaşamış sanatçılar ile gerçekleştirilen söyleşiler gösteriyor ki Türk canlandırma sineması ya da çizgi filmi 1950’li yıllara kadar çeşitli denemeler ötesine geçilememiştir. Türkiye’de profesyonel anlamda gerçekleştirilen ilk çizgi film, Yüksel Ünsal’ın yönetiminde “Evvel Zaman İçinde (Nasrettin Hoca, Keloğlan ve Gülderen Sultan)” isimli çizgi filmlerdir (Hünerli, 2005: 58-59). Bu film uzun süre Türk canlandırma tarihinin başlangıcı olarak gösterilmiştir. Filmin yapımına başlanmış, fakat Türkiye’deki teknik olanaklar yüzünden filmin banyosu yurt dışında yapılmaktadır. Amerika’ya gönderilen bu filmlerin, 7–8 yılın sonunda filmin bitiş aşaması geldiğinde kayıp olduğu öğrenilmiştir. Bu çizgi film hakkında birkaç iş kopyası dışında bir şey yoktur. Bu girişim, araştırmacı Turgut Çeviker’e göre; Türkiye’deki çizgi filmin gelişim sürecini olumsuz yönde etkilemiştir (Kaba, 2002: 136).

“Türkiye’deki çizgi film 1960’lı yıllarda reklâm sektörünün çizgi filme yönelmesiyle uzun sürecek bir yükselişe geçer” (Can, 1995: 16). Reklam filmlerinin yanında, ilk bağımsız film çalışmaları 1960’ların sonunda görülür. Bu dönemde çeşitli kısa film yarışmaları, film festivallerinde çizgi filmler kendini gösterir. Çizgi filmin, salt reklam filmleri olarak algılanmasının dışına çıkarak, bir sinema sanatı olarak kabul edilebilmesi ve sanatçılar için ayrı bir anlatım aracı olmasının bu ilk örneklerine Tan Oral’ın “Sansür”, Cemal Erez’in “65 KV” filmleri eklenebilir (Kaba, 2002: 137).

Türkiye’deki çizgi filmin bu gelişimi sonucunda 1980’lere gelindiğinde Türk Radyo Televizyon Kurumu (TRT) yayınlarında Türk çizgi filmlerine yer vermeye başlar. Derviş Pasin ve Ateş Benice’ nin kurduğu “Pasin-Benice Film Stüdyosu” uzun süre TRT için çeşitli çizgi filmler hazırlar. Yine aynı yıl Kültür Bakanlığı “Nasrettin Hoca” konulu bir çizgi film yarışması açmıştır. Daha sonra bakanlık, yarışmanın birinci ve ikincilerine Nasrettin Hoca’yı konu alan bir çizgi film daha yaptırmıştır. Kültür Bakanlığının başarı ödülleri kazanan Tonguç Yaşar 1985’te “Kaplumbağa ile Tavsan”, 1986’da Nasrettin Hoca öykülerinden yola çıktığı “Cüppe” ve “Hırsız’ın Hiç Mi Kabahati Yok”, 1987’de Meral İmren ile birlikte “Kuş ve Avcı”, 1990’da TRT tarafından çocuk sağlığının korunması için “Sağlığımızı Koruyalım”, 1992’de Kültür Bakanlığı adına Fazıl Hüsnü Dağlarca’nın aynı adlı şiirinden “Balina ve Mandalina”, 1993’te yine Kültür Bakanlığı adına, sigaranın

zararı üzerine üçer dakikalık, beş filmde oluşan “Öhö, öhö, öhö” filmlerini yapmıştır (Özakçaoğlu, 2009: 77).

2.2.Çocuk, Televizyon ve Çizgi Filmler

Çocukluk insanın toplum değerlerini edinmesi, bilgilenmesi, doğru davranış kalıplarını öğrenmesi, kişiliğinin yapıtaşlarını ideal ölçütlere göre kurması sürecini en yoğun olarak yaşadığı dönemdir (Mutlu, 1999: 120). Bu yüzden çocukların televizyon ve televizyonda izlemeyi en çok tercih ettikleri çizgi filmlerle olan ilişkisi önemlidir.

Televizyon, “uzak” anlamına gelen “tele” ve “görme” anlamına gelen “visio” sözcüklerinden 20.yüzyılın başlarında türetilmiştir. Anlamı “Uzaktan görmek” demektir. Televizyon veya kısaca TV, bir vericiden elektromanyetik dalga hâlinde yayınlanan görüntü ve seslerin, ekranlı ve hoparlörlü elektronik alıcılar sayesinde yeniden görüntü ve sese çevrilmesini sağlayan haberleşme sistemidir. Yayınlanan görüntü ve sesleri alıcıya ulaştıran elektronik cihaz da sistemin adı ile anılır.

Bir başka tanıma göre Televizyon, bir olguya ilişkin görüntü ve sesin elektromanyetik dalgalar ile iletilmesi ve bunların iki boyutlu, sesli, siyah beyaz ya da renkli olarak izlenmesine olanak sağlayan bir sistemdir. Bu durum, televizyonun en önemli özelliği olan görsel-işitsel, başka bir deyişle göze ve kulağa aynı anda seslenen iletişim olduğunu göstermektedir (Güler, 1992: 110).

Televizyon birçok çocuğun dünyasında önemli bir yer tutmaktadır. Televizyon izleme nedenlerine bakıldığında çocuklar ve yetişkinler arasında farklılıklar görülmektedir. Yetişkinlerin çoğu televizyonu eğlenmek amacıyla izlerken; çocuklar ise eğlendirici buldukları televizyonu dünyayı tanımak ve anlamak için izlemektedirler (Kaskun ve Öztunç , 1999).

Televizyon; yaygın, erişimi rahat ve belli bir yetenek gerektirmeden kullanılan bir araçtır. Bu özelliği televizyonu en etkili ve en çok tüketilen medya durumuna getirmiştir. Görüntüyü ve sesi bir arada kullanan bir teknolojiye sahip olması, aynı anda birden fazla duyuya hitap etmesi televizyonun etki gücünü arttırmaktadır (Şirin, 1999: 13).

Günümüzde televizyon, ekonomik düzeyi ne olursa olsun birçok evde varlığını etkili bir şekilde sürdürmektedir. Çocuk gözlerini açtığı anda anne ve babasının yanı sıra evlerde başköşeye oturtulan, önceleri konuk odalarına sonraları mutfak dâhil diğer odalara da yerleştirilerek aileden biri konumuna getirilen

televizyon ile de iletişime giriyor (Akbulut ve Kartopu, 2004: 22 ve Demiriz ve İlkay, 1999: 1236). Peri'nin de (1997: 16- 17) belirttiği gibi günümüzde televizyon seyretmek dünyanın her tarafında yaşayan insanlar için birinci derecede uğraş haline gelmiştir.

Yaşantımıza giren her yeni şey gibi televizyonun da insanlar üzerindeki etkileri birçok araştırmaya konu olmuştur. Evrensel bir araç olan televizyonun etkileri de genellikle evrenseldir. Ancak her toplum ve kültüre göre televizyonun etkileri bazı farklılıklar gösterebilmektedir. Ülkemizde de son yirmi yıl içerisinde televizyonun maddi açıdan ucuzlaması ve herkesin alabileceği bir fiyata inmesi, özel kanalların açılması, kablolu yayınların yaygınlaşması televizyonun bireyler üzerindeki etkilerinin arttığını düşündürmektedir (Atay ve Öncü, 2006 Akt: Yapıcı, 2006).

Algılama biçimleri, algıladıklarını benimseme hızı ve hayata geçirme istekleri açısından yetişkinlerden farklı olmaları nedeni ile televizyonun çocuklar üzerindeki etkileri oldukça fazladır (Kuruoğlu, 2001: 122). Bu hassasiyetin nedeni, çocukların televizyonun etkisi ve gücü karşısında savunmasız bir konumda bulunmaları ve korunması gereken grupta yer almalarıdır (Özerkan, 2008: 47).

Çocukların televizyonla etkileşimi çok küçük yaşlarda başlamakta ve televizyon seyretme süresi çeşitli etmenlere bağlı olarak değişebilmektedir. Televizyon seyretme süresini çocuğun yaşı, ailenin sosyokültürel düzeyi, ailenin çocuk üzerindeki kontrolü, televizyondaki kanal sayısı, yayın saatleri ve çeşitliliği etkilemektedir. Ancak teknolojik gelişme düzeyi birbirinden farklı olan ülkelerde, televizyon seyretme süreleri ile ilgili bulguların benzerlik gösterdiği vurgulanmaktadır. Özellikle günümüzde ana babalar, çocuklarının çok televizyon seyretemelerinden, yaşlarına uygun olmayan filmleri izlemelerinden şikâyetçidirler (Dökmen, 2005: 42). Televizyon ve internet günümüzde yetişkinle çocuk arasındaki etkileşimi temelden etkilemiştir (Sevinç, 2005).

Üç yaşından sonra çocuk televizyonu kendi başına açmaya başladığından sonra televizyon, anne ve babanın eğitim tekeline son verir. Çocuk yaşadığı çevreyi anne ve babasının olanaklarıyla tanımaya çalışmaktadır. Çocuk için gerçek anlamda dünyaya açılan ilk pencere olarak, ona dünyayı olduğu gibi, her yönüyle tanıtır: savaş, barış, kriz, şiddet, cinsellik gibi (Kapferer, 1991: 225). Rigel'in (1995) ,de söylediği gibi artık çocuğa dış dünyanın acımasız gerçeklerini öğreten ilk kaynak televizyondur. Böylece çocuklar oyunlarda gerçek kahramanlardan çok,

televizyondaki yer alan kahramanlara yer vermekte ve oyunlarda kahramanları taklit etmektedir (Akt: Serhatlıoğlu, 2006: 42).

Can'ın (1995: 89) belirttiği gibi Televizyon yayınları içinde, çizgi filmler; çocukların en fazla izlediği ve görsel özellikleri nedeniyle en fazla etkilendiği programlar arasındadır. Çocuk programlarında, çocuklar için ayrılan yayın kuşaklarında çizgi film kullanımı kaçınılmazdır. Bu konuda Dünya'da ve Türkiye'deki uygulamalara bakıldığında, çocuk yayınlarının büyük çoğunluğunu çizgi filmler oluşturmaktadır.

Sinemada veya televizyonda izlenen film ve dizilerin haz kaynağı olmasının ve sinema alışkanlığı oluşturmamasının en büyük nedeni, filmin çocuklara günlük hayatlarından farklı bir heyecan vermesidir (Yavuzer, 2004: 233).

Çizgi filmler çocukların büyük beğeni ve ilgiyle izledikleri, eğlendikleri bir görsel unsur olarak her geçen gün gelişmekte, etkinliğini ve yaygınlığını artırmaktadır. Çocuklar üç yaşından itibaren televizyonu tek başına açabilmekte ve sonra ailelerin çocuk üzerine olan denetleme yetkisi sona ermektedir. Anne ve babanın çocuk üzerindeki yönlendirici etkisini televizyona eklemektedir. Çizgi filmler çocukların televizyonda en çok severek izledikleri programların başında gelmektedir. Çocuklar seyrettikleri çizgi filmlerden etkilenmektedir (Çelenk, 1995: 105).

Okul öncesi dönemdeki çocuklar, hayvanlarla ilgili basit hikâyeleri, çizgi filmleri ve basit komedileri izlemekten hoşlanmaktadır. Çocuklarla hayvanların arkadaşlığını işleyen dizileri, güldürü filmleri, aile yaşamını sergileyen filmlerde çocukların ilgisini çekmektedir (Yörükoğlu, 2003: 98). Çocukların izledikleri çizgi filmlerde Çizgi film kahramanları çocuklar tarafından kendilerine model olarak seçilmektedir. Çizgi film kahramanlarının hareketlerini ve konuşma tarzını örnek alabilmektedirler (Yavuzer, 2004: 234).

Öğrenme literatüründe davranış, tutum ve değerler açısından anlamlı insan figürlerinin model olarak alınıp, taklit edilmeye çalışılması anlamına gelen model alma, konuyla ilgili en temel kavramlardan biridir. Özdeşim olarak adlandırılan olgu da, çocukluk çağında çok yoğun ve temel olmak koşuluyla, yaşantımızın hemen her döneminde etkin olan, öykünülen ve benzetmek istenen kişilerin özelliklerinin alınıp benimsenmesi ve kendimize mâl edilmesi sürecidir (Dağ ve arkadaşları, 2005: 17).

Okul öncesi dönem, çocukların özdeşim kurabilecekleri bir model arayışı içinde oldukları dönemdir. Bu özdeşim kurma eğilimi, çocukların kişilik gelişimleri

acısından hayati bir öneme sahiptir. Kontrolsüz televizyon izleme alışkanlığı ile bilinçsizce ve rastgele seçilmiş yanlış modeller, çocukların kişilik gelişimlerinin sağlıklı olmayan temeller üzerinde şekillenmesine neden olabilmektedir. Ayrıca televizyon izlemeye ilişkin alışkanlık genellikle okul öncesi dönemde kazanılmaktadır. Çocukluk dönemlerinde temelleri atılıp, şekillenmeye başlayan bu kişilik özelliklerinin çocukların yetişkinlik dönemlerinde ve hatta onların tüm yaşamları boyunca da etkisini sürdüreceği dikkate alındığında konunun önemi ortaya çıkmaktadır (Arslan, 2004: 4-5).

Giroux (1999: 84) da, çocukların büyük bir keyifle izlediği çizgi filmlerin eğlendirmenin çok ötesinde işlevleri olduğunu öne sürer. Giroux'a göre çocukların günlük yaşamını dolduran bu filmler, toplumsal değerleri ve rolleri öğretmede aile, okul ya da dini kurumlardan daha güçlüdür.

2.3.Değerler ve Değerler Eğitimi

Sosyal bir varlık olan insanoğlu diğer insanlarla çeşitli nedenlerle bir arada yaşamak zorundadır. İnsanoğlunun bir arada yaşamasını olanaklı kılan birtakım toplumsal, siyasal, ahlaki ve kültürel ilke ve kurallar söz konusudur. Bu ilke ve kurallar toplum üyelerinin çoğunluğu tarafından benimsenerek kabul görürler. Toplumun çoğunluğu tarafından benimsenerek yaşatılan bu genel ilke ve yargıların önemli bir bölümünü toplumsal değerler oluşturmaktadır. Bu nedenle değer kavramı insanla ve insan yaşamıyla ilgili birçok disiplinin ilgi alanına girmekte ve değer kavramı üzerinde bu disiplinler tarafından birtakım çalışmalar yapılmaktadır (Yalar, Yanpar Yelken, 2011: 80).

Her toplum iyi ve kötüyü, güzel ve çirkinini, neyin doğru neyin yanlış olduğunu tanımlamaya çalışır ve bunları sosyalleşme süreciyle aktarır (Tolan, 1996: 233). Çünkü insan değerleri, kişisel, kurumsal, toplumsal ve kültürel kaynaklara dayanır, bu yüzden sosyal bilimciler değerleri anlamaya ve açıklamaya önem vermelidir (Rokeach, 1973: 3).

Değerler, son yıllarda eğitim bilimciler tarafından da oldukça geniş bir biçimde inceleme konusu olmaya başlamıştır. Çünkü durmaksızın değişen, gelişen, sınırları belirsizleşen dünyada değerler eğitimi önemli bir konu olmaya başlamıştır (Şen, 2007: 4).

Değerlerin inceleme konusu yapılmasını gerektiren bir özelliği de benimsenen değerlerin davranışları etkilemesidir. Çünkü değerler, inanç, tutum ve davranışların rasyonelleşmesini sağlayan standartlardır. Değerler bireylerin

davranışlarını belirleyen rehberdir (Rokeach, 1973: 12-13). Değer, iktisattan etiğe kadar birçok disiplin tarafından kullanılan oldukça geniş kavramdır. Köken itibari ile iktisattan etiğe geçmiştir (Kuçuradi, 2003: 38).

Alan yazını incelendiğinde birçok değer tanımına rastlanmıştır:

TDK (2010) sözlüğünde değer; “Bir şeyin önemini belirlemeye yarayan soyut ölçü, bir şeyin değdiği karşılık, kıymet, bir şeyin para ile ölçülebilen karşılığı, bedel, kıymet, paha, valör; üstün nitelik, meziyet, kıymet”, felsefede “kişinin isteyen, gereksinim duyan bir varlık olarak nesne ile bağlantısında beliren şey”, matematikte “bir değişkenin veya bilinmeyeninin sayı ile anlatımı”, “bir ulusun sahip olduğu sosyal, kültürel, ekonomik ve bilimsel değerlerini kapsayan maddi ve manevi öğelerin bütünü” olarak tanımlanmıştır.

MEB (2002) değer kavramını, düşünme biçimini, davranışları ve olaylara verilen tepkileri belirleyen, okulun sahip olduğu özellikler, olarak tanımlar.

“Değer, bireyin çevresiyle etkileşimi sonucunda içselleştirdiği, eylemlerini yönlendirdiği kalıcı bir yargı ve standart olarak tanımlayabiliriz. Toplumsal anlamda değerler, toplum tarafından en iyi, en doğru ve en faydalı olduğu kabul edilen genelleştirilmiş davranış prensipleridir” (Kaymakcan, 2008).

“Değer, arzu edilen, ilgi duyulan, ihtiyaç duyulan şeydir. Değer kavramı, “olması gerekeni” ifade eder, bilimin ve bilginin doğrudan konusu olan olmuş olan” dan farklıdır. Dolayısıyla değer kavramı, teoriden çok ameli/pratik bir karakter taşır. Yani o, eyleme ve ideale yöneliktir. Bundan dolayı değerler, insanın varlık şartlarıdır, demek yanlış olmaz” (Bolay, 2007: 60).

“Değerler, bireylerin tutumlarının temel yapısını oluştururlar. Değerler, bireyi belirli hedeflere çeşitli seçenekler içinden tercih etme yönünde zorlayan kararlı güdüler olarak tanımlanmaktadır” (Özgüven, 2003: 36).

“Değer, somut ya da soyut kavramların önemini belirtmeye yarayan soyut ölçü birimidir; canlı ve cansız varlıkların, olayların, olguların durumunu, önemini anlatan sözcüktür” (Köknel, 2007: 17).

Değer kavramı, bir sosyal grup veya toplumun “kendi varlık, birlik işleyiş ve devamını sağlamak ve sürdürmek için üyelerinin çoğunluğu tarafından doğru ve gerekli oldukları kabul edilen, ortak düşünce, amaç, temel ahlâki ilke ya da birey veya grubun tercihleriyle benimsenen” davranışlarını oluşturan inançlardır (Özgüven, 2003;Turan ve Aktan, 2008).

“Değer, yaşama bakış açısını ve amaçları belirleyen, alınan kararları etkileyen, inançları yansıtan ve ilkeleri oluşturan bir tercih olarak açıklanabilir” (Baloğlu ve Balgamiş, 2005: 21).

“Değer hükmü, bir şeyin arzu edilebilir veya edilemez olduğunu belirten ifade ise, o halde değer de bir şeyin arzu edilebilir veya edilemez olduğu hakkındaki inançtır” (Güngör, 2010: 27).

“Değer, ideal ve arzu edilen davranış biçimlerini ifade eden, somut koşullar ve nesnelere aşan üst düzey kavramlar veya doğru kararlara varılmasında, bireylere yardımcı olan genel ilkeleri içermektedir” (Avcı, 2007: 3).

Rokeach’a göre değerler belirli davranışların ya da sonuçların kişisel ya da toplumsal olarak kabul edilebilir olup olmadığını işaret eden sürekliliği olan inançlardır (Rokeach, 1973: 5). Yine literatürde en fazla yararlanılan tanımlarda biride Schwartz’a aittir. Schwartz ve diğerleri (2001) kültürlerarası bir örneklem üzerinde yaptıkları araştırmalarında değerleri, önem düzeyleri değişebilen, insanların yaşamında rehberlik eden prensipler, arzu edilir ve durumlar üzeri amaçlar olarak tanımlamaktadır.

Demir ve Acar (2005: 84) ise değeri, insanların hayatlarını anlamlandırmaları ve günlük yaşamlarını biçimlendirmeleri konusunda alternatif yollar arasından tercih yapmalarını sağlayan yol gösterici nitelikteki soyut ya da somut ilke, inanç veya varlıklardan her biri olarak ifade etmektedirler.

Değerler; genelde inanılan, arzu edilen ve davranışlar için bir ölçek olarak kullanılan olgulardır (Karagöz, 2009: 37). Yukarıdaki tanımlara baktığımızda, değerlerin farklı yönleri öne çıkaran tanımları olduğu görülmektedir. Bu tanımlara göre değer için, insanı insan yapan özelliklerin tamamı diyebiliriz.

En genel tanımıyla değerler neyin iyi, neyin kötü olduğu konusundaki yargılarımızdır. Beğenilerimize göre tercih ettiğimiz şeyler olmaktan çok bireyin çevresi ile etkileşimini sağlayan az çok kesin ve sistematik fikirlere (Veuglers, Vedder, 2003: 380).

Kısaca değerler, bize iyi-kötü, güzel-çirkin, ahlaki-gayri ahlaki ya da arzu edilen-arzu edilmeyen şeyler hakkında ölçütler sunmaktadır (Bozkurt, 2011: 93).

Özgüven (2003: 36) ise değerlerin genel özelliklerini şöyle açıklamıştır.

- Toplum ya da bireyler tarafında benimsenen birleştirici olgulardır.
- Toplumun sosyal ihtiyaçlarını karşıladığına ve bireylerin iyiliği için olduğuna inanılan ölçütlerdir.

- Sadece bilinç değil, duygu ve heyecanları da ilgilendiren yargılardır.
- Değerler, bilinçte yer eden ve davranışı yönlendiren güdülerdir.

Aydın (2003: 122) değerler hakkındaki tanımları şöyle özetler.

- Değerler; inançları içeren ve dolayısıyla da alışkanlıklar taşıyan olgulardır.
- Fertlerin yapıp ettiklerini rasyonelleştirip içselleştirmelerine imkân verirler.
- Genelde ilgi gösterilen, arzu edilen şeylerdir.
- Her alanla ilgilidirler ve ana alanların kendine özgü değerleri vardır.
- Farklı kaynak ve içeriklere sahip olsalar da bir biçimde sosyaldirler.

Silah (2000: 15) değerlerin özelliklerini aşağıdaki şekilde sıralamıştır.

- Değerler paylaşılırlar.
- Değerler ciddiye alınırlar.
- Değerler coşkuyla birlikte bulunurlar.
- Değerler soyutlanabilirler.
- Değerler kalıcıdır.
- Değerler bir inançtır.
- Değer bir tercihtir.

Schwartz (1992: 192-116) ise değer kavramıyla ilgili şu özellikleri belirtmiştir:

- Değer, bir kavram veya inançtır.
- Değer, arzu edilir sonuç, durum veya davranışlarla ilişkilidir.
- Değer, belirli (özel) durumları aşar.
- Değer, davranış ve olayların seçimi veya değerlendirilmesinde yol göstericidir.
- Değerler, görelî önemleri açısından sıralanırlar.

Değerler kavramsal olarak üzerinde çok durulan bir konu olmasına rağmen, değer kavramının yeterince açıklığa kavuşturulduğunu söylemek zordur. Davranış bilimciler ve sosyal psikologlar değerlerin bir yandan bireysel tutum ve davranışları, bilişsel süreçleri etkilediğini, diğer yandan toplumun kültürel kalıplarıyla etkileşimde bulunduğunu ve onları yansıttığını kabul etmektedirler. Psikolojinin, sosyoloji ve antropoloji gibi değer kavramı ile yakından ilgili davranış bilimcilerince geliştirilen yöntemler ve ulaşılan sonuçlar bakımından değer kavramının üzerinde büyük ölçüde tutarlılık kazandığı görülmektedir. Bireylerin her davranışları dolaylı ya da dolaysız olarak değerler tarafından yönlendirilmektedirler (Özgüven, 2003: 349).

Weber’le birlikte üne kavuşan (Blackman, Hurd and Tima, 2005: 3) değer, geçmişten günümüze birey ve toplumlara göre farklı anlamlar yüklenmiş bir kavramdır. Tanımlardan da anlaşılacağı üzere bir nesne olarak üzerinde tam bir anlaşma sağlanamayan değerlerin tanımı kişiden kişiye değişmektedir. Bu durum değerlerin öğretimini olumsuz etkilemiştir. Çünkü öğrenecek konunun açık olmaması onun öğrenilmesini zorlaştırmaktadır (Hossain ve Marinova, 2004: 2). Nüanslar olmasına rağmen bütün dinlerde ve toplumlarda değer aynı anlamı taşımaktadır. Önemli olan, bu değerlerin eğitim yolu ile verilmesidir (Lovat, 2000: 15).

2.3.1.Değerler Eğitimi

Eğitim felsefecilerinin ve kuramcılarının gündeminde her zaman değer ve ahlak eğitimine ait sorular olmasına rağmen bu durum son zamanlarda “değerler eğitimi” adı ile bütün dünyada mesleki, kamusal ve siyasi alanlarda ilgi odağı olmuştur. Değer, ahlak ve manevi eğitim üzerine uluslar arası mesleki konferanslardaki büyük güncel artışa ek olarak, bu konu hakkında kitap ve dergilerde küresel bir çoğalma olmuştur. Bunun yanı sıra okullarda değer eğitimine merkezi bir dikkat dünya genelinde artmıştır (Carr, 2000).

Değerler eğitimini tanımlamadan öncede eğitimin tanımından bahsetmek ve değerlerin eğitiminin ayrılmaz bir parçası olduğunu belirtmek gerekmektedir.

Biyolojik bir varlık olarak doğan insan yavrusunu sosyal bir varlık haline getiren toplumdur. Bu süreçte belirleyici olan en önemli etken ise hiç kuşkusuz eğitimidir (Çağlar, 2005). “Eğitim belirlenen amaçlara bireyi ulaştırma sürecidir. Bu süreçte, bireyler bilgi, beceri, tutum ve değer kazanır. Bilgi, beceri ve değer kazanan bireyler toplumsal yapıda değişiklikler meydana getirir. Sosyolojik açıdan eğitim, bireyin içinde yaşadığı toplumda yeteneğini, tutumlarını ve olumlu yöndeki diğer davranış biçimlerini geliştirdiği bir süreçler toplamıdır” (Ergün, 1994: 2).

Diğer bir tanıma göre ise “eğitim, bireyde kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı kültürlenme yoluyla istenilen davranış değişikliğini meydana getirme sürecidir” (Demirel, 2006: 6).

Yıldırım’a göre ise “eğitim (1999) , insan davranışlarında bilgi, beceri, anlayış, ilgi, tavır, karakter ve sair önemli sayılan kişilik nitelikleri yönünden belli değişimler sağlamak amacıyla yürütülen düzenli bir etkileşim olarak tanımlanır” (Sönmez, 2005: 35).

Eğitim, belli bir amaç erir. Kişide istendik davranış meydana getirme süreci olan eğitim, bireyi, eğitimle kişide meydana gelen değişim ise toplumu etkiler (Ertürk, 1972: 12).

Bütün eğitimciler ve anne-babalar çocukları en iyi biçimde yetiştirmek çabasıdadır. Çocuğun erdemli bir insan olarak toplumsal yaşamda yerini alması, en az iyi bir öğrenimden geçip başarılı bir yetişkin olması kadar önemsenir. Doğruluk, büyüklere saygı, törelere ve görgü kurallarına uyma, küçüklere ve güçsüzlere yardım, adil olma ve hak gözetme gibi değerler her toplumda ve her çağda insanlar için aranan nitelikler olmuştur (Yörükoğlu, 2003: 221).

Erdemli çocuklar yetiştirmek sadece ailenin, eğitimcilerin değil toplumun da amacıdır (Park ve Peterson, 2006). Eğitimden beklenen, bireylere bilgi ve beceri kazandırmaktan öte, toplumun yaşamasını ve kalkınmasını devam ettirebilecek, hızla değişen dünyaya uyum sağlayabilecek, çevresinde istenen değişiklikleri yapabilecek bireyler yetiştirmesidir (Ada ve Ünal, 2000).

Toplumda eğitimin temel işlevlerinden birisi, toplumun kültürel mirasının birikimi ve sürekliliğini sağlamaktır. Bu miras yoluyla her kuşak kültür birikimi sürecini önceki kuşağın bıraktığı yerden devralarak sürdürebilmektedir. Bu devralma, o toplumun değerlerinin ve toplumsal normlarının öğretilmesi yoluyla gerçekleşir. Bu görev, bir yandan doğru alışkanlık ve tutumların geliştirilmesini, diğer yandan zararlı olabilecek anti sosyal etkenlere karşı koymayı içine almaktadır (Tezcan, 1997: 52). Bu bağlamda değerler, eğitimin temel amaçlarındandır.

Her toplum, üyeleri arasındaki birliğini koruyarak, devamlılığını sağlamak için değerlerini yeni yetişen kuşaklara kazandırmak ister. Dürüstlük, sevgi, saygı, hoşgörü, sorumluluk, özdenetim, merhamet, çalışkanlık, cesaret gibi değerleri kazanan bireylerin kararlarını ve seçimlerini daha iyi kontrol edebileceği ve daha az olumsuz davranışlar içine girebileceği söylenebilir (Belet ve Deveci, 2008: 1).

Toplumda kabul gören kültürel ve ahlak değerlerinin bireyler tarafından benimsenmesi, bireyin içinde yaşadığı bu toplumda kendisinden beklenen görev ve sorumlulukları bu değerler içinde yerine getirmesi, sağlıklı toplumların var olmasını sağlayacaktır (Güngör, 2000).

Değerler bireylerin hayatı üzerinde o kadar büyük bir etkiye sahiptir ki, bireyler herhangi bir itiraz ya da sorgu ile karşılaşmadıkça değerlerinden şüphe etmezler. Aslında bireyler değerlerinin çoğu zaman farkında bile değildirler. Ancak

değerler bireylerin davranışlarının, tercihlerinin, değerlendirmelerinin, ilişkilerinin ve daha birçok toplumsal hareketlerinin belirleyicisidirler (Yılmaz, 2008).

Değerler, bir toplumun varlık yokluğu üzerinde bu derece tesirli ise değerlerin eğitimi ve öğretiminin önemi kendiliğinden ortaya çıkmaktadır. Birçok ülkede veliler, eğitimciler, dinî kurumlar, sivil toplum örgütleri bireylerin değerlerini geliştirmeye ve bireylere değerlerin eğitimi ve öğretimini vermeye çalışırlar (Aral, 2008: 16).

Dünya üzerinde çocuklar; şiddet, büyüyen sosyal problemler ve kendilerini kuşatan dünyada kendilerine yeterince saygı gösterilmemesinden artan bir şekilde etkilenmektedirler. Pek çok ülkede aileler ve eğitimciler alarm veren bu sorunların çözümünün etkili bir değerler eğitimi olduğuna inanmaktadır (Tillman, 2000: IX).

Karagöz (2009: 44)'e göre de, eğitim-öğretim faaliyetlerinde, son yıllarda toplumların yapılarında meydana gelen çözümler nedeniyle değer öğretimi konusu öne çıkmıştır. Değişen dünya şartlarında, toplumların zamanın yıkıcı etkilerinden kurtulması için değerlerine sıkı sıkı sarılması gerekmektedir. Değer öğretiminin hedeflediği nokta, bireylerin insanî davranışlar bakımından olgunluğa ulaşmasıdır. Değer öğretimi, insanların kendi iç dünyalarını ve toplumun durumunu etkiler. Bu tanımdan hareketle değer öğretiminin hedefini, kişinin hem kendisini hem de toplumdaki insanları mutlu etmesi olarak açıklayabiliriz. Değer öğretimi, bireyde ahlâkî karakter oluşturmayı amaçlamaktadır. Değer öğretimi, kişiye şahsî ve sosyal öğrenmeleri yoluyla elde ettiği kazanımları davranışa dönüştürme, insanın iç dünyasında bulunan iyi olma yeteneğini işleme, uygulama ve hayat boyunca sürdürme faaliyeti olarak ifade edilir (Karagöz, 2009: 45).

Ryan ve Bohlin (1999: 137) de karakter ya da değerler eğitimi, öğrencilerin sorumluluklarını taşıyabilecekleri, makul seçimler yapabilmelerine imkân sağlayan bilgi, beceri ve yeteneklerinin geliştirilmesi olarak ifade etmişlerdir.

Değerler eğitimi, kısaca değer kazandırma etkinliğidir. Daha ayrıntılı olarak ele alındığında değerler eğitimi, kimilerine göre değerlerin açık ve şuurlu bir şekilde öğretilme teşebbüsüdür. Kimilerine göre ise, doğrudan ya da dolaylı olarak kişilerin değerler hakkındaki anlayış ve bilgisini geliştirmek, onların bireyler ve daha geniş bir toplumun üyeleri olarak belli değerler doğrultusunda davranabilmelerini sağlamak için gerekli beceri ve eğilimler aşılmasıdır (Values Education Study 2003 Akt: Hökelekli; Gündüz, 2007: 385).

İnsan kişiliğinin ve karakterinin kurucu ögesi olan değerlerin öğretimi, kişilerle ve kendimizle ilişkilerimizde, başkalarının ve kendimizin yapıp ettikleri ve ortaya koyduklarıyla ilgimizde, yakın çevremiz, çağımız, geçmiş ve gelecekle bağımızla, belli bütünlükte bir kişi olarak var olmamızın temelinde değer anlayışımız, bunun temelinde ise insan anlayışımız yer aldığı için önemlidir (Kuçuradi, 1998).

Yurt dışında değerleri öğretmek için kişilik eğitimi adı altında zorunlu eğitim döneminin başında, yani anasınıfından başlanarak, sistemli bir program dâhilinde devam edecek şekilde geliştirilmiş pek çok program uygulanmaktadır (Balat, 2004: 20). ABD’de vatandaşlık eğitiminin temel ilkeleri arasında yer alan değer eğitiminin amacı, öğrencilerin “amaçlı, gayretli ve olumlu” bireyler olarak yetiştirilmelerine yardımcı olmaktır (Kıncal, 2002: 180).

Ülkemizde ise değerler eğitimine yönelik başlı başına bir program bulunmamaktadır. Örtük program yaklaşımıyla değerler eğitimi gerçekleştirilmektedir. Sosyal bilgiler dersinde değerler eğitimine daha çok değinildiği görülmektedir. Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında ele alınan değerler şunlardır: “Aile birliğine önem verme, adil olma, bağımsızlık, barış, özgürlük, bilimsellik, çalışkanlık, dayanışma, duyarlılık, dürüstlük, estetik, hoşgörü, misafirperverlik, sağlıklı olmaya önem verme, saygı, sevgi, sorumluluk, temizlik, vatanseverlik, yardımseverlik” (MEB, 2005: 89).

Millî Eğitim Bakanlığı, değerlerimizi geliştirmeyi temel alan kültürel birikimimizi, 2003 yılından itibaren geliştirilen öğretim programlarına yansıtmıştır. Uygulamaya konulan programlarımızın temel öğeleri arasında değerlerimize de yer verilmiştir. Dolayısıyla öğrencilerimizin bir taraftan yüksek düzeydeki kazanımlarımız olan değerlerimizi yaşamalarını sağlayarak toplumsal dayanışma ve bütünlüşmeye katkı sağlamak diğer taraftan da bu kazanımlarımızın gelecek nesillere aktarılmasındaki önemli görevi yerine getirerek artan ve değişen risk ve tehditlerden bireysel ve toplumsal korunmayı sağlamak amaçlanmaktadır (MEB, 2010).

18. Millî Eğitim Şûrası Kararları arasında Spor, Sanat, Beceri ve Değerler Eğitimi Başlığı altında sunulan kararlarda değerler eğitimiyle ilgili alınan kararlar şu şekildedir:

1. “Sanat İnsanı Yetiştirme Projesi” ve “Değerler ve Eğitimi Projesi” hazırlanarak uygulamaya konulmalıdır.

2. Öğretim programlarında, değerler eğitiminde değer aktarımı yerine ulusal ve evrensel değerler birlikte düşünülerek farkındalık kazandıracak yaklaşımlara öncelik verilmelidir.
3. Değerin bir tercih olduğu ve toplumların benzer tercihlere sahip kişilerden oluştuğu vurgulanarak öğretmenlere değer eğitimi bilinci kazandırılmalıdır.
4. Öğretmen yetiştiren tüm programlara değerler eğitimine yönelik bir ders konulmalı ve sistemdeki öğretmenlerin hizmet içi eğitim programlarında değerler eğitimine yer verilmelidir.
5. Ortak değerlerin vurgulanması ve değer farklılıklarının zenginlik olduğu bilincinin kazandırılması için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.
6. Tüm eğitim-öğretim kademelerinde değerler eğitimine yönelik, STK'lerle iş birliği yapılarak alan öğretmenlerinin ortak kullanabileceği program ve materyal geliştirilmelidir.
7. Değerler eğitimine, okul öncesinden başlayarak yaygın eğitim dâhil olmak üzere eğitim-öğretimin her kademesinde, tüm dersler ve okul kültürü içerisinde yer verilmeli ve bu konuda öğretmen, yönetici, öğrenci, aile ve çevre ile iş birliğine gidilmeli, farkındalık oluşturulması için kitle iletişim araçlarından faydalanılması amacıyla gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.
8. Ödüllendirme kriterlerinde, değerler eğitimi açısından örnek davranışlar sergileyen öğrencilere yönelik düzenlemeler yapılmalıdır.
9. Medya ve değerler eğitimi ilişkisi konusunda farkındalık kazandırmaya yönelik araştırma ve eğitim çalışmalarına önem verilmeli; bu konuda gerekli yasal düzenlemeler yapılmalıdır.
10. Öğrencilerin akademik başarıları yanında değerlerin oluşumunda önemli yeri olan duygusal, sosyal ve ruhsal zekâ gelişimlerine yönelik de yatırım yapılmalıdır (MEB, 2010).

2011 yılında yayımlanmaya başlayan Değerler Eğitimi Yönergesiyle İl Millî Eğitim Müdürlüklerine bağlı tüm resmî kurumların ve özel eğitim kurumlarının, bütün sınıf ve şubelerinde, değerlerimizle ilgili olarak öğrencilerinin yeterliliklerini artırmak ve bunların davranışlarına yansımaları sağlamak amacıyla - İl Millî Eğitim Müdürlüğü ARGE Birimi tarafından hazırlanan- Değerler Eğitimi Projesini uygulamaya koymuştur. Bu projeye göre aylık olarak belirlenmiş olan Sorumluluk (ocak-şubat), Sevgi (mart-nisan), Güven (mayıs-haziran) değerleri ve alt kategorileri

okul öncesi, ilköğretim I-II ve lise seviyelerine göre Gruplandırılmış ve sıralanmıştır (MEB, 2010).

2.4.Değerler ve Medya

Dünyada son birkaç asırdır bilimsel ve teknolojik alanlarda önemli başarılar elde edildiği görülmüştür. Bilim, sağlık, iletişim, uzay, savaş ve endüstri alanlarındaki gelişmelere bakıldığında, çağdaş dünyanın hangi aşamaya geldiği rahatlıkla görülebilir (Köylü, 2007: 287). Fakat bu gelişmeler beraberinde bazı sorunları da getirmektedir. Bugün dünyada özellikle genç nesil, değerler konusunda sıkıntılar yaşamaktadır (Avcı, 2007: 851).

Küreselleşmenin ve medyanın çocuklar ve gençler üzerindeki etkisinin yoğun bir biçimde hissedildiği günümüz dünyasında, değerlerin zayıflaması, bir toplumun geleceği için tehlike arz etmektedir. Değerler, bir toplumu ayakta tutan, bireylerini birbirine bağlayan unsurların başında gelmektedir. Bu noktada değerlerin eğitim yoluyla aktarılması önem kazanmaktadır (Taflan ve diğerleri, 2009: 114). Değerlerin topluma aktarılmasında medyanın da önemi büyüktür.

19. yüzyılın ortalarından itibaren gelişmeye başlayan kitle iletişim teknolojileri, çok hızlı bir şekilde ilerleyerek bugünkü küresel iletişim ağlarını kurmuştur. Küresel iletişim teknolojilerinin gelişimi ve toplumsal etkileri 1960'ların sonlarından itibaren sosyal bilimlerin önemli konularından birisi olmuştur (Thompson, 2000: 159).

Medya artık yaşamın önemli bir parçası hâline gelerek yaşamı düzenlemekte bireylerin yaşama bakış açısını belirlemektedir. Son yıllarda ise iletişim araçlarının çocuklar ve gençler üzerindeki sayısız etkisini içeren bilimsel makalelerden günlük gazetelere kadar olan yazıları incelendiğinde hep aynı iddianın örneklerini görülmektedir (Kağıtçıbaşı, 2000: 108).

Medya, bireylerin gelişen uluslar arası değerlerle, politikalarla, düşüncelerle, davranış biçimleri ile tanışmalarına ve özdeşleşmelerine, kitlesel yaşamın gerektirdiği çağdaş kuralları benimseyip, bütünleşmelerine, kimi zaman taşıyıcı kimi zaman yardımcı, kimi zaman da itici faktör olarak etkide bulunmaktadır. Medya, sahip olduğu iletişim gücü ile farklı düşünce ve yaşam tarzlarını kaynaştırma, birbirlerinden haberdar etme ve bunlar arasında alış-veriş ortamını sağlama, böylelikle bir anlamda kültürel açıdan toplumu zenginleştirme ve çeşitlendirme yönünde aracılık rolü üstlenmektedir (Vural, 2000: 107).

Günümüz medyasının kazandığı nitelik ve işlevler, günlük düşünce ve sağduyu alanında yeni bir olguya işaret etmektedir. Çok değil yaklaşık 40–50 yıl öncesinde, kültürün aktarımı ve toplumsal devamlılığı sağlayan temel kaynak, bireyler, gruplar ve kurumlar arasındaki etkileşimler (çoğunlukla yüz yüze) iken bugün, elektronik medya, özellikle de televizyon, kültürün inşasında gerçek ilişkilerin işlevini ikame eder hale gelmiştir (Cesur, Paker, 2007: 3).

Bourdieu'ya göre de (1997: 22) televizyon, diğer kitle iletişim araçlarına göre, nüfusun çok büyük bir bölümünün bilinçlerinin oluşturulmasında bir tür fiili tekele sahip olduğundan medya araştırmalarının merkezinde yer almaktadır.

Neredeyse her evde bulunan televizyon aile hayatının olduğu kadar dışarıyla ilişkilerinde merkezinde olan bir araçtır. Öyle ki televizyon kullanımı çekirdek ailelerde oldukça yüksektir, özellikle eğitim seviyesi düştükçe artmaktadır (Cheng ve arkadaşları, 2004: 96). Ayrıca televizyon, değer yargılarının, ahlak kurallarının ve toplumsal iletişim yollarının sunulmasında da önemli bir rol oynamaktadır (Ünsal, 2000: 19).

Televizyonun boş zamanları değerlendirme, düşünme ve hissetme gibi bireysel yaşamın şekillenmesinde olduğu kadar, aile içi ve toplumsal ilişkilerin şekillenmesinde de önemli etkileri vardır. Bu nedenle televizyonsuz bir yaşamı düşünmek bile neredeyse imkânsız hale gelmiştir. Bu vazgeçilmezliğin bir sonucu olarak televizyon, bütün dünyanın dizginleri eline terk edilmiş, tek biçimlendirici, yönlendirici, başkaları adına düşünce üretici olarak, yayıncıların kendi kabullerini dayatmaları noktasında işlev görebilmektedir. Bir diğer taraftan televizyonun bu dayatmalarını gören, fakat onlara, karşı duramayan bir de izleyici boyutu vardır (Peker, 1998: 99). Özellikle çocuklar bu izleyici kitlesi içinde, televizyon karşısında oldukça savunmasızdırlar.

Televizyon çocuğun duygularına, heyecanlarına ve hayallerine hitap ederek onu etki altına almaktadır. Televizyon hissettirmeden yavaş yavaş çocuğun hayatına nüfuz etmekte ve ona belli anlayışlar, belli değerler, belli tutumlar kazandırarak onu yönlendirmektedir. Televizyon çocuk karşısında etkin ve hakim durumda, çocuk ise edilgen ve mahkum durumdadır (Peker, 1998: 196).

İlk çocuklukta, televizyonun renkli, canlı imgeler sunması, sürekli değişen görüntü ve sesler bütünüyle evlerin oturma odalarında yer alması, çocukların kısa algı süreleri için oldukça ilgili çekicidir (Oktay, 2004: 48). Daha henüz eleştirel bir

zekâ geliştiremediklerinden dolayı 9-10 yaşlarından önce çocuklar kitle iletişim araçları karşısında en hassas kitledir. Dolayısıyla özellikle okul öncesi dönemdeki çocuğun yaşam biçiminin, davranışlarının kitle iletişim araçlarından daha çok etkilenmesi doğaldır (Oktay, 2004: 49). Bu etki, çocuğa kendi dar çevresi içinde yaşayamayacağı, pek çok toplumsal olaydan kesitler sunması, sosyal ufkunu genişletme yönünde katkılar sağlaması, bilgi edinme vasıtası olması yönüyle olumlu olurken, henüz kendi kendine insan davranışlarının gerçek nedenleri hakkında doğru değerlendirmeler yapamadığı bir dönemde yanlış izlenimler edinmesine olanak verdiği için olumsuz yönde olabilir. (Oktay, 2004: 49-50).

Çocuk gelişimi açısından “kişilik gelişiminde ve toplumsal rollerin öğrenilmesinde anne-babanın ve çocuğun çevresinde model alabileceği diğer olumlu ya da olumsuz özdeşim karakterlerinin önemi” klasik psikolojinin temel tartışmalarından biridir. Günümüzde televizyon ve çizgi film kahramanlarının da özdeşim kurması yönünde çocuk dünyasında birer aktör olarak yer aldığını, belki de anne-babalardan daha etkili modeller teşkil ettiğini iddia etmek bir abartı olmayacaktır. Çünkü TV'nin açık kalma süresinin 1 ile 18 saat arasında değiştiği ülkemizde çocuğun zihinsel dünyasının ve kültürünün inşasında TV etkisi küçümsenmeyecek öneme sahiptir (Cesur ve Paker, 2007: 107).

Hızla değişen yaşam biçimlerinin dayattığı, yeni değerlerin, fazla tartışılmasına vakit kalmadan, medya aracılığıyla, özellikle de yeni kuşaklara aktarıldığı ve onların belirsizlik ortamında bırakıldığı (Önder, 2003: 220) düşünüldüğünde, erken dönemde çocuklara insani değerlerin aktarımının daha da önem kazandığı bir gerçektir.

Pek çok ülkede olduğu gibi ülkemizde de televizyon yakın sosyal çevrenin (aile, akrabalar ve okul) görevlerinden bir kısmını üstlenmiştir. Böylece çocuğun çevresi genişlemiştir. Uzak sosyal ve fiziki çevredeki olaylar, insanlar, tabiat hatta uzay, diğer gezegenler hakkında mesajlar görüntülü ve sesli olarak algılanabilir veya öğrenilebilir olmuştur. Algılanan veya öğrenilen bilgilerin zihinde bıraktığı tortuların insanın davranışlarını belirlediği düşünülürse, çocuklar gerçek yada sahte olduğunun farkına varmaksızın televizyonda sunulanları örnek birer davranış kalıbı olarak kabul edip ona göre davranacaklardır (Adak, 2004: 2) .

Buna karsın çocuk – medya ilişkisi üzerine çalışmalar hâlihazırda görece olarak oldukça azdır ve mevcut olanlarda ağırlık, medya ürünlerinin çocuklar üzerindeki (çoğu zaman olumsuz) etkisi üzerinedir. Oysaki evde TV'nin açık kalma süresinin 1 ile 18 saat arasında değiştiği ölkemizde çocuğun zihinsel dünyasının ve kültürünün inşasında TV etkisi küçömsenmeyecek bir öneme sahiptir (Sönmez ve Uysal, 2005).

3.BÖLÜM

Araştırma sürecinde elde edilen veriler, araştırmanın alt problemleri dikkate alınarak sıralanmıştır.

3.1.Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan öğrencilerin izlemeyi en çok tercih ettiği yerli ve yabancı yapım çizgi filmlere ait veriler Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1: Araştırmaya Katılan Öğrencilerin İzlemeyi En Çok Tercih Ettikleri Yerli ve Yabancı Yapım Çizgi Filmler

	Çizgi Film	İzleyen Öğrenci Sayısı(f)	Yüzde (%)
Yerli Yapım Çizgi Filmler	Pepee	223	89.2
	Keloğlan	211	84.4
	Nane ile Limon	45	18
	Köstebekgiller	28	11.2
	Cille	22	8.8
	Biz ikimiz	19	7.6
	Dede Korkut		
	Hikâyeleri	11	4.4
	Canım Kardeşim	6	2.4
	Leylek Kardeş	4	1.6
	Arkadaşım Bıdı	3	1.2
	Kimin Tarlası	2	0.8

Yabancı Yapım			
	Caillou	197	78.8
Çizgi Filmler	Marsupilami	95	38
	Laura'nın Yıldızı	75	30
	Ben 10	70	28
	Şirinler	44	17.6
	Tom ve Jerry	39	15.6
	Arthur	35	14
	Damlanın Dolabı	32	12.8
	Tusubasa	29	11.6
	Pocoyo	27	10.8
	Çufçufklar Diyarı	25	10
	Dinozor Treni	25	10
	Oscar Cöllerde	24	9.6
	Kahverengi Ayıcık	21	8.4
	Bakugan	19	7.6
	İtfaiyeci Sam	14	5.6
	Generator Rex	14	5.6
	Sit ile Bilim	12	4.8
	Şapkalı Kedi	12	4.8
	Miki Fare'nin	11	4.4
	Kulüp Evi		
	Bay Becerikli	11	4.4
	Ret Kit	10	4
	Jes ile Bilmece	9	3.6
	Afacan ve Yedi	9	3.6
	Kafadar		
	Ninja	9	3.6
	Kaplumbağalar		
	Taş Devri	9	3.6
	Bugs Bunny	9	3.6

Pisi Kedi	8	3.2
My Little Pony	8	3.2
Beyblade	8	3.2
Pim ve Pom	7	2.8
Tamirci Manny	6	2.4
Balıktronot	6	2.4
Bali	6	2.4
Sürekli Dizi	6	2.4
Johnny Bravo	5	2
Jibber ve Jabber	5	2
Pingu	4	1.6
Okyanus Kâşifi Oli	2	0.8
Arka Bahçede	1	0.4
Bilim		

Tablo 1'deki veriler dikkate alındığında, öğrencilerin önemli bir çoğunluğunun Pepee (%89,2), Keloğlan (%84,4), Nane ile Limon (%18) yerli yapım çizgi filmlerini; Caillou (%78,8), Laura'nın Yıldızı (%38), Marsupilami (%30) adlı yabancı yapım çizgi filmleri izlemeyi tercih ettiği görülmektedir. Her ne kadar verilere göre öğrencilerin % 89,2'si Pepee, %84'ü Keloğlan ve %18'inin Nane ile Limon yerli yapım çizgi filmleri izlemeyi tercih ettikleri görülse de, toplamda öğrencilerin yabancı yapım çizgi filmleri izlemeyi daha çok tercih ettikleri söylenebilir. Bununla beraber öğrencilerin izlemeyi tercih ettiği ve izleyebileceği yabancı yapım çizgi film sayısı (41) ve çeşidinin, yerli yapım çizgi filmlerin sayısı (11) ve çeşidinden daha fazla olduğu görülmektedir. Bunun sebebi ise Türkiye de çizgi film sektörünün çok yeni olması, bu alanda alt yapı ve yetişmiş insan sayısının yetersiz olmasıdır. 01.11.2008'de Türkiye'nin ilk ve tek yerli çocuk kanalı olma özelliği ile TRT Çocuk'un yayın hayatına başlamasından itibaren, son yıllarda yerli yapım çizgi filmlerin önem kazandığı görülmüştür.

3.2.İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt problemine veri toplamak amacıyla, Tablo 1’deki çizgi film izlenme oranları dikkate alınarak, en çok izlenen üç yerli yapım çizgi film belirlenmiştir. Bu çizgi filmler şunlardır: Pepee, Keloğlan ve Nane ile Limon

Belirlenen bu çizgi filmlerden rastgele seçilen bölümler izlenmiştir. Aşağıdaki tabloda, belirlenen çizgi filmlerden izlenen bölüm sayısı, toplam izleme süresi bulunmaktadır.

Tablo 2: *Yerli Yapım Çizgi Filmlerden İzlenen Bölüm sayısı ve İzleme Süreleri*

Çizgi Film	İzlenen Bölüm Sayısı	İzleme Süresi
Pepee	11	99dk.29sn.
Keloğlan	9	97dk.32sn.
Nane ile Limon	10	103dk.43sn.

Pepee çizgi filminden 11 bölüm (99dk.29sn.); Keloğlan çizgi filminden 9 bölüm (97dk.32sn.);Nane ile Limon çizgi filminden 10 bölüm (103dk.43sn) izlenmiştir. Çizgi filmlerin toplam izleme sürelerinin birbirine yakın olması için çizgi filmlerden farklı sayıda bölümler izlenmiştir.

Araştırmanın ikinci alt problemi olan “Türkiye’de yayınlanan, çocukların izlemeyi en çok tercih ettiği üç yerli yapım çizgi filmde hangi değerler ne şekilde verilmektedir?” sorusu için elde edilen veriler Tablo 3’te verilmiştir

Tablo 3: *En Çok İzlenen Yerli Yapım Çizgi Filmlerde Verilen Değerler ve Değerlerin Veriş Şekli*

Çizgi Film: Pepee	Süre	Verilen Değer	Değerin Verilme Şekli
Pepee ve Altı Kurbağa	10dk.43sn.	Sağlığa önem verme, Aile birliğine önem verme, İşbirliği, Sevgi	Ailesi ile birlikte göl kenarına giden Pepee, kahvaltı yapmadan göl kenarındaki kurbağaları görmek ister. Dedesi ve annesi ona kahvaltı yapmadan güne başlamanın onu halsiz bırakacağını söyleyerek kahvaltının önemini vurgularlar. Pepee, bu sözler üzerine kahvaltısını yaptıktan sonra dedesiyle birlikte göl kenarındaki kurbağaları aramaya başlar. Kurbağaları bulduklarında Pepee onları çok sever.
Pepee'nin Beş Sürprizi Var	11.00dk.	Sorumluluk, Yardımseverlik, İşbirliği	Babası, işten dönünceye kadar Pepee'ye Bebeyle birlikte beş farklı sürpriz hazırlama görevi verir. Pepee aldığı bu sorumluluğu yerine getirmek için neler yapabileceğini düşünmeye başlar; fakat tek başına bir karara varamaz. Dedesi, ninesi ve kardeşi Bebe'nin de yardımıyla kurabiye yapmaya karar verir. Kurabiye hamuru hazırlamasını bilen ninesi hamuru hazırladıktan sonra dedesi, evden bulduğu kalıpları getirir. Pepee de Bebe'nin seçtiği kalıplarla kurabiyeleri yapar ve kurabiyeleri beş farklı şekilde süslerler.
Hangisi Kaç Tane Oyunu	11dk.31sn.	Yardımseverlik, İşbirliği	Pepee'nin tek başına sıkıldığını gören Şuşu, ona Kalış'in de katılacağı bir oyun oynamayı teklif eder. Pepee bu teklifi kabul ederek, onlarla birlikte oynamaya başlar. Oyun esnasında Pepee, Kalış'in çizdiği bazı hayvanların isimlerini hatırlayamaz, bazılarını ise bilemez. Bunu gören Şuşu, Pepee'ye bu hayvanları tanıtarak yardımcı olur.
Pepee Uçmak İstiyor	10dk.50sn.	Yardımseverlik(2)	Pepee, bahçede dolaşırken etrafında gördüğü kuşlar gibi uçmayı ister. Bir süre kollarını açıp kapatarak onlar gibi uçmayı dener; fakat bunu başaramaz. Pepee'nin bu halini gören Şuşu, ona

			insanların uçmak için bazı araçlara ihtiyacı olduğunu anlatır. Bunun üzerine Pepee balonlarla uçmayı dener. Balonlar sayesinde bir süre yerden yükselerek dolaşan Pepee, balonların patlamasıyla birlikte yere düşmek üzereyken onu gören dedesi Pepee'ye yardım eder. Daha sonra Pepee'yi uçan balonuna bindirerek bu isteğinin gerçekleşmesinde yardımcı olur.
Kışın Hava Çok Soğuk Olur	7dk.25sn.	Sağlığa önem verme	Pepee ve Şıla üzerlerinde ince kıyafetlerle dışarıda kartopu oynamaktadır. Bunu gören Şuşu, onlara hasta olmamaları için kalın kıyafetler giymeleri gerektiğini söyler. Pepee ve Şıla ise kalın kıyafetler giymek istemediklerini söyleyerek oyun oynamaya devam eder. Bir süre sonra oyuna kalın kıyafetlerle Zulu ve Köpüş katılır. Şuşu; Pepee ve Şılayı bir kez daha uyarmaya çalışsa da onu dinlemezler. Karda bir süre daha oyun oynayan Pepee ve Şıla hasta olur. Hasta olmamak için Zulu ve Köpüş gibi kalın kıyafetleri giymeleri gerektiğini anlarlar.
Rengârenk Balonlar	6dk.47sn.	Yardıms severlik, İşbirliği(2)	Pepee, Köpüş ile oyun oynarken ne olduğunu bilmediği bir makineye çarpar. Makinenin tuşlarından birine dokunduğunda etrafı bir şeyler savrulmaya başlar. Pepee ve bu sırada onun yanına gelen Zulu'nun bu şeylerden korktuğunu gören Şuşu, onlara onun bir balon makinesi olduğunu ve balonların ağzının bağlı olmadığı için savrulduğunu söyler. Bunun üzerine Pepee ve Zulu balonları yakalamaya çalışır. Bu sırada Zulu ve Pepee'nin yanına yaklaşan Şıla, balonlardan kaçarken başka bir makineye çarpar ve makine onu yukarıya çıkarır. Şuşu; Pepee ve Zulu'ya, Şılayı oradan indirmek için bir yol bulmaları gerektiğini söyler. Pepee, Zulu ile birlikte balonları yakalayıp kulübenin üzerine bağlar ve yerden yükselerek Şıla'yı oradan indirir.
Birlikten Kuvvet Doğar	7dk.32sn.	İşbirliği	Pepee ve Zulu çiçekli gölün kenarında kamp yapmak için yola çıkar. Çiçekli göle vardıklarında ikisi de tek başına, kendi çadırını kurmak için çalışmaya başlar. Onların çadırlarını kuramadıklarını gören Şuşu, birlikte çadır kurmanın daha kolay olacağını söyler; fakat her ikisi de tek başına çalışmakta ısrar eder. Zulu ve Pepee çadırlarını kurmak için bir süre uğraştıktan sonra tek başına çadır kurmanın çok zor olduğunu anlayarak, birlikte çalışmaya karar verir.

Pepee Banyo Yapıyor	7dk.42sn.	Temizlik	Pepee bahçedeki uğurböceği ile oyun oynarken bir çamur birikintisinin içine düşer. Üzerinin kirlenmesine hiç aldırmaz. Pepee, çamur birikintilerinin üzerinde koşup, oynamaya başlar. Bir süre sonra Köpüş, Zulu ve Şıla da çamur oyununa katılır. Biraz oynadıktan sonra Şıla artık temizlenmeleri gerektiğini söyleyerek banyo yapmaya gider. Pepee ise banyo yapmak istemez. Şıla'nın ardından Zulu ve Köpüş de banyo yaparak temizlenir. Pepee ise ısrarla banyo yapmak istemez. Hepsi birlikte Pepee'yi banyo yapması için ikna etmeye çalışırken, birden Pepee'nin etrafında sinekler uçmaya ve onu kovalamaya başlar. Pepee sineklerden banyo yaparak kurtulur. Böylece kirli dolaşımaması gerektiğini anlar.
İlkbahar, Yaz, Sonbahar, Kış	7dk.24sn.	Yardımselik, İşbirliği	Pepee'yi tek başına mutsuz bir şekilde dolaşırken gören Şuşu ona ne olduğunu sorduğunda Pepee, canının çok sıkıldığını söyler. Pepee ve Şuşu'nun konuşması devam ederken soğuk bir rüzgâr esmeye başlar. Bunun üzerine Şuşu, galiba kış geliyor der ve Pepee'ye mevsimleri bilip bilmediğini sorar. Pepee ona mevsimleri bilmediğini söyler. Şuşu, eğer isterse Kalişle birlikte kendisine mevsimleri anlatabileceğini söyler. Pepee bu teklifi kabul ederek mevsimleri öğrenir.
Pepee Resim Yapıyor	7dk.50sn.	Sevgi, Saygı, Adil olma	Pepee'yi çok keyifli bir şekilde resim yaparken gören Şuşu, Pepee'nin ne çizdiğini merak ederek, çizdiği resme bakmak ister. Pepee ise Şıla, Köpüş ve Zulu için bir sürpriz hazırladığını söyleyerek Şuşu'dan beklemesini ister. Şuşu Pepee'nin bu isteğini kabul ederek saygıyla bekler. Pepee resim yaparken Şıla, Köpüş ve Zulu da gelir. Pepee onlara da sürpriz için beklemeleri gerektiğini söyleyerek resmini tamamlamaya çalışır. Pepee resmini tamamladığında arkadaşlarına gösterir. Fakat bu resim hiçbirisinin hoşuna gitmez çünkü Pepee, resminde kendisi hariç tüm arkadaşlarını çok komik şekillerde çizmiştir. Başlangıçta arkadaşlarının neden resmini beğenmediğini anlayamayan Pepee, Şuşu'nun açıklamasıyla resminin neden beğenilmediğini anlar. Bunun üzerine Pepee, resminin üzerinde değişiklikler yaparak, kendi resmini de komik bir hale getirir.
Pepee' nin Şekilleri	10dk.45sn.	Yardımselik(2)	Ailesi ile birlikte deniz kenarına giden Pepee ve Bebe'ye dedesi, kumun üzerinde şekilleri

			öğretmektedir. Dedesi ile birlikte şekilleri öğrenirken, annesinin onlara getirdiği tost, kek ve pastanın öğrendikleri şekillere benzediğini fark ederler. Şekilleri öğrendikten sonra Pepee denize girip gördüğü bir balıkla oynamaya başlar; fakat balık bir süre sonra kaybolur. Pepee, balığın nereye gittiğini anlayamayınca dedesinden yardım ister. Dedesi; Pepee ve Bebe'ye deniz gözlükleriyle balıkların yaşadıkları yeri gösterir.
Çizgi Film: Keloğlan	Süre	Verilen Değer	Değerin Verilme Şekli
Keloğlan 1.Bölüm	10dk.47sn.	Sevgi, Yardımsverlik,	Yaşlı çift, yıllardır bir çocuk sahibi olmak istemektedir. Bu dilekleri, rüyasında yaşlı kadına yardım eden bir su perisi sayesinde gerçekleşir. Sahip oldukları bu çocuğun adını Keloğlan koyarlar. Her ikisi de çocuklarını çok sever.
Keloğlan 15.bölüm	10dk.25sn.	Yardımsverlik(2), İşbirliği, Temizlik	Keloğlan, uyandığında geceyi geçirdiği yer altı kasabasını dolaşmaya başlar. Bir esinti olduğunu fark eden Keloğlan, bunun sebebinin bulmaya çalışırken gece evinde kaldığı adam yanına gelerek esintinin nedenini, sığınakta yaşamlarını sürdürebilmeleri için yiyeceklerini nasıl sakladıklarını, suyu nasıl elde ettiklerini ve sığınakta temizliğin önemini ona anlatır. Bu sırada Keloğlan, bir köpeğin kendisini yalamasıyla uyanarak gördüklerinin hepsinin bir rüya olduğunu, hala devle birlikte, köylüleri izledikleri tepede olduğunu anlar. Keloğlan'ın sesini duyan aşağıdaki köylüler, onun yardıma ihtiyacı olan bir kişi olduğunu düşünerek, onu aramaya karar verir. Keloğlan ise köylülere seslenerek yolcu olduğunu ve burada dinlendiğini söyler. Keloğlan'ın sözleri üzerine köylüler onu dinlenmesi için köylülerine davet eder. Keloğlan köylülerin yanına inerken tepeden aşağıya yuvarlanmaya başlar.
Keloğlan 5. Bölüm	11dk.06sn.	Yardımsverlik(2), Çalışkanlık, Sorumluluk	Keloğlan, eve geldiğinde annesinin odun taşımakta olduğunu görür. Annesinin odunları taşımakta

			zorlandığını fark eden Keloğlan, odunları içeri taşır. Odunları taşıyan Keloğlan, annesinin eve gitmesine de yardımcı olur. O günden sonra evdeki bütün işlerinin sorumluluğunu alarak çok çalışır. Bir gün annesi ile birlikte kahvaltı yaparken Keloğlan, daha çok para kazanmak için şehre gitmeye karar verdiğini söyleyerek evden ayrılır.
Keloğlan 14.Bölüm	10dk.38sn.	Yardımsverlik, Paylaşma	Keloğlan, dev ile birlikte bir tepeden, diğer devlerden kaçan köylüleri izlemektedir. Köylüler yer altına saklanırken Keloğlan da onlarla birlikte yer altı kasabasına iner. Keloğlan yer altı kasabasında dolaşırken onun yalnız ve yabancı olduğunu fark eden bir çocuk, annesini çağırır. Çocuğun annesi, Keloğlan'a onlarla birlikte kalabileceğini, çocuk da onunla yatağını paylaşabileceğini söyler. Bunun üzerine Keloğlan etrafı inceleyerek onların kaldığı yere doğru ilerler ve geceyi onlarla geçirir.
Keloğlan 9. Bölüm	10dk.20sn.	Sevgi, Paylaşma, Yardımsverlik	Keloğlan ormanda yürürken birden çakallar ona saldırır. Mücadele ederek çakallardan kurtulan Keloğlan, kendisini arayan arkadaşı devin sesini duyarak heyecanla ona doğru koşar. Dev ve Keloğlan birbirlerini buldukları için çok mutlu olur. Bu olayı gören bir baykuş tüm canlı türlerinin birbirlerini sevebileceğini söyleyerek Keloğlan ve devî örnek gösterir. Beraber yürürlerken karnı acıkan Keloğlan, azığını çıkararak devle paylaşır ve birlikte karınlarını doyururlar. Ertesi gün devin daha önce Keloğlan'a bahsettiği yiyecek ambarına gitmek için yola çıkarlar. Bu ambar dik kayalıkların üzerinde olduğu için dev, keloğlana tırmanmasında yardım eder ve tam ambara girmek üzereyken bir çakal onları görür.
Keloğlan 16.Bölüm	10dk.34sn.	Yardımsverlik(3)	Keloğlan, tepeden düştüğü kuyunun derinliklerine doğru yuvarlanırken, bir ağaç köküne tutunarak durabilir. Aşağıya baktığında kuyunun dibinde bir canavar olduğunu görür. Endişeyle bir çıkış yolu bulmaya çalışırken, bir ışık onu içine alarak güzel bir ormana götürür. Ormandaki bir taşın kenarında olup biteni anlamaya çalışan Keloğlan, kendisine doğru gelen kartalı fark ederek çaresizce, ellerini başının arasına alarak korunmaya çalışır. Kartal ise Keloğlan'ın tam arkasında

			duran yılanı kapıp, uçarak onun hayatını kurtarır. Tüm olanların şaşkınlığıyla ormanda ilerlemeye başlayan Keloğlan'ın yanına bir kanarya gelerek ona düştüğü bu orman hakkında bazı şeyler anlatır.
Keloğlan 18.Bölüm	10dk.33sn.	Yardımseverlik(2), İşbirliği(2)	Keloğlan ormanda bir kanarya ile sohbet ederken bazı sesler duyar. Kanarya, bu seslerin ülkeye izinsiz girenleri yakalamak için gönderilen muhafızların sesi olduğunu söyleyerek, uçup gider. Keloğlan kaçmaya fırsat bulamadan muhafızların köpekleri onu bulur. Keloğlan cesur bir şekilde köpeklerin karşısında durarak onlarla konuşur. Köpekler, kendisini anlayan ve onlardan korkmayan bu yabancıya muhafızlardan kaçması için yardım etmeye karar verir. Muhafızlar, köpeklerin geri dönmemesi üzerine yolunda gitmeyen bir şeyler olduğunu anlayarak, birlikte izleri takip etmeye başlar.
Keloğlan 19.Bölüm	10dk.20sn.	İşbirliği(2), Yardımseverlik(2)	Köpeklerle birlikte kaçarken ayağı takılarak yere düşen Keloğlan'ı muhafızlar bulur. Köpekler ise kaçarken yanlarında Keloğlan'ın olmadığını fark edince ona yardım etmek için geri döner. Keloğlan'a yardım etmek için geri dönen köpekleri gören muhafızlar bu duruma çok şaşırır. Keloğlan, köpeklere muhafızlarla konuşup anlaşabileceğini söylerken, muhafızlardan biri ona kılıcıyla saldırmaya çalışır. Köpeklerden biri ise Keloğlanı yere iterek, kılıç darbesinden kurtarır. Keloğlan, bunun üzerine konuşarak anlaşamayacaklarını anlar. Hemen o anda yaptığı sapanla onları etkisiz hale getirir ve köpeklerle birlikte oradan uzaklaşır. Gece karanlığında ilerlerken Keloğlan farkına varmadan bir boşluğa basar. Köpeklerden biri onu tutmaya çalışsa da başarılı olamaz. Keloğlan tepeden aşağıya yuvarlanmaya başlar.
Keloğlan 20.Bölüm	10dk.49sn.	İşbirliği(2), Yardım severlik	Keloğlan gece karanlıkta ilerlerken fark etmeden bir boşluğa basarak tepeden aşağı yuvarlanmaya başlar. Uyandığında kendini çalılıkların üzerinde bulan Keloğlan, bir çıkış yolu bulmak için ormanda yürümeye başlar. Keloğlan'ı ormanda yürürken gören gözcü kuzgunlardan biri muhafızlara haber verir. Bunun üzerine muhafızlar Keloğlan'ı yakalamak için yola çıkar. Bu

			sırada köpekler ise Keloğlan'a yardım etmek için birbirlerinden ayrılarak, aşağıya iniş yolu bulmaya çalışmaktadır.
Çizgi Film: Nane ile Limon	Süre	Verilen Değer	Değerin Verilme Şekli
Nane ile Limon	11.00dk.	İşbirliği, Sağlığa önem verme, Temizlik	Limon, mutfakta bir şeylerle uğraşırken gürültü çıkardığı için ablası Nane'yi uyandırır. Nane mutfığa geldiğinde hem onu uyandırdığı hem de etrafı dağıttığı için Limon'a kızar. Nane'nin kızgınlığı geçince birlikte kahvaltı hazırlamaya karar verirler. Limon, kahvaltıda gofret yemek ister. Nane ise ona kahvaltıda daha besleyici şeyler yemeleri gerektiğini çünkü kahvaltının günün en önemli öğünü olduğunu anlatır. Tabakların üzerine yiyeceklerden resimler yaparak eğlenceli bir şekilde kahvaltılarını hazırlarlar. Kahvaltıdan sonra ise her ikisi de dişlerini fırçalar.
Nane ile Limon	11dk.19sn.	İşbirliği, Sevgi, Yardımseverlik, Temizlik, Sağlığa önem verme(2)	Nane ile Limon, anneler günü için bir sürpriz hazırlamak ister. Limon, annesine bir gofret hediye etmeyi düşünür. Nane ise annesinin gofret yemediğini çünkü yediklerinin kalorisine dikkat ettiğini ve sağlıklı beslenmeye çalıştığını Limon'a hatırlatarak, onun için salata hazırlayabileceklerini söyler. Mutro'nun da yardımıyla, gemi şeklinde bir salata hazırlayarak, üzerine annesi için bir not koyarlar. Salatayı hazırlarken Nane, Limon'a ellerini ve kullandıkları sebzeleri yıkamaları gerektiğini hatırlatır.
Nane ile Limon	10dk.05sn.	İşbirliği(2), Paylaşma(2)	Limon, rüyasında pasta yağdığını ve ablasıyla birlikte bu pastalardan topladıklarını görür. Sabah uyanıp ablasına rüyasını anlattığında, Nane ona havanın çok güzel olduğunu, yağmur yağma ihtimalinin bile olmadığını söyler ve kahvaltı yapmak için mutfığa gider. Nane ve Limon kahvaltı yaparken, yeni topunu Limonla beraber oynamak için Biber gelir. Limon ve Biber dışarıda oyun oynarken birden yağmur yağmaya başlar ve içeri girmek zorunda kalırlar. Nane, Limon ve Biber birlikte camın önünde yağmuru izlerken, Nane onlara yıldırım ve fırtınanın nasıl oluştuğu

			hakkında bilgi verir. Nane'nin anlattıklarından sonra hep birlikte bir yıldırımını durdurduklarını hayal ederler.
Nane ile Limon	10dk.15sn	Yardımseverlik(2), Paylaşma, Çalışkanlık, İşbirliği	Nane ile Limon, yılsonu gösterisinde söyleyecekleri şarkıyı hazırlamak için Biber'i beklerken Mutro da eşya taşıyarak Nane'ye yardım eder. Limon, Biber'i beklerken kurabiye yemek için mutfağa gittiğinde, kurabiyelerin üzerinde bir karınca görür ve onu takip eder. Karıncaların yuvasını bulduğunda onlara bir kurabiye vererek karıncaları izlemeye başlar. Bu sırada gelen Biber'in elindekileri taşımaya yardım ettikten sonra Biber de onunla birlikte karıncaları izlemeye başlar. Nane ise çok işleri olduğunu hatırlatarak onlara yukarıya gelmelerini söyler; fakat Limon içeri girdiğinde de bilgisayardan karıncaların yaşamlarını araştırmaya başlar. Bir süre sonra yanına önce Biber, sonra hala bir şarkılarının olmadığını hatırlatan Nane gelir. Limon, ablasına karıncaların çalışkanlıklarından bahsederek onlar gibi iş bölümü yapabileceklerini söyler. Nane bu fikri çok beğenir. Hep birlikte karıncalar grubunu kurarak yılsonu gösterisi için şarkılarını hazırlarlar.
Nane ile Limon	10dk.04sn.	Yardımseverlik, Çalışkanlık, İşbirliği	Limon, kâğıttan yaptığı uçağı uçurmayı bir türlü başaramaz. Bunu fark eden Nane, onun için bir uçak yapar. Limon, ablasının yaptığı uçağın uçtuğunu görünce kendisinin bunu başaramayacağını düşünür. Biber ise uçak yapmak için tüm malzemeleri toplayarak bahçede Limon'u beklemektedir. Limon, Biber'in yanına gittiğinde uçak yapmaktan vazgeçtiğini söyler. Biber ise ona bu işi birlikte başarabileceklerini söyler. Biber'in söylediklerinden sonra Limon'un aklına Hezarfen Ahmet Çelebi gelir. Onun gibi yılmadan çalışırlarsa bunu başarabileceklerini düşünür. Bir süre uğraştıktan sonra bir uçak yapmayı başarırlar.
Nane ile Limon	10.00dk.	İşbirliği(6), Paylaşma, Yardımseverlik(2), Sorumluluk	Nane, Mutro ile birlikte meyve hazırlarken Limon, Biber ile birlikte dere kenarında tutup, paylaştıkları balıkları eve getirir. Limon, balıkları Nane'nin yardımıyla suya koyar. Nane ise Limon'a balıkların suyunun sık sık değişmesi gerektiğini ve bu işlemin onun kendi sorumluluğu

			olduğunu söyler. Nane bunları söyledikten sonra akşam misafir geleceğini hatırlar ve Limonla birlikte salonu toplamaya gider. Ertesi gün uyandığında Limon, balıkların ayaklarının çıktığını fark ederek ablasını uyandırır. İki birlikte balıklara ne olduğunu düşünürken, Mutro kurbağalarla ilgili bir kitap getirir. Nane ile Limon bu kitabı görünce onların kurbağa yavruları olduklarını anlar. Annelerinden izin alarak kurbağa yavrularına büyüünceye kadar bakmaya karar verirler. Bir süre sonra ön bacakları çıkan kurbağalar, evdeki yuvadan kaçar. Bunu gören Nane ve Limon, birlikte onları yakalayıp bahçede kurbağalar için yaptıkları yuvaya koyar.
Nane ile Limon	11.00dk.	Yardımselik(3), İşbirliği(3)	Nane, İspanya'yı tanıtmaya ödevi için bilgisayarda çalışırken Limon, oyun oynamak istediği için onu rahatsız etmektedir. Bunun üzerine Nane eğer kendisine ödevini yapmasında yardım ederse bilgisayarla oynayabileceğini ve ona bir forma hediye edeceğini söyler. Bunun üzerine Limon, ablasına yardım etmeye karar verir. Birlikte İspanya hakkında bilgi toplamaya başlarlar. Öğle yemeği vakti geldiğinde ise bir İspanyol yemeği yapmaya karar verirler. Nane, Mutro'nun yardımıyla yemeği hazırlamaya başlar. Limon ise yemek pişerken uyuya kalır. Rüyasında kendisinin Donkişot, Biber'in ise yardımcı olduğunu ve yolunu kaybeden bir dansçıya yardım ettiklerini görür. Uyandığında rüyasını ablasına anlatırken Biber gelir. Yemekten sonra ödev için ne yapabileceklerini düşünürlerken Limon, rüyasında olduğu gibi kendisinin Donkişot, Biber'in yardımcıları, Nane'nin ise bir dansçı kılığına girerek sınıfta bir gösteri yapabileceklerini söyler. Bu fikir Nane'nin çok hoşuna gider.
Nane ile Limon	10.00dk.	İşbirliği(2)	Nane ve Limon'un ailesi evde olmayacağı için Biber ve Çilek onlara gelir. Limon hoparlörlerle onlara bir gösteri yapmaya hazırlanırken birden elektrikler kesilir. Çilek ve Nane el feneri aramak için odadan dışarıya çıkar. Biber ise Mutro ile birlikte elektrik sorununu halletmeye çalışır. Odada yalnız kalan Limon korkar. Diğerlerini aramak için dışarı çıktığında kendi gölgesinden korkarak bayılır. Uyandığında Mutro ve Biber elektrik sorununu halletmiştir ve oyunlarına kaldıkları

			yerden devam ederler.
Nane ile Limon	10.00dk.	İşbirliği, Yardımseverlik	Nane, Limon ve Çilek birlikte oyun oynarken annesi onlara meyve tabağı hazırlar. Birlikte meyve yerken Nane, Limon'un meyveleri çok sevdiğinden bahseder. Çilek eğer isterlerse bahçede onların da bir şeyler yetiştirebileceğini söyleyerek dayısının çiftliğinde öğrendiği şeyleri onlara anlatır. Çilek'in anlattıklarından sonra hep birlikte bahçeye çıkarak domates ve fasulye tohumu ekerler.
Nane ile Limon	10.00dk.	Yardımseverlik, Paylaşma(2), İşbirliği	Limon ve Biber'in sıkıldıkları bir anda, televizyonda çıkan patlayan bir yanardağ haberi onların ilgisini çeker. Çilek ve Nane de bir süre sonra onlara katılır. Limon'un bu konuyla ilgilendiğini fark eden ablası onun için yanardağları anlatan bir şema çizer. Çilek de Biber'e yanardağlarla ilgili bir kitap verir. Limon'un aklına bu kitabı evin altındaki sığınakta okumak gelir. Limon ve Biber sığınağa inerek kitabı sırayla birbirlerine okumaya başlar.

Adil Olma: Seçilen yerli yapım çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde adil olma değerinin Pepee çizgi filminde 1 kez işlendiği görülmüştür. Keloğlan ve Nane ile Limon çizgi filmlerinde ise bu değere rastlanmamıştır.

Aile Birliğine Önem Verme: : Seçilen yerli yapım çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde aile birliğine önem verme değerinin, Pepee çizgi filminde 1 kez, işlendiği görülmüştür. Keloğlan ve Nane ile Limon çizgi filmlerinde ise bu değere rastlanmamıştır.

Barış: Seçilen yerli yapım çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde barış değerine rastlanmamıştır.

Çalışkanlık: Seçilen yerli yapım çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde çalışkanlık değerinin Keloğlan çizgi filminde 1, Nane ile Limon çizgi filminde ise 2 kez işlendiği görülmüştür.

Dürüstlük: Seçilen yerli yapım çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde dürüstlük değerine rastlanmamıştır.

Hoşgörü: Seçilen yerli yapım çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde hoşgörü değerine rastlanmamıştır.

İşbirliği: Seçilen yerli yapım çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde işbirliği değerinin Nane ile Limon çizgi filminde 19, Keloğlan ve Pepee çizgi filmlerinde ise 7'şer kez işlendiği görülmüştür.

Paylaşma: Seçilen yerli yapım çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde paylaşma değerinin Nane ile Limon çizgi filminde 6, Keloğlan çizgi filminde 2 kez işlendiği görülmüştür. Pepee çizgi filminde ise paylaşma değerine rastlanmamıştır.

Sağlıklı Olmaya Önem Verme: Seçilen yerli yapım çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde sağlıklı olmaya önem verme değerinin Pepee çizgi filminde 2, Nane ile Limon çizgi filminde 3 kez işlendiği görülmüştür. Keloğlan çizgi filminde ise bu değere rastlanmamıştır.

Saygı: Seçilen yerli yapım çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde saygı değerinin sadece Pepee çizgi filmlerinde 1 kez işlendiği görülmüştür.

Sevgi: Seçilen yerli yapım çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde sevgi değerinin, Nane ile Limon çizgi filminde 1, Keloğlan ve Pepee çizgi filmlerinde 2’şer kez işlendiği görülmüştür.

Sorumluluk: Seçilen yerli yapım çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde sorumluluk değerinin Nane ile Limon, Keloğlan ve Pepee çizgi filmlerinde 1’er kez işlendiği görülmüştür.

Temizlik: Seçilen yerli yapım çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde temizlik değerinin Nane ile Limon çizgi filminde 2, Pepee ve Keloğlan çizgi filmlerinde 1’er kez işlendiği görülmüştür.

Vatanseverlik: Seçilen yerli yapım çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde vatanseverlik değerine rastlanmamıştır.

Yardımseverlik: Seçilen yerli yapım çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde yardımseverlik değerinin Keloğlan çizgi filminde 15, Nane ile Limon çizgi filminde ise 11, Pepee çizgi filminde 8 kez işlendiği görülmüştür.

3.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt problemlerine veri toplamak amacıyla, Tablo 1’deki çizgi film izlenme oranları dikkate alınarak, en çok izlenen üç yabancı çizgi film belirlenmiştir. Bu çizgi filmler şunlardır: Caillou, Marsupilami, Laura’nın Yıldızı. Belirlenen bu çizgi filmlerden rastgele seçilen bölümler izlenmiştir. Aşağıdaki tabloda belirlenen çizgi filmlerden izlenen bölüm sayısı ve toplam izleme süresi bulunmaktadır.

Tablo 4: *Yabancı Yapım Çizgi Filmlerden İzlenen Bölüm Sayısı ve İzleme Süreleri*

Çizgi Film	İzlenen Bölüm Sayısı	İzleme Süresi
Caillou	18	101dk.58sn.
Marsupilami	9	103dk.33sn.
Laura’nın Yıldızı	10	105dk.15sn.

Caillou çizgi filminden 18 bölüm (101dk.58sn.); Marsupilami çizgi filminden 9 bölüm(103dk.33sn.);Laura’nın Yıldızı çizgi filminden 10 bölüm (105dk.15sn)

izlenmiştir. Çizgi filmlerin toplam izleme sürelerinin birbirine yakın olması için çizgi filmlerden farklı sayıda bölümler izlenmiştir.

Araştırmanın üçüncü alt problemi olan “Türkiye’de yayınlanan, çocukların izlemeyi en çok tercih ettiği üç yabancı yapım çizgi filmde hangi değerler ne şekilde verilmektedir?” sorusu için bulunan veriler Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5: *En Çok İzlenen Yabancı Yapım Çizgi Filmlerde Verilen Değerler ve Değerlerin Veriş Şekli*

Çizgi Film: Caillou	Süre	Verilen Değer	Değerin Verilme Şekli
Caillou Temizlik Yapıyor	8.00dk.	Temizlik, İşbirliği, Yardımseverlik(3), Sorumluluk(2)	Caillou, temizlik yapan anne ve babasını görerek onlara yardım etmek ister. Babası, Caillou'ya pencereleri temizleyerek yardım edebileceğini söyler. Caillou ve babası konuşurken gelen büyükbabası, Caillou'ya birlikte oyun oynamayı teklif eder. Caillou ise şu anda bir görevi olduğunu söyleyerek babası ile birlikte pencerelerden birisinin yanına gider. Caillou, pencereyi temizlemeye çalışırken Gilbert hem onu rahatsız eder hem de etrafı dağıtır. Caillou, Gilbert'in döktüğü yaprakları fark ederek onları toplamaya başlar. Bir süre sonra bu işi de yarım bırakan Caillou, içeriye girdiğinde annesine yardım etmeye karar verir. Caillou'nun yarım bıraktığı işleri gören anne ve babası, ona başladığı işi bitirmesi gerektiğini hatırlatarak, bundan sonra sadece kendisinin sorumlu olacağı yatağını toplama görevini ona verirler. Caillou aldığı bu sorumluluğu başka hiçbir şeyle ilgilenmeden tamamlar.
Caillou Karate Yapmayı Deniyor	4dk.08sn	Yardımseverlik, Paylaşma, Sorumluluk	Caillou, arkadaşı Lio'yu evde beklerken telefon çalmaya başlar. Caillou, Lio'nun aradığını düşünerek telefonu açar; fakat arayan Caillou'nun diğer arkadaşı Sera'nın annesidir. Sera'nın annesi, hasta olduğu için Caillou'nun babasından Sera'yı karate kursuna bırakmasını ister. Babası ise ona bu konuda yardımcı olabileceğini söyler. Bir süre sonra gelen Sera, Caillou ve Lio'ya karate kıyafetlerini göstermek için Caillou'nun odasına çıkar. Caillou ve Lio merakla Sera'nın kıyafetlerini incelerken, Sera dersine geç kalmak üzere olduğunu; fakat ders bitiminde öğrendiği hareketleri onlara öğretebileceğini söyleyerek

			karate kursuna gider.
Çizgi Roman	4dk.08sn	Yardımseverlik(3), İşbirliği(3), Hoşgörü(3)	Caillou, her cumartesi sabahı babasıyla birlikte gazete ve çizgi romanların resimlerini incelemekten çok keyif almaktadır. O sabah da gazeteleri büyük bir heyecanla beklerken kapıyı açtığında gazete ve çizgi romanların sayfalarının etrafa dağılmış olduğunu görür. Dağılan sayfaları tek başına toplayamayacağını düşünen Caillou, anne ve babasından yardım ister ve dağılan sayfaları birlikte toplamaya başlarlar. Sayfaları toplarken Gilbert, Caillou'nun çizgi romanlarından birisinin sayfasını yırtar. Caillou bunu görünce çok üzülür. Caillou'nun üzüldüğünü gören babası, yırtılan sayfayı birlikte yapıştırabileceklerini söyler. Caillou ve babası yırtılan sayfayı yaptırdıktan sonra Gilbert, yanlışlıkla çizgi romanın üzerine su döker. Caillou artık sinirlenmeye başlamışken babası ona ıslanan çizgi romanı birlikte dışarıdaki ipe asarak kurutmayı önerir. Çizgi roman kurduktan sonra Caillou keyifle resimleri incelemeye başlar. Resimleri incelemeyi bitirdiğinde çok mutlu olduğu için gelip çizgi romanının üzerine yatan Gilberte bile hiç sinirlenmez.
Çilek Lekesi	7dk.51sn	Temizlik, Yardımseverlik(4), Sevgi, Sağlığa önem verme	Caillou, Clementine'in ailesi ile birlikte çilek toplamaya gitmeden önce son hazırlıklarını babasının yardımıyla tamamlar. Yola çıkmadan önce tuvalete gitmesi gerektiğini hatırlayarak tuvaleti kullanır ve sifonu çekmeyi unutmaz. Caillou, yolculuğun başında kendini biraz yalnız hissetse de Clementine'in annesinin yardımıyla arkadaşlarının oynadığı oyuna katılır. Çilek tarlasına gittiklerinde arkadaşlarıyla birlikte koşmaya başlayan Caillou, ayağı takılarak yere düşer. Dizindeki kanı gören Caillou korkarak ağlamaya başlar. Caillou'nun düştüğünü gören herkes ona yardım etmek için yanına gelir; fakat çok geçmeden bunun bir çilek lekesi olduğu anlaşılır. Clementine'in annesi, korkulacak bir şey olmadığını anladığında, hepsine birer sepet vererek artık çilekleri toplayabileceklerini söyler. Annesi, babası, kardeşi ve kendisi için çilek toplamaya başlayan Caillou, kendisine

			topladığı çileklerin çoğunu yediği için sepetini dolduramaz. Yemek zamanı geldiğinde ise çok fazla çilek yediği için karnı ağrımaya başlayan Caillou, hiçbir şey yiyemez. Clementine kendisini daha iyi hissetmesi için Caillou'ya oyuncağını getirir.
Caillou'nun Safarisi	4.00dk	Yardımsverlik(2), İşbirliği, Paylaşma	Caillou, üzerinde hayvan resimlerinin bulunduğu kartlarıyla oynarken birçoğunun kutusunda olmadığını fark eder ve kartlarını bulmak için babasından yardım ister. Babası ise Rozi'nin onlarla oynuyor olabileceğini söyler. Bu sırada onların yanına gelen annesi, Caillou'ya üzerinde balina resmi olan kartı bulmasında yardımcı olur. Caillou bu kartı bulduğunda yanına gelen Rozi de kartlarla oynamak ister. Caillou ise oyun kartlarını vermek istemez. Onları tartışırken gören annesi, kaybolan diğer kartları birlikte bularak bir safari oyunu oynayabileceklerini söyler. Bu fikir Caillou ve Rozi'nin çok hoşuna gider. Birlikte kartları aramaya başlarlar. Buldukları her bir kartın üzerinde resmi bulunan hayvanın taklidini yaparak çok eğlenirler.
Arka Bahçe Bowlingcileri	4dk.03sn	Aile birliğine önem verme, İşbirliği(2), Yardımsverlik(3)	Caillou'nun annesi, Caillou ve Rozi'yi büyükbabası ve büyükannesi ile vakit geçirmesi için onların yanına bırakır. Caillou, içeriye girdiğinde masanın üzerinde duran nesnenin ne olduğunu anlayamadığı için büyük annesinden yardım ister. Büyükannesi onun büyükbabasının katıldığı bowling turnuvasında kazandığı kupa olduğunu söyler. Bu konuşmaları duyan büyükbabası, Caillou'ya arka bahçede bowling öğretebileceğini söyler. Bunun üzerine hep birlikte büyükannesinin hazırladığı şişeleri bahçeye taşırlar. Şişeleri taşıdıktan sonra Caillou ve büyük babası iplerle oyun alanını düzenler. Rozi ise lobutları oyun alanına taşımakta onlara yardımcı olur. Oyuna başladıklarında Caillou oyunu çok çabuk öğrenir ve büyük babası içeriye döndüğünde Rozi'nin de oyunu öğrenmesinde yardımcı olur.

Caillou Sütü Döktü	4.00dk	Yardımseverlik(3),Hoşgörü, İşbirliği(2), Sevgi, Sorumluluk	Babası kahvaltıda Caillou ve Roziye mısır gevreği koyarken, Caillou da sütü getirerek ona yardım etmek ister; fakat tabağa koyarken sütün hepsini yanlışlıkla yere döker. Dökülen sütü birlikte temizlerken hiç süt kalmadığını gören Rozi ağlamaya başlar. Caillou buna kendisinin sebep olduğunu düşünerek annesi ile birlikte markete giderek süt alır. Caillou yol boyunca sütü taşıyarak annesine yardım eder. Eve döndüklerinde kahvaltılarını tamamlarlar. Çizgi filmin sonunda ise Caillou, kardeşini çok sevdiğini, onunla güzel oyunlar oynadığını ve abisi olduğu için onunla ilgilenmesi gerektiğini söyler.
Ördek Ailesi	4dk.04sn	Hoşgörü, Sevgi, Yardımseverlik, Temizlik	Piknikte babası ile top oynayan Caillou'nun tutamadığı top yuvarlanarak havuzun içine düşer. Caillou ve babası topu almaya gittiklerinde havuzda yüzen bir ördek ailesi ile karşılaşır. Caillou, ördekleri yüzerken izlemekten çok hoşlanır. Bir süre babasıyla birlikte ördekleri izledikten sonra annesi ve Rozi'nin yanına dönerler. Döndüklerinde suyun üzerinde yüzen topu gördüklerinde topu almayı unuttuklarını hatırlarlar. Babası, topu sudan çıkararak Caillou'ya verir. Caillou heyecanla topu kaldırdığında üzeri çamur olur. Eve döndüklerinde ise Caillou banyo yapmak istemez; fakat babası temizlenmesi gerektiğini söyleyerek onu banyo yapmaya ikna eder.
Caillou ve Köpek Yavruları	4.00dk	Yardımseverlik(2), İşbirliği, Sevgi	Bay Hinkıl taşındıkları için köpeklerini bir süreliğine kendisine bırakan komşularına, bir köpek kulübesi yaparak yardımcı olmak istemektedir. Kulübe yaparken Caillou'nun babasından yardım ister. Babası ile birlikte gelen Caillou, köpek yavrularını gördüğünde onlardan çok hoşlanır ve köpek kulübesinin yapımı bitinceye kadar, onlarla oyun oynar.
Caillou ve Koyun	8.00dk	Yardımseverlik, İşbirliği, Saygı, Sevgi(2)	Caillou'nun büyükannesi bir arkadaşını ziyaret etmek için çiftliğe giderken Caillou da ona eşlik eder. Çiftliğe vardıklarında Caillou bir sürü koyunla karşılaşır. Çiftlik sahibinin kızı Marry, Caillou'ya koyunları daha yakından gösterir. Caillou koyunlarla vakit geçirdikçe onları daha çok sever. Bir süre sonra Marry, Caillou'ya bir kuzu göstermek için onu ahıra

			götürür. Ahıra girdiklerinde kuzunun kafesinden çıktığını görürler. Marry, Caillou'nun yardımıyla kuzuyu kafese koyar. Eve dönüş vakti geldiğinde ev sahibi, Rozi ve Caillou'ya oyuncak kuzu hediye eder. Caillou eve döndüğünde heyecanla babasına oyuncak kuzusunu gösterir. Babası, kuzunun çok güzel olduğunu; fakat annesinin hasta olduğu için içeride uyduğunu ve sessiz olması gerektiğini söyler. Caillou, annesinin daha iyi uyuması için sessizce kuzusunu onun yanına bırakır.
Kar Taneleri	7dk.44sn	Paylaşma(2), İşbirliği(2), Yardımseverlik, Temizlik	Günlerdir kar yağmasını bekleyen Caillou uyandığında etrafta hiç kar göremez ve dişlerini fırçalayarak ailesinin yanına gider. Evde oyun oynarken kar yağmaya başladığını fark eder. Annesinden izin alarak dışarıya çıkan Caillou, karda şekiller yapmaya başlar. Bir süre sonra Sera da ona katılır. Sera oyun oynarken Caillou'ya kar tanelerinin hepsinin birbirinden farklı olduğunu söyler. Sera'nın bu sözleri üzerine Caillou, evden bir büyüteç getirerek kar tanelerini incelemeye karar verir. Birlikte kar tanelerini inceledikten sonra Sera, Caillou'ya kâğıttan kar tanesi yapmayı öğretebileceğini söyler ve birlikte içeriye geçerek kâğıttan kar taneleri yaparlar.
Sevimli Böcekler	7dk.47sn	Sevgi, Yardımseverlik(2), Paylaşma(3)	Rozi, Gilbertla oyun oynarken birden camın önündeki örümceği fark eder. Rozi, örümceğin iğrenç olduğunu söyleyerek o sırada odaya giren annesinin yanına gider. Caillou ise böceklerin iğrenç olmadıklarını, aslında çok sevimli ve komik hayvanlar olduklarını Rozi'ye anlatmaya çalışır. Fakat Rozi hala böceklerin iğrenç olduğunu düşünmektedir. Caillou, Rozi'ye böcekleri sevdirmek için ona, bildiği tüm böceklerin resmini çizmeye karar verir. Bunun üzerine annesi onlara bahçede piknik yaparken resim yapabileceklerini söyler. Rozi, annesinin eşyaları bahçeye taşımasında yardım eder. Bahçeye çıktıklarında Caillou resim yaparken Rozi de onu izler. Bu sırada Rozi, koluna bir uğurböceği konduğunu fark eder ve bundan çok hoşlanır. Caillou ve Rozi yemek yerken gelen karıncalara, Caillou biraz yiyecek

			verir ve Rozi'ye karıncalarla ve tırtıllarla ilgili bildiklerini anlatır. Caillou daha sonra bir böcek kadar küçük olduğunu ve bir karıncanın kendisiyle yiyeceğini paylaştığını hayal eder. Karınca ve diğer böcekleri yakından inceleyen Rozi, böceklerin iğrenç olmadığını düşünmeye başlar.
Caillou Kuşları İzlemeye Gidiyor	4dk.25sn	Sevgi(2), Yardımseverlik	Caillou ve büyükannesi kuşları izlemek ve onlara yem vermek için bir parka gider. Caillou kuşlardan ve onları beslemekten çok hoşlanır. Eve döndüklerinde büyükannesi Caillou'ya bir kuş evi hediye eder ve içine yem koyarak, kuş evini verandaya asmasında yardımcı olur. Böylece Caillou çok sevdiği kuşları evdeyken de izleyebilecektir.
Tepeden Aşağı Kaymak	4dk.25sn	Yardımseverlik(3), Aile birliğine önem verme	Caillou ve ailesi hafta sonu kayak yapmak için dağa gider. Kayak yapmaktan biraz korkan Caillou'ya annesi kayak kıyafetlerini giymesinde ve kaymayı öğrenmesinde yardımcı olur. Bir süre kaydıktan sonra içeriye döndüklerinde Rozi de kayak yapmak istediğini söyler. Annesi ona tek başına kayak yapmak için çok küçük olduğunu hatırlatarak, hep birlikte tepeden aşağı kayak yapmanın bir yolu olmadığını söyler. Caillou, annesinin bu sözleri üzerine bu yolu bildiğini söyleyerek hep birlikte kızakla tepeden aşağı kayabileceklerini söyler.
Her Şeyi Okumak	7dk.33sn	Saygı(2), Yardımseverlik(2), Sorumluluk, Paylaşma, Hoşgörü	Caillou odasında trampetiyle oynarken çok fazla gürültü yapmaktadır. Annesi kitap okuduğu için ona sessiz olması gerektiğini söyler. Annesinin kitap okuduğunu öğrenen Caillou, ondan kendisi için de bir kitap okumasını ister. Annesi ise ona okuduğu kitabı bitirinceye kadar, kendisine okumasını istediği kitabı seçmesini söyler; fakat Caillou yeni hikâyeler duymak istemektedir. Bunun üzerine annesi ve Caillou, kütüphaneye gitmek için yola çıkar. Kütüphaneye vardıklarında annesi, Caillouya sessiz olmaları gerektiğini hatırlatır. Caillou, kütüphaneye daha öncede geldiği için annesine resimli kitapların yerini bulmasında yardım eder. Caillou, kütüphaneden evde incelemek için iki kitap alır. Kütüphane görevlisi,

			Caillou'ya kendisinden sonra kitapları okuyacak kişiler olduğu için onlara iyi bakması gerektiğini hatırlatır. Caillou eve döndüğünde aldığı kitapları evdeki herkesle paylaşır. Aradan günler geçince kitapları kütüphaneden aldığını unutarak, onlardan birini yanlışlıkla karalar. Kitapların teslim günü geldiğinde onlara iyi bakmadığını düşündüğü için kütüphaneye gitmekten korkar. Kütüphaneye gittiğinde görevli, kitabın karalanmış olduğunu görünce Caillou ağlayarak bunun yanlışlıkla olduğunu anlatır. Görevli ise bunun olabileceğini söyleyerek kitabı temizlemesinde yardımcı olur.
Numaralar	4.00dk	Paylaşma, İşbirliği, Yardımseverlik	Caillou'nun annesi bir arkadaşını ziyarete giderken Caillou da ona eşlik eder. Caillou ve annesi, onların yaşadığı gökdelen vardığında bir sürü daire ve kapı numaralarıyla karşılaşır. Aradıkları daireye girdiklerinde Caillou ev sahibinin oğlu Kevin ile tanışır. Kevin, Caillou'yu odasına davet ederek oyuncaklarını onunla paylaşır. Bir süre sonra Caillou, legolarla içinde buldukları gibi bir gökdelen yapmaya karar verir. Kevin da ona yardım eder.
Caillou'nun Doktor Kontrolü	4.00dk	Temizlik, Sağlığa önem verme	Caillou, arkadaşı Leo ile oynarken odaya gelen annesi, Caillou ya dişçiye gideceklerini hatırlatarak, Leo'ya da annesinin aşağıda kendisini beklediğini söyler. Caillou'nun dişçiye gideceğini duyan Leo, kardeşinin de dişçiye gittiğini ve canının çok yandığını söyler. Caillou, Leo'nun söylediklerinden sonra dişçiye gitmek istemez. Annesi ise ona canının yanmayacağını, bunun dişlerinin temizliği ve sağlıklı gelişimi için gerekli olduğunu anlatır. Caillou annesinin anlattıklarından sonra doktora gitmeye karar verir. Tedavi sırasında canı hiç yanmayan Caillou'nun dişleri eskisinden daha temiz görünür. Bu Caillou'nun çok hoşuna gider.
Caillou'nun Sürprizi	7dk.50sn	Hoşgörü, Yardımseverlik(2), İşbirliği, Temizlik, Sevgi	Caillou, meyve suyu içmek için fincan almak isterken büyükannesinin, annesine hediye ettiği fincanı yere düşürerek kırar. Bunu gören annesi, Caillou'ya zarar vermemesi için

			kırılan fincanın parçalarını toplar. Caillou üzgün bir şekilde bahçede otururken yanına gelen büyükannesine olanları anlatır. Büyükannesi, Caillou'ya birlikte el sanatları kursuna giderek annesi için bir fincan yapmasında yardımcı olabileceğini söyler. Oraya vardıklarında kıyafetlerinin kirlenmemesi için önlük takarak birlikte bir fincan yaparlar. Caillou, bu fincanı annesine hediye eder. Annesi, fincanı çok beğendiğini söyleyip, sarılarak ona teşekkür eder.
Çizgi Film: Laura'nın Yıldızı	Süre	Verilen Değer	Değerin Verilme Şekli
Baş Belası	10dk.40sn.	Yardımseverlik(4), Hoşgörü, Paylaşma(2), Sorumluluk	Laura, kardeşi Tommy'nin kahvaltıda kendisine mısır gevreği bırakmamasına ve en sevdiği pantolonuna çay dökmesine çok sinirlenir. Bunun üzerine Tommy, korkarak mutfaktan çıkar ve kapıdan onları dinlemeye başlar. Babası, Laura'ya yiyecek bir şeyler hazırlarken onun sakinleşmesi için Tommy'nin bunları yanlışlıkla yaptığını anlatmaya çalışır. Biraz sakinleşen Laura, üzerini değiştirerek oyun alanına gitmeye karar verir. Mutfaktan çıkmak için kapıyı açtığı anda kapı Tommy'e çarpar ve Tommy ağlamaya başlar. Babası, Tommy'e ilgilenerek ona yardım eder. Tommy'nin kapı arkasında kendilerini dinlediğini anlayan Laura, Tommy'e daha da sinirlenerek odasına çıkıp hazırlanmaya başlar. Laura oyun alanına giderken tüm olanlara rağmen Tommy'nin de yanında gelmesine izin verir. Oyun alanına vardıklarında Tommy'i kum havuzuna bırakarak arkadaşlarının yanına gider. Arkadaşları, Laura'ya birlikte oynamak için getirdikleri hulahopu nasıl kullanacağı hakkında yardımcı olurken, Laura bir türlü oyuna kendini veremez çünkü akıllı kardeşi Tommy' dedir. Bu sırada yaşça Tommy den büyük çocuklardan birisi, getirdiği topu arkadaşlarıyla ve Tommy'le birlikte oynarken, Tommy'nin oyuncak köpeğini bir borunun içine atar. Bunun üzerine

			Tommy ağlamaya başlar. Tommy'nin ağladığını duyan Laura, hemen onun yanına giderek korkmasına rağmen, karanlık borunun içinden oyuncağı çıkarır. Eve döndüklerinde Tommy, anne ve babasına, ablasının bir süper kahraman olduğunu anlatırken Laura ise sadece sorumluluğunu yerine getirdiğini söyler.
Yeni Bisiklet	10dk.20sn.	Sevgi, Hoşgörü, Sorumluluk, Paylaşma, Yardımseverlik(2),Aile birliğine önem verme	Laura'nın anne ve babası ona bisiklet ve bisikleti için bir kilit hediye eder. Laura, yeni bisikletini gördüğünde ailesine onları çok sevdiğini söyleyerek teşekkür eder. Anne ve babası, ona yeni bisikletini dikkatli kullanması gerektiğini hatırlatır. Ertesi gün Sofi geldiğinde onun bisikletini çok beğenir. Laura da ona bisikletini denemesi için izin verir. Birlikte bisikletleriyle gezmeye çıktıklarında yolda köpeğini gezdiren komşularına rastlarlar. Laura, komşularıyla bisikleti hakkında konuşurken komşularının köpeği, Laura'nın bisikletini kirletir. Laura ise bunu önemsemez ve Sofi ile birlikte yoluna devam eder. Okul bahçesine vardıklarında Laura, etrafındaki çocuklarında etkisiyle tepeden bisikletiyle atlamaya karar verir. Tepeden atladığında dengesini kaybederek yere düşer. Arkadaşlarının yardımıyla yerden kalkan Laura, bisikletinin tekerinin kırıldığını görünce üzülerek ona iyi bakmadığını düşünür. Anne ve babasına bu durumu açıklayınca kadar bisikletini evin önündeki çalılıklara saklamaya karar verir. Laura'yı üzgün bir şekilde bisikletini çalılıkların arasına koyarken gören sabahki komşuları, bisikleti tamir etmek için çalılıkların arasından alır. Laura, anne ve babası geldiğinde durumu açıklamakta zorlandığı için ağlayarak bahçeye iner. Bahçeye indiğinde komşularının, bisikletini tamir ettiğini görür ve ona teşekkür eder. Ertesi gün tüm aile, günlerdir hazırladıkları bisiklet turuna çıkarlar.
Büyükanne'nin Hediyesi	10dk.45sn	Yardımseverlik(3), Paylaşma, İşbirliği(3), Sevgi, Adil olma, Aile birliğine önem verme	Laura ve Tommy dışarıda oyun oynarken yağmur yağmaya başladığı için eve girmek zorunda kalır. Onlar eve girerken, anne ve babası dışarıya çıkmaktadır. O gece onlara eşlik edecek olan büyükannesi, içeriye girdiklerinde onların kurulanmasına yardım eder. Daha

			<p>sonra evde güzel vakit geçirmeleri için onlara kendi bulmaca sayfalarından verir. Tomi ve Laura birlikte bulmacaları çözmeye başlar. Bulmaca sayfasını bitirdikten sonra büyükannesinin çözdüğü bulmacaya yardım etmek için yanına giderler. Birlikte cevapları bulmaya çalışırken bulmaca kitabının arkasındaki resimler Laura'nın dikkatini çeker. Büyükannesi, resimlerin bulmacayı bitirip gönderene verilecek olan Afrika gezisi ödülünün resimleri olduğunu söyler. Laura bu gezi ile ilgili hayal kurarken Tommy, büyükannesinin doğum gününün bir hafta sonra olduğunu öğrenir. Bunu duyan Laura, büyükannesinden bulmaca kitabını ödünç alıp tamamlayarak bu geziyi ona hediye etmeyi düşünür. Düşündüklerini Tommy'e anlattığında Tommy de bu fikri çok beğenir. Bulmacada kalan son sorunun cevabı için ise okuldaki bir çalışandan yardım isterler. Okuldan eve dönerken Tommy ile işbirliği yaparak cevabı postaneden gönderirler. Laura ve Tommy, büyükannesine gideceği gün bekledikleri cevap gelir. Mektubu ve büyükannesinin yolculukta kendisini yalnız hissetmemesi için çizdikleri aile resimlerini yanına alarak yola çıkarlar. Oraya vardıklarında herkes zarfın içinden ne çıkacağını merakla bekler. Büyükannesi, zarfı açıp okuduğunda onlara Afrika gezisini kazanamadıklarını çünkü birçok kişinin doğru cevabı gönderdiğini, bunlar arasından bir kişinin çekilişle seçildiğini ve adil olanın da bu olduğunu anlatır.</p>
Hastane Ziyareti	10dk.25sn	Sevgi, Yardımseverlik, Saygı(2),İşbirliği	<p>Laura, bahçede otururken çiçek toplamaya karar verir. Bunun nedenini merak eden Tommy'e, Sofi'nin bademcik ameliyatı olduğunu ve yarın onu ziyaret ederken bu çiçekleri götürmeyi düşündüğünü söyler. Bu konuşmaları duyan diğer çocuklar Laura ve Tommy'i eğer hastaneye giderlerse onları da orada tutacaklarını söyleyerek korkuturlar. Laura bunları anne ve babasına anlattığında, babası ona bunların doğru olmadığını annesi ise eğer hastaneye gitmek istemezse onu anlayışla karşılayacağını söyler. Fakat Laura ertesi gün,</p>

			<p>annesi ile birlikte Sofi'yi ziyaret etmek için hastaneye gider. Sofi onları gördüğünde çok mutlu olur. Biraz konuştuktan sonra Laura, lavaboya gitmek için odadan çıkar. Lavabodan dönerken hangi odaya girmesi gerektiğini hatırlayamaz ve kaybolur. Odalardan birisinin kapısını açtığında bir doktorla karşılaşır ve ona kaybolduğunu söyler. Doktor, Laura'ya aradığı odayı bulmasında yardım eder. Laura, odayı bulduğunda Sofi'nin kontrol zamanı olduğu için hemşire onu içeri almaz. Fakat doktor, Sofiden de izin alarak onu Laura'yla birlikte muayene ederler.</p>
Taşınma	10dk.05sn	İşbirliği(3), Yardımseverlik(4), Sevgi	<p>Sofi ve Laura birlikte bir bahar kavanozu yapmak için yaprak ve böcek toplamaya başlar. Bahar kavanozu bittiğinde topladıklarını izinsiz almaya çalışan bir çocuğu birlikte uzaklaştırırlar. Okul çıkışı Sofi'nin annesi ve Laura'nın babası sohbet ederken Sofi'nin annesi, ona yakında taşınacaklarını söyler. Kaçan uğur böceğini yakalamaya çalışan Sofi ve Laura bunu duyunca çok üzülür. Laura ve babası eve döndükten hemen sonra, Sofi gelerek Laura'ya duyduklarının gerçek olduğunu ve ondan ayrılmak istemediğini söyler. Bunu duyan Laura, Sofi'ye yardım etmek için saklanabileceğini söyler. Sofi de bu fikri kabul eder. Tam bu sırada babası ve Tommy odaya girer. Babası, Sofi'nin nerede olduğunu sorduğunda Laura cevap veremez. Tommy ise onların saklambaç oynadıklarını düşünerek Sofi'yi dolaptan çıkarır. Sofi saklandığı yerden çıktıktan sonra eve döner. Ertesi gün Laura'nın üzgün olduğunu fark eden babası, onunla konuşarak yardımcı olmaya çalışır. Kardeşi Tommy de ona kendisini iyi hissetmesi için oyuncak köpeğini getirir. Laura üzgün olmasının sebebini babasına anlatır. Bunun üzerine babası Sofi'nin annesini arayarak onların aslında fazla uzağa taşınmayacaklarını öğrenir. Bunu Laura'ya göstermek için Tommy'den şehir haritasını getirmesini ister. Tommy haritayı getirdiğinde, onların taşınacakları yerin çok uzak olmadığını Laura'ya gösterir.</p>

Yeni Kız	11dk.01sn	Yardımseverlik(3), Sorumluluk, İşbirliği(2), Sevgi, Paylaşma(2), Saygı	<p>Laura'nın öğretmeni sınıfa yeni gelen Oksana'yı tanıştırmak için, Laura'ya onunla ilgilenme görevi verir. Eve döndüğünde bahçede Oksana'yı gören Laura, onunla şekerini paylaşır. Laura ertesi gün okul kapısının önünde Oksana'yı beklerken, Sofi gelir. Laura, Sofi ile hiç ilgilenmeden Oksana'nın yanına gider. Sınıfa girdiklerinde ise yanına oturmak isteyen Sofi'ye bir sorumluluğu olduğunu ve Oksana ile birlikte oturması gerektiğini söyler. Sofi de bunu anlayışla karşılar. O gün sınıfta Laura ve Oksana birlikte çalışır. Oksana okul çıkışında Laura'ya bale öğrenmesinde yardımcı olurken onların yanına gelen Sofi, bir süre onlarla oynar; fakat Sofi, Laura'nın artık kendisini sevmediğini düşünmeye başlar. Bu sırada Sofi, tokasını kaybettiğini fark eder. Laura ve Oksana, Sofi'ye yardım etmek için birlikte tokayı aramaya başlarlar. Fakat tokayı bulamazlar. Sofi tüm olanlar yüzünden üzgün bir şekilde eve döner. Laura, akşam eve döndüğünde Sofi'yi ihmal ettiğini fark ederek onun kaybolan tokasını bulmaya karar verir. Ertesi sabah Sofi'ye akşam bulduğu tokasını vererek ona sarılır. Bu sırada gelen Oksana da onlara katılır ve hep birlikte Oksana'nın getirdiği kurabiyeleri yerler.</p>
Cüzdan	10dk.48sn	Yardımseverlik, Dürüstlük, Paylaşma	<p>Tommy, caddeye çıkması doğru olmamasına rağmen caddeye kaçan topunu almak için kaldırımın kenarına gittiğinde, orada bir cüzdan bulur. Top ve cüzdanı alarak arkadaşının yanına gelen Tommy, ne yapacağını bilemediği için ablası Laura ve Sofi'nin yanına giderek bir cüzdan bulduğunu söyler. Hep birlikte cüzdanın içeriğini açtıklarında bir sürü parayla karşılaşır. Akşam olduğunda Laura, cüzdanı kaybeden kişinin çok üzülmediğini düşünerek Tommy'e bunu anlatır. Tommy ve Laura, anne ve babasını uyandırarak onları onlara anlatmaya karar verir. Tommy onları anlatırken korktuğu için cüzdanı kum havuzunda bulduğunu söyler. Ertesi gün kayıp eşya bürosuna gitmek için yola çıktıklarında Tommy'nin cüzdan bulduğunu gören çocuklardan birisinin arkadaşı, kendi cüzdanıymış gibi onu almak</p>

			<p>ister. Fakat Tommy cüzdanı kum havuzunda değil de caddede bulunduğunu söyleyince cüzdanın çocuğa ait olmadığı ortaya çıkar. Babası dürüst olup doğruyu söylediği için Tommy’i affeder. Bu sırada kaldırımın kenarında bir şeyler arayan bir kadın görürler. Kadının yanına gittiklerinde bir cüzdan aradığını öğrenirler. Tommy ona bulduğu cüzdanı verdiğinde kadın ona teşekkür ederek, bir paket şeker alır. Tommy de kadının verdiği şekerini herkesle paylaşır.</p>
Resim Yarışması	10dk.02sn	Yardımseverlik, Dürüstlük, Paylaşma, İşbirliği, Sevgi	<p>Laura, lunaparkta kazanana trambolin verilecek bir resim yarışması düzenlendiğini öğrendiğinde bu yarışmaya katılır; fakat ne çizeceğine karar veremez. Biraz düşündükten sonra büyük bir yıldız çizmeye karar verir. Bu sırada Tommy ona yardım etmek için yıldızın yanına bir şeyler çizmeye başlar; fakat Laura, Tommy’e sinirlenerek karalamalarıyla resmini mahvettiğini söyler. Tommy, Laura’nın söylediklerinden sonra annesiyle birlikte eve dönmek ister. Laura ve babası sonucu öğrenmek için orada kalır. Sonuçlar açıklandığında yarışmayı Laura kazanır. Fakat resmin üzerindeki örtü açıldığında onun Tommy’nin resmi olduğunu görür ve şaşırıldığı için kimseye bir şey söyleyemez. Ertesi gün kazandığı trambolini arkadaşlarıyla birlikte oynarken, Sofi’nin getirdiği gazeteyi gören Tommy, kazanan resmi gördüğünde aslında ödülü kendisinin kazandığını anlar. Laura utanarak arkadaşlarına doğruyu söyleyip eve döner. Tommy etrafında ablasını göremediği için onu merak eder. Tommy eve döndüğünde Laura’yı tek başına ve çok üzgün görünce aslında kazanan resmi birlikte çizdiklerini söyler. Bunu duyan Laura onun resmini beğenmediği için ondan özür diler.</p>
Kirpi	10dk.39sn	Sevgi, Yardımseverlik(3), İşbirliği(3), Sorumluluk	<p>Laura ve arkadaşları okulda resim yapmak için yaprak toplarken Laura, yaprakların altında bir kirpi ile karşılaşır. Hepsini birlikte kirpinin yanına gelerek onunla ilgilenmeye başlar. Bu sırada ona doğru bir köpeğinin yaklaştığını fark ederek köpeğin, kirpiye zarar vermesini</p>

			<p>engellerler. Bu olay üzerine kirpinin güvende olması için bir yuva yapmaya karar verirler. Laura evden bir kutu getirmeye, diğerleri de yuvanın altına koymak için yaprak toplamaya gider. Tommy ise kirpinin yanında kalır. Laura kutuyu getirdiğinde birlikte yuvayı yapıp kirpiyi içine koyarlar. Biraz onu sevdikten sonra herkes kirpiyi kendi evine götürmek ister ve bu konuda anlaşamazlar. Hepsi kirpiyi neyle besleyeceğini birbirine göstermeye başlar. Laura da kirpilerin neyle beslendiği hakkında annesinden yardım almaya gider. Bu sırada kirpiye gözcülük eden Tommy de ona bir solucan bulmak için yanından ayrılır. Geri döndüğünde kirpinin gitmiş olduğunu gören Tommy, ağlamaya başlar. Diğerleri geldiğinde Tommy'e sorumluluğunu yerine getirmediğini söyleyerek, kaçan kirpiyi aramaya başlarlar. Kirpiyi bulamayınca evlerine dönerler. Laura eve döndüğünde olanları babasına anlatır. Annesi olanları duyduğunda bu konu hakkında bilgisi olduğunu düşündüğü bir arkadaşını arayarak yardım ister. Laura, kirpiyi bulmak için tekrar dışarıya çıktığında onu bulur. Fakat anne ve babası kirpinin kilosunu ölçtüğünde yetişkin bir kirpi olduğunu ve onun evde bakılamayacağını Laura ve arkadaşlarına anlatır ve birlikte kirpiyi ormana bırakırlar.</p>
Tommy Hırsız mı?	10dk.30sn	Paylaşma(2), Sevgi, Yardımseverlik(2), Dürüstlük	<p>Tommy çimenlerin üzerinde bulduğu cam kırığıyla şişme havuzda oynarken onu yanlışlıkla keser. Laura artık havuzda oynayamayacakları için ona çok kızar. Bu sırada tatil için aldığı eşyaları göstermek için Sofi gelir. Laura, Sofi gittiğinde yalnız kalacağını düşününce çok üzülür. Sofi eşyalarını arkadaşlarına gösterdikten sonra hep birlikte Sofi'nin yeni aldığı frizbiyi oynamaya giderler. Fakat Tommy onlarla oynamak istemez. Geri döndüklerinde Sofi, valizini bıraktığı yerde bulamaz. Laura dışında herkes valizi Tommy'nin aldığını düşünür. Laura onlara sinirlenerek oradan uzaklaşır. Laura yanına gelen Sofi ile konuşurken, Tommy'i valizi bahçeye gömerken görür ve buna çok şaşırır. Tommy'nin hırsızlıkla suçlanmaması için ona valizi gördüğünü söylemeden, yaptığını itiraf ettirmeye çalışır.</p>

			Tommy ise daha fazla dayanamayarak Laura ve babasına valizi alma sebebini açıklar. Tommy, Sofi'nin eşyaları olmazsa tatile gitmekten vazgeçeceğini, böylece Laura'nın yalnız kalmayacağını düşündüğünü söyler. Yaptıklarından pişman olan Tommy valizi Sofi'ye götürerek özür diler.
Çizgi Film: Marsupilami	Süre	Verilen Değer	Değerin Verilme Şekli
Bobo Evden Ayrılıyor	19dk.38sn	Yardımseverlik(2), Sevgi, Aile birliğine önem verme, İşbirliği(2)	Küçük marsupilamiler oyun oynarken onlardan birisi ağaçtan düşerek yuvanın üzerinde büyük bir delik açar. Bunu gören anne ve baba marsupilami, ona çok kızar. Bunun üzerine küçük marsupilami, akşamı Leo'nun evinde geçirmek için evden kaçır. Sabah uyandığında yavrusunu bulamayan anne marsupilami çok endişelenir. Onu bulduklarında marsupilami, ailesi ile birlikte eve dönmek istemez. Amanda, onlara küçük marsupilaminin sakinleşinceye kadar yanında kalabileceğini söyler. Baba marsupilami de onu sakinleşinceye kadar uzaktan izlemeye karar verir. Ertesi gün küçük marsupilami ve Leo'nun kız kardeşi bahçede uyurken onları bir kelebek uyandırır. Kelebeği yakalamaya çalışırken nehrin kıyısında duran geminin içine girerek, yanlışlıkla onu çalıştırır. Bunu gören Davit ve Amanda hemen baba marsupilamiden yardım ister. Baba marsupilami ve Leo birlikte onları kurtarır. Tüm olanlardan sonra kız kardeşi Leo'ya, küçük marsupilami de ailesine sevgiyle sarılır.
Marsupilami Süper Star	10dk.03sn	Yardımseverlik(4), Paylaşma	Piknikte balık pişiren babasının başında duran küçük marsupilami, kızgın közlere kuyruğuyla dokunduğunda, kuyruğu yanar. Bunun üzerine babası ona yardım eder. Marsupilamiler piknik yapmaya devam ederken bir helikopter ormana iner. Marsupilamiler kaçıp saklanarak helikopterden inenleri izlemeye başlar. Ormana film çekmek için gelen bu

			<p>insanlar, marsupilamilerin pişirdiği balıkları görünce fırlatıp atarlar. Baba marsupilami, atılan balıkları yakalayıp yemek üzereyken anne marsupilami ona paylaşması gerektiğini hatırlatır. Daha sonra anne marsupilami, küçük marsupilamileri alarak oradan uzaklaşır. Baba marsupilami ise marsupilami kılığında bir insan görünce izlemenin eğlenceli olacağını düşünerek orada kalır. Film çekimi sırasında, ağaçtan düşmek üzere olan bir adama, yardım ederken kendini filmin içinde bulur. Marsupilami, Jaguarın saldırdığı adama yardım ettikten sonra başına setteki ışıklardan biri düşer ve bayılır. Hiç kimse onun gerçek bir marsupilami olduğunu anlamaz ve ona yardım etmek için onu helikoptere koyarlar.</p>
Marsupilami Kurtarmaya	8dk.52sn.	Yardımseverlik(6), İşbirliği(2)	<p>Marsupilamiler ve Didi, balık tutup eğlenirken gökyüzünde dengesini kaybetmiş ve yere düşmek üzere olan bir balon görürler. Baba marsupilami hemen ne olduğunu anlamak için ormana gider ve balondan düşmek üzere olan kıza yardım eder. Bir süre sonra diğer marsupilamiler ve Didi, onun yanına gelir. Balondan düşen çocuklar kalacak yeri olmadığı için Didi'den yardım ister. Bunun üzerine Didi, onlara kalacak yer verir. Anne marsupilamide balondan düşen çocuğun dizi için bir ilaç yapar. Ertesi gün Didi ve baba marsupilami, bozulan balonu tamir etmek için çalışırken düşmek üzere olan Didi'ye, baba marsupilami yardım eder. Küçük marsupilamiler ise çocukların çantasını bulmasına yardım etmektedir. Küçük kız, çantayı ararken yanlışlıkla bir kaplanın kuyruğuna dokunur ve kaplan onu kovalamaya başlar. Bunu gören küçük siyah marsupilami ve annesi, kıza yardım ederek onu kaplandan kurtarır.</p>
Marsupilami Suda Rodeo	13.00dk	İşbirliği(4), Yardımseverlik	<p>Leo ve baba marsupilami, Davit ve Didi'nin neyin üzerinde çalıştığını öğrenmek için birçok yol dener; fakat başarılı olamaz. Marsupilami daha fazla dayanamayarak içinde çalıştıkları çadırın örtüsünü kuyruğuyla kaldırdığında, çadırın içinden bir su motoru çıkar. Bunun üzerine Didi ve Davit, onlara yarışma için bir su motoru yaptıklarını söyler. Leo,</p>

			<p>marsupilamiyle birlikte onların takımına katılmak ister; fakat babası bunu kabul etmez. Leo ise buna çok üzülür. Onun bu halini gören Didi, ona gerçek bir motora ihtiyacı olmadan da yarışmaya katılabileceğini söyler. Bu sözler üzerine Leo'nun aklına marsupilaminin kuyruğuyla itebileceği bir tekne yapmak gelir. Yaptığı tekneyi marsupilami ile birlikte boyayıp, nehre taşırlar. Yarışa katıldıklarında ise marsupilamiyle birlikte ilk turu kazanırlar.</p>
Buluş Gerginliği	13.00dk	İşbirliği, Sorumluluk, Aile birliğine önem verme	<p>Alex, bir proje üzerinde çalışmak için Leo'nun yanına gelir. Bir süre çalıştıktan sonra Leo ve arkadaşı okula, Davit ve marsupilami ise iş yerine gitmek için yola çıkar. İş yerine gitmek üzereyken bir adam, Davit'e yeni buluşunu satın almak istediğini söyler. Davit, ona buluşunu satmak istemediğini söyleyerek marsupilamiyle birlikte şirkete gider. Baba marsupilami ve Davit, şirketten eve dönerken patronu, Davit'i telefonla aradığında konuşması yarıda kesilir. Bunun üzerine Davit, patronunun başına kötü bir şey geldiğini düşünerek Marsupilamiye eve gidip ailelerini koruması gerektiğini söyler. Kendisinde Leo'yu bulmak için yola çıkar.</p>
Ünlü Artistler	13.00dk.	İşbirliği, Yardımseverlik, Saygı	<p>Davit, Amanda'nın isteği üzerine marsupilamilerin birlikte yaptıkları resimleri, marsupilamilerle ilgili kurdukları internet sitesine yükler. Resimleri beğenen bir televizyon programcısı, onları programına davet etmek için marsupilamilerin bulunduğu yere gitmeye karar verir. Bu programa katıldıktan sonra marsupilamiler çok ünlü olur. Leo ise marsupilamileri tanıtan bir program yapmaya başlar. Anne marsupilami, program için devamlı fotoğraflarının çekilmesi ve görüntülerinin kaydedilmesinden rahatsız olmaya başlar. Fakat televizyon programı hazırlayanlar daha çok görüntü istemektedir. Başlangıçta Leo, onların özel yaşamına bu kadar müdahale etmenin doğru olmadığını düşünse de bunu kabul eder. Bir gece yeni görüntüler kaydetmek için onların yanına giden Leo, artık anne marsupilaminin bundan rahatsız olduğunu fark ederek oradan uzaklaşır.</p>

Marsupilami Gibi Yaşıyorum	13.00dk	İşbirliği(3), Yardımseverlik(3), Aile birliğine önem verme	Amanda, Davit'i arayarak ormandaki araştırmasının uzadığını haber verir. Bu sırada yanına gelen anne marsupilami, Amanada'ya birazdan şiddetli bir yağmur başlayacağını ve tehlikede olduklarını anlatmaya çalışır. Bu sırada anteni tamir etmeye çalışan Davit düşmek üzereyken marsupilami ona yardım eder. Amanda, anne marsupilaminin anlattıkları Davit'e haber verdiği sırada yağmur yağmaya başlar. Amanda tekrar evi aradığında onlara ulaşamaz. Onun endişelendiğini gören anne marsupilami oraya gidebileceğini anlatır. Amanda da o gittiğinde küçük marsupilamilerle ilgilenebileceğini söyler. Bunun üzerine Anne marsupilami, Amanda'nın ailesine yardım etmek için yola çıkar. Oraya vardığında baba marsupilami ile birlikte onları Amanda'nın yanına getirir. Amanda ve ailesi sular çekilinceye kadar marsupilamilerle birlikte yaptıkları yuvada yaşarlar.
Ring İçinde	13.00dk.	İşbirliği(2), Yardımseverlik(2)	Marsupilami avcısı, yanında dört kişiyle birlikte marsupilamilerden birini yakalamak için yola çıkar. Amaçları onlardan birini yakalayarak güçlü bir güreşçinin karşısına çıkarmaktır. Ormanda yabancı birilerinin olduğunu fark eden baba marsupilami, onları bulmak için etrafı aramaya başlar. Bu sırada küçük marsupilamilerden birisi babasından habersiz onu takip etmeye başlar. Küçük marsupilamiyi tek başına gören marsupilami avcısı, onu yakalar; fakat yanındaki diğer adamlar savunmasız küçük marsupilamiyi yakalamasını istemez. Bu nedenle onu serbest bırakırlar. Bunu gören baba marsupilami de güreşçinin karşısına çıkmayı kabul ederek onlara yardım etmeye karar verir.

Adil Olma: Seçilen yabancı yapım çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde adil olma değerinin Laura'nın Yıldızı çizgi filminde 1 kez işlendiği görülmüştür. Marsupilami ve Caillou çizgi filmlerinde ise bu değere rastlanmamıştır.

Aile Birliğine Önem Verme: : Seçilen yabancı yapım çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde aile birliğine önem verme değerinin Marsupilami çizgi filminde 3, Caillou ve Laura'nın Yıldızı çizgi filmlerinde 2'şer kez işlendiği görülmüştür.

Barış: Seçilen yabancı yapım çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde barış değerine rastlanmamıştır.

Çalışkanlık: Seçilen yabancı yapım çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde çalışkanlık değerine rastlanmamıştır.

Dürüstlük: Seçilen yabancı yapım çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde dürüstlük değerinin sadece Laura'nın Yıldızı çizgi filminde 3 kez işlendiği görülmüştür. Caillou ve Marsupilami çizgi filmlerinde ise dürüstlük değerine rastlanmamıştır.

Hoşgörü: Seçilen yabancı yapım çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde hoşgörü değerinin Caillou çizgi filminde 7, Laura'nın Yıldızı çizgi filminde 2 kez işlendiği görülmüştür. Marsupilami çizgi filminde ise hoşgörü değerine rastlanmamıştır.

İşbirliği: Seçilen yabancı yapım çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde işbirliği değerinin Caillou ve Marsupilami çizgi filmlerinde 15'er kez, Laura'nın Yıldızı çizgi filminde ise 13 kez işlendiği görülmüştür.

Paylaşma: Seçilen yabancı yapım çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde paylaşma değerinin Laura'nın Yıldızı çizgi filminde 11, Caillou çizgi filminde 9, Marsupilami çizgi filminde ise 1 kez işlendiği görülmüştür.

Sağlıklı Olmaya Önem Verme: Seçilen yabancı yapım çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde sağlıklı olmaya önem verme değerinin sadece Caillou çizgi filminde 2 kez işlendiği görülmüştür. Marsupilami ve Laura'nın Yıldızı çizgi filmlerinde ise bu değere rastlanmamıştır.

Saygı: Seçilen yabancı yapım çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde saygı değerinin Caillou ve Laura'nın Yıldızı çizgi filmlerinde 3'er kez, Marsupilami çizgi filminde 1 kez işlendiği görülmüştür.

Sevgi: Seçilen yabancı yapım çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde sevgi değerinin Caillou çizgi filminde 10, Laura'nın Yıldızın çizgi filminde 8, Marsupilami çizgi filminde ise 1 kez işlendiği görülmüştür.

Sorumluluk: Seçilen yabancı yapım çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde sorumluluk değerinin Caillou çizgi filminde 5, Laura'nın Yıldızı çizgi filminde 4 kez, Marsupilami çizgi filminde ise 1 kez işlendiği görülmüştür.

Temizlik: Seçilen yabancı yapım çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde temizlik değerinin Caillou çizgi filminde 6 kez işlendiği görülmüştür. Marsupilami ve Laura'nın Yıldızı çizgi filmlerinde ise temizlik değerine rastlanmamıştır.

Vatanseverlik: Seçilen yabancı yapım çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde vatanseverlik değerine rastlanmamıştır.

Yardımseverlik: Seçilen yabancı yapım çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde yardımseverlik değerinin Caillou çizgi filminde 35, Laura'nın Yıldızı çizgi filminde 24, Marsupilami çizgi filmiminde 19 kez işlendiği görülmüştür.

4. BÖLÜM

4.1. Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu bölümde, araştırmada elde edilen bulgulara dayanılarak ulaşılan sonuçlara yer verilmiş ve bazı önerilerde bulunulmuştur.

4.1.1. Tartışma ve Sonuç

Bu araştırma, Türkiye televizyonlarında yayınlanan yerli ve yabancı yapım çizgi filmlerde hangi değerlerin ne şekilde verildiğini incelemeyi amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda “Araştırmaya katılan çocukların izlemeyi en çok tercih ettiği yerli ve yabancı yapım çizgi filmler hangileridir?”, “Türkiye’de yayınlanan, çocuklar tarafından en çok izlenen üç yerli yapım çizgi filmde hangi değerler ne şekilde verilmektedir?” ve “Türkiye’de yayınlanan, çocuklar tarafından en çok izlenen üç yabancı yapım çizgi filmde hangi değerler ne şekilde verilmektedir?” sorularına cevap aranmıştır. Araştırmanın sonuçları dikkate alınarak, hangi değerlerin ne oranda ve nasıl verildiği aşağıya sıralanmıştır.

Tablo 6: Yerli ve Yabancı Yapım Çizgi Filmlerde Verilen Değerlerin Genel Değerlendirmesi.

Değerler	Yerli Yapım Çizgi Filmler	Yabancı Yapım Çizgi Filmler
Adil olma	1	1
Aile Birliğine Önem Verme	1	7
Barış	-	-
Çalışkanlık	3	-
Dürüstlük	-	3
Hoşgörü	-	9
İşbirliği	33	43
Paylaşma	8	21
Sağlıklı Olmaya Önem	5	2

Verme		
Saygı	1	7
Sevgi	5	19
Sorumluluk	3	10
Temizlik	4	6
Vatanseverlik	-	-
Yardımseverlik	35	78

Adil Olma: Seçilen çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde adil olma değerinin Pepee ve Laura'nın Yıldızı çizgi filmlerinde 1'er kez işlendiği görülmüştür. Keloğlan, Marsupilami, Nane ile Limon, Caillou çizgi filmlerinde bu değere rastlanmamıştır. Toplamda, adil olma değerinin yabancı ve yerli yapım çizgi filmlerde 1'er kez işlendiği görülmüştür.

Aile Birliğine Önem Verme: : Seçilen çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde aile birliğine önem verme değerinin Marsupilami çizgi filminde 3, Caillou ve Laura'nın Yıldızı çizgi filmlerinde 2'şer, Pepee çizgi filminde 1 kez, işlendiği görülmüştür. Keloğlan ve Nane ile Limon çizgi filmlerinde ise bu değere rastlanmamıştır. Toplamda bu değere yerli yapım çizgi filmlerde 1, yabancı yapım çizgi filmlerde 7 kez yer verildiği görülmüştür. Bu değer aile üyelerinin birbirleriyle vakit geçirmeye önem vermesi şeklinde işlenmiştir.

Barış: Seçilen çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde, barış değerine rastlanmamıştır.

Çalışkanlık: Seçilen çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde çalışkanlık değerinin Nane ile Limon çizgi filminde 2, Keloğlan çizgi filminde 1 kez işlendiği görülmüştür. Toplamda, çalışkanlık değerinin sadece yerli yapım çizgi filmlerde 3 kez işlendiği tespit edilmiştir.

Dürüstlük: Seçilen çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde dürüstlük değerinin sadece Laura'nın Yıldızı çizgi filminde 3 kez işlendiği görülmüştür. Caillou, Keloğlan, Marsupilami, Nane ile Limon ve Pepee çizgi filmlerinde ise dürüstlük değerine rastlanmamıştır. Toplamda, dürüstlük değerine sadece yabancı yapım çizgi filmde 3 kez rastlanmıştır. Bu değer sonuçları ne olursa olsun doğruyu söylemek gerektiği şeklinde işlenmiştir.

Hoşgörü: Seçilen çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde hoşgörü değerinin Caillou çizgi filminde 7, Laura'nın Yıldızı çizgi filminde 2 kez işlendiği görülmüştür. Keloğlan, Marsupilami, Nane ile Limon ve Pepee çizgi filmlerinde ise hoşgörü değerine rastlanmamıştır. Toplamda, hoşgörü değerinin sadece yabancı yapım çizgi filmlerde 9 kez işlendiği görülmüştür.

İşbirliği: Seçilen çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde işbirliği değerinin Nane ile Limon çizgi filminde 19, Caillou ve Marsupilami çizgi filmlerinde 15'er, Laura'nın Yıldızı çizgi filminde 13, Pepee ve Keloğlan çizgi filmlerinde 7'şer kez işlendiği görülmüştür. Toplamda, işbirliği değerinin yabancı yapım çizgi filmlerde 43, yerli yapım çizgi filmlerde ise 33 kez işlendiği görülmüştür. İşbirliği değeri izlenen çizgi filmlerde aile üyeleri ve arkadaşların herhangi bir konu üzerinde birlikte hareket etmeleri şeklinde işlenmiştir.

Paylaşma: Seçilen çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde paylaşma değerinin Laura'nın Yıldızı çizgi filminde 11, Caillou çizgi filminde 9, Nane ile Limon çizgi filminde 6, Keloğlan çizgi filminde 2, Marsupilami çizgi filminde 1 kez işlendiği görülmüştür. Pepee çizgi filminde ise paylaşma değerine rastlanmamıştır. Toplamda, paylaşma değerinin yerli yapım çizgi filmlerde 8, yabancı yapım çizgi filmlerde 21 kez işlendiği görülmüştür. Bu değer izlenen çizgi filmlerde elimizde var olanları aile üyeleri ve arkadaşlarla paylaşılması şeklinde işlenmiştir.

Sağlıklı Olmaya Önem Verme: Seçilen çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde sağlıklı olmaya önem verme değerinin Caillou ve Pepee çizgi filmlerinde 2, Nane ile Limon çizgi filminde 3 kez işlendiği görülmüştür. Marsupilami, Laura'nın Yıldızı ve Keloğlan çizgi filmlerinde ise bu değere rastlanmamıştır. Toplamda, sağlıklı olmaya önem verme değerinin yerli yapım çizgi filmlerde 5, yabancı yapım çizgi filmlerde 2 kez işlendiği belirlenmiştir. Bu değer izlenen çizgi filmlerde sağlığı tehlikeye atacak davranışlardan kaçınma, dengeli beslenmeye, diş sağlığına ve doktor kontrollerine önem verme şeklinde işlendiği görülmüştür.

Saygı: Seçilen çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde saygı değerinin Caillou ve Laura'nın Yıldızı çizgi filmlerinde 3'er, Marsupilami, Pepee çizgi filmlerinde 1'er kez işlendiği görülmüştür. Nane ile Limon ve Keloğlan çizgi filmlerinde ise saygı değerine rastlanmamıştır. Toplamda, saygı değerinin yabancı yapım çizgi filmlerde 7 kez, yerli yapım çizgi filmlerde ise 1 kez işlendiği görülmüştür. Saygı değeri ele

alınan çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde, günlük hayatta diğer insanların haklarına, isteklerine ve özel hayata saygı duyulması gerektiği şeklinde işlenmiştir.

Sevgi: Seçilen çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde sevgi değerinin Caillou çizgi filminde 10, Laura'nın Yıldızı çizgi filminde 8, Keloğlan ve Pepee çizgi filmlerinde 2'şer, Marsupilami ve Nane ile Limon çizgi filmlerinde ise 1'er kez işlendiği görülmüştür. Toplamda, sevgi değerinin yabancı yapım çizgi filmlerde 19, yerli yapım çizgi filmlerde ise 5 kez işlendiği görülmüştür. Sevgi değerinin ele alınan çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde aile, arkadaş, hayvan ve evlat sevgisi olarak işlendiği görülmüştür.

Sorumluluk: Seçilen çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde sorumluluk değerinin, Caillou çizgi filminde 5, Laura'nın Yıldızı çizgi filminde 4, Nane ile Limon, Marsupilami, Keloğlan ve Pepee çizgi filmlerinde ise 1'er kez işlendiği görülmüştür. Toplamda, sorumluluk değerinin yabancı yapım çizgi filmlerde 10, yerli yapım çizgi filmlerde 3 kez işlendiği görülmüştür. Bu değer izlenen çizgi filmlerde verilen görevlerin yerine getirilmesi gerektiği şeklinde işlenmiştir.

Temizlik: Seçilen çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde temizlik değerinin Caillou çizgi filminde 6, Nane ile Limon çizgi filminde 2, Pepee ve Keloğlan çizgi filmlerinde 1'er kez işlendiği görülmüştür. Marsupilami, Laura'nın Yıldızı ve Keloğlan çizgi filmlerinde temizlik değerine rastlanmamıştır. Toplamda, temizlik değerinin yabancı yapım çizgi filmde 6, yerli yapım çizgi filmlerde 4 kez işlendiği görülmüştür. Bu değer çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde kullandığımız eşyaların, yaşadığımız yerin, vücudumuzun ve yediğimiz sebzelerin temizliğine önem verme şeklinde işlendiği görülmüştür.

Vatanseverlik: Seçilen çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde, vatanseverlik değerine rastlanmamıştır.

Yardımseverlik: Seçilen çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde yardımseverlik değerinin Caillou çizgi filminde 35, Laura'nın Yıldızı çizgi filminde 24, Marsupilami çizgi filminde 19, Keloğlan çizgi filminde 15, Pepee çizgi filminde 8, Nane ile limon çizgi filminde 11 kez işlendiği görülmüştür. Toplamda, bu değere yabancı yapım çizgi filmlerde ise 78, yerli yapım çizgi filmlerde 35 kez yer verildiği belirlenmiştir.

Bu değer izlenen çizgi filmlerde, aile yeleri ve arkadaşların birbirine herhangi bir konuda duyarsız kalmayarak yardımcı olması şeklinde işlenmiştir.

- ✓ Yukarıdaki bulgular dikkate alındığında, taranan 15 değerden alışkanlık ve sağlıklı olmaya önem verme değerlerinin yerli yapım çizgi filmlerde; sevgi, saygı, hoşgörü, işbirliği, sorumluluk, temizlik, dürüstlük, yardımseverlik, aile birliğine önem verme, paylaşma değerlerinin ise yabancı yapım çizgi filmlerde işlenme sayısının daha fazla olduğu görülmüştür. Adil olma değerin ise yerli ve yabancı yapım çizgi filmlerde eşit sayıda işlendiği tespit edilmiştir. Vatanseverlik ve barış değerlerine ise belirlenen çizgi filmlerin izlenen bölümlerinde rastlanmamıştır.
- ✓ Belirlenen izgi filmlerin izlenen bölümlerinde taranan 15 değerin toplam işleniş sayısı, yerli yapım çizgi filmlerden Nane ile Limon izgi filminde 45, Keloğlan izgi filminde 29, Pepee izgi filminde 24; yabancı yapım çizgi filmlerden Caillou izgi filminde 94, Laura'nın Yıldızı izgi filminde 71, Marsupilami izgi filminde 41 olduğu görülmüştür. Taranan 15 değerin toplam işleniş sayısı göz önüne alındığında, yabancı yapım çizgi filmlerde yerli yapım çizgi filmlere göre değerlerin işleniş sayısının daha fazla olduğu görülmüştür. Bu sonuçtan yola çıkılarak yerli yapım çizgi filmlerde değerler eğitimine daha çok önem verilmesi gerektiği görülmektedir.
- ✓ Ele alınan çizgi filmler içerisinde taranan 15 değerden, Pepee izgi filminde 9, Nane ile Limon izgi filminde 8, Keloğlan izgi filminde 6 değere rastlanmıştır. Yabancı yapım çizgi filmlerden olan Caillou izgi filminde 10, Laura'nın Yıldızı izgi filminde 10, Marsupilami izgi filminde ise 7 değere rastlanmıştır. Taranan 15 değerin çeşitliliği açısından ele alınan yerli ve yabancı yapım çizgi filmlerde, yabancı yapım çizgi filmlerde işlenen değer çeşitliliğinin daha fazla olduğu görülmektedir.
- ✓ Ele alınan yerli ve yabancı yapım çizgi filmlerin izlenen bölümleri değerler eğitimi bakımından incelendiğinde, toplamda yardım severlik değerinin 112, işbirliği değerinin 76, paylaşma değerinin 29, sevgi değerinin 24, sorumluluk değerinin 13, temizlik değerinin 10, hoşgörü değerinin 9, aile birliğine önem verme ve saygı değerinin 8, sağlıklı olmaya önem verme 7, alışkanlık ve dürüstlük değerinin 3, adil olma değerinin 2 kez işlendiği görülmüştür. Vatanseverlik ve barış değerine ise yerli ve yabancı yapım çizgi filmlerin

izlenen bölümlerinde rastlanmamıştır. Bu sonuçlara göre yerli ve yabancı yapım çizgi filmlerin belli değerler üzerinde yoğunlaştığı görülmüştür.

Araştırma kapsamında ele alınan çizgi filmler genel olarak değerlendirildiğinde şu sonuçlar ile karşılaşılmıştır:

Pepee çizgi filminin izlenen bölümleri içerisinde değerler eğitimi kadar kavram eğitimi üzerinde de durulduğu görülmüştür.

Keloğlan çizgi filminin izlenen bölümlerinde değerler eğitiminden çok çocukların merak duygusunu uyandıran ve Keloğlan'ın zekâsını kullanarak çözdüğü olaylar ön plandadır.

Nane ile Limon çizgi filminin izlenen bölümlerinde değerler eğitiminden çok bilgi verme amaçlandığı görülmüştür.9-12 yaş grubuna hitap eden Nane ile Limon çizgi filmi içerisinde işlenen değerlerin, verilen bilgilerin gerisinde kaldığı düşünülmektedir.

Marsupilami çizgi filminin izlenen bölümlerinde değerler eğitiminden çok çocukların merak duygusunu uyandıran olaylar ön plandadır.7 yaş ve üzerine hitap eden Marsupilami çizgi filminin ana karamanları olan marsupilamilerin değişik sesler çıkartarak anlaşmalarından dolayı, çizgi film içerisinde işlenen bazı değerlerin çocuklar tarafından tam olarak algılanamayacağı düşünülmektedir.

Caillou ve Laura'nın Yıldızı çizgi filmlerinin izlenen bölümlerinde değerler eğitimine oldukça fazla yer verildiği görülmüştür.

4.1.2. Öneriler

- ✓ Araştırma sonucu elde edilen verilere göre, izlenen çizgi filmlerin belli değerler üzerinde yoğunlaştığı görülmüştür. Çizgi filmlerde değer çeşitliliğinin artırılması gerekmektedir.
- ✓ Araştırma sonucunda elde edilen verilere göre, yerli yapım çizgi filmlerin değerler eğitimi bakımından zenginleştirilmesi gerekmektedir.
- ✓ Yerli yapım çizgi filmlerin sayısının artırılarak, çocukların kendi kültür ve tarihini daha iyi anlamaları sağlanmalıdır.
- ✓ Çocuklar tarafından en çok beğenilen ve izlenen komedi içerikli çizgi filmlerde, eğlendiricilikle birlikte eğiticiliğe de önem verilmelidir.

- ✓ Çocuklarının izledikleri çizgi filmlerin içeriği, bu çizgi filmlerden nasıl ve ne derece etkilendikleri hakkında ailelerin bilgilendirilmeleri gerekmektedir. Bu konuda çeşitli seminerler ve televizyon programları düzenlenebilir.
- ✓ Çocukların her gün kaç saat ve hangi çizgi filmleri izledikleri, aileler tarafından dikkatle kontrol edilmelidir.
- ✓ Çizgi filmler, çocuklar izlemeden önce dikkatli ve özenle seçilmelidir.
- ✓ Ailelerin, çocukları televizyon karşısında yalnız bırakmamaları, onlarla birlikte televizyon seyrederek neyin doğru, neyin yanlış olduğu hakkında çocuklarla konuşmaları ve çocuklarının yaş grubuna uygun çizgi filmleri seçmelerinde yönlendirici olmaları sağlanmalıdır.
- ✓ Milli Eğitim Bakanlığı, değerler eğitiminde çizgi film karakterlerinden yararlanabilir.
- ✓ Çocuklar tarafından en çok izlenen bir çizgi film belirlenerek, bu çizgi filmin tüm bölümleri değerler eğitimi açısından incelenebilir.
- ✓ Velilerin görüşü alınarak, çocukların izlemeyi en çok tercih ettikleri çizgi filmlerden öğrendikleri bilgi, beceri ve davranışların neler olduğu üzerinde bir çalışma yapılabilir.
- ✓ Velilerin, çocuklara yönelik çizgi filmlerden beklentileri hakkında bir çalışma yapılabilir.
- ✓ Üçü yerli, üçü yabancı altı çizgi filmin rast gele seçilen bölümleriyle sınırlı olan bu araştırma, daha çok çizgi filmi ve daha çok bölümü kapsayacak bir biçimde geliştirilebilir.

KAYNAKÇA

- Ada, S. , Ünal, S. (2000). *Sınıf Yönetimi*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Matbaa Birimi.
- Adak, N. (2004). *Bir Sosyalizasyon Aracı Olarak Televizyon ve Şiddet*. <http://www.yesevi.edu.tr/bilig/biligTur/pdf/30/3.pdf> (05.11.2012 tarihinde alınmıştır).
- Akbulut, N., Kartopu, E. (2004). Çocuk ve Televizyon. *Çoluk Çocuk Dergisi*, 40 (Temmuz), 22-24.
- Aral, D. (2008). *Milli Eğitim Bakanlığı'nın Hazırladığı 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Değerler Üzerine Bir Araştırma*. Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Arslan, A. (2002–2004). Bir Sosyolojik Olgu Olarak Televizyon. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 1, (1), ss. 1–15
- Avcı, N. (2007). *Toplumsal Değerler ve Gençlik*. Siyasal Kitapevi, Ankara.
- Avcı, N. (2007). *Üniversite Gençliğinin Bireysel ve Toplumsal Değerlere İlgisi ve Bakışı. Değerler ve Eğitimi İçinde* (819-851) İstanbul: Dem Yayınları.
- Aydın, M. (2003). Gençlerin Değer Algısı: Konya Örneği. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 3, 121-144.
- Bağlı, M. T. (2002). *Radyo ve Televizyon Yayınlarına İlişkin Beğeni ve Şikâyetlerin Değerlendirmesi*. RTÜK
- Balaban, A. (2002). *Televizyon Çocuk Programlarının Kalite Kriterlerine İlişkin Olarak Okul Öncesi Kurumlarına Devam Eden Çocukların Anne - Babalarının Görüşleri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Balat, G.U. , Dağal, A. B. (2006). *Okul Öncesi Dönemde, Değerler Eğitimi Etkinlikleri*. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Balat, U.G. (2004). Çocuklar ve Değerler Eğitimi. *Çoluk Çocuk Dergisi*, 8(45), 18
- Baloğlu, M., Balgalmış, E. (2005). İlköğretim ve Ortaöğretim Yöneticilerinin Öz Değerlerinin Betimlenmesi: Tokat İli Örneği. *Değerler Eğitimi Dergisi*. 10 (2). 19-31.
- Batmaz, V. , Aksoy, A. (1995). *Türkiye'de Televizyon ve Aile: Elektronik Hane*. Ankara: T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu.
- Bazin, A.(1993). *Sinema Nedir?* (Çev. İbrahim Şener). İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- Belet, D., Deveci, H. (2008). *Türkçe Ders Kitaplarının Değerler Bakımından İncelenmesi*. VII. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Sempozyumu, Çanakkale.
- Blackman, A. , Hurd, T., Tima, N. (2000). *Entrepreneurs : More Honest than We think? A preliminary Investigation into the Characteristic and Values of Owner-Manager*. <http://www.sbaer.uca.edu/research/icsb/2000/pdf/121.PDF> (25.12.2012 tarihinde internet adresinden alınmıştır).
- Bolay, H.S. (2007). *Aşkın Değerler Buhranı, Değerler ve Eğitimi*. Uluslararası Sempozyumu, Edt. R. Kaymakcan ve diğerleri, İstanbul: DEM Yayınları
- Bourdieu, P. (1997). *Televizyon Üzerine*. (Çev. Turhan Ilgaz).YKY, İstanbul

- Bozkurt, V. (2011). *Değişen Dünyada Sosyoloji(Temel Kavramlar ve Kurumlar)*. Ekin Basım Yayım Dağıtım, Bursa.
- Can, A.(1995).*Okul Öncesi Çocuklara Yönelik Televizyon Programları İçinde Çizgi Filmlerin Çocukların Gelişimine ve İletişimine Yönelik Etkileri*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul: Marmara üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Carr, D. (2000). Moral formation, cultural attachment or social control: what's the point of values education? *Educational Theory*, 50.
- Cesur S., Paker O.(2007). Televizyon ve Çocuk: Çocukların TV Programlarına İlişkin Tercihleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, Kış 2007, C.6, S. 19, s.107* <http://www.e-sosder.com/?sayfa=dergelist&sayi=19.0> (23.11.2012 tarihinde internet adresinden alınmıştır.)
- Cheng, Tina, Brenner, Ruth, Wright, Joseph, Sachs, Cheryl, Moyer, Patricia and RAO, Malla (2004). ‘‘Children's Violent Television Viewing: Are Parents Monitoring?’’, *Pediatrics*, 114, (1),ss. 94-99
- Çelenk, E. (1995). *TV’de Gösterilen Çizgi Filmlerin İlkokul Çağı Çocukları Üzerindeki Etkileri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İzmir: Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Radyo-Televizyon Anabilim Dalı.
- Dağ, İ. ve Arkadaşları (2005).*Televizyon Programlarındaki Şiddet İçeriğinin, Müstehcenliğin ve Mahremiyet ihlallerinin İzleyicilerin Ruh Sağlığı Üzerindeki Olumsuz Etkileri*. Özel Çalışma Raporu, Ankara.
- Demir, Ö. ,Acar, M .(2005). *Sosyal Bilimler Sözlüğü*. Adres Yayınları, Ankara.
- Demirel, Ö. (2006). *Öğretimde Planlama ve Değerlendirme, Öğretme Sanatı*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Demiriz, S., Ulutaş, İ. (1999). *Ebeveynlerin Çocuklarının Televizyon İzleme Alışkanlıkları ve Çocuk Programlarına Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi. X.Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi Bildiriler Kitabı içinde (s.1236 1243)*.Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Basımevi.
- Dökmen, Ü. (2005). *İletişim Çatışmaları ve Empati*. Sistem Yayıncılık, İstanbul.
- Ergün, M. (1994). *Eğitim Sosyolojisine Giriş, (Eğitim ve Toplum)*. Ankara: Ocak Yayınları
- Ertürk, S. (1972). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Yelkentepe Yayınları.
- Güler, D. (1992). *Çizgi Filmlerin Eğitim İletişimi Boyutları ve Bir Örnek Olay Çözümlemesi*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, İletişim Bilimleri Yüksek Okulu Yayınları, Sayı 7.
- Güngör, E. (2010). *Değerler Psikolojisi Üzerine Araştırmalar*. 4. Baskı İstanbul: Ötüken Yayınları
- Giroux,H.A.(1999). *The Mouse That Roared: Disney and the End of Innocence*, Boston, Rowman &Littlefield Publishers
- Hossain, A., Marinova, D. (2004). *Values education: A foundation for sustainability*. Murdoch University: 13th Annual Teaching and Learning Forum. 9-10 Şubat.www.lsn.curtin.edu.au/TL/Forum/2004/Hossain/and/Marinova-val.html (25/12/2012 tarihinden internet adresinden alınmıştır.)
- Hökekleli, H. , Gündüz, T. (2007).*Üstün Yetenekli Çocukların Değer Yönelimleri ve Eğilimleri*. Değerler ve Eğitimi Uluslararası Sempozyumu, (Ed: R. Kaymakcan ve diğerleri), İstanbul: DEM Yayınları.
- Hünerli, S. (2005). *Canlandırma Sineması Üzerine*. İstanbul: Es Yayınları
- İlgaz, S. (1998).*Çizgi Film Temel İlkeleri Yapım Tekniği*. İstanbul: Leyla Yayınları
- İnanç, D.D. (1981). *Sanat Olayı Dergisi*. İstanbul: Karacan Yayınları
- Kaba, F.(1992).*Animasyonun Eğitim Amaçlı Kullanımı*. Yayınlanmamış Yüksek

- Lisans Tezi, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kaba, F. (2002). *Türkiye’de Çizgi Film: Gelişimi ve Eğitimi*. Eskişehir: Anadolu Sanat, Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Sayı:13,s.135-140
- Kağıtcıbaşı, Ç. (2000). *Kültürel Psikoloji – Kültür Bağlamında İnsan ve Aile, 2. Baskı*. İstanbul: Evrim Yayınevi.
- Kapferer, J. N. (1991). *Çocuk ve Reklam* (Çev. Şermin Önder). İstanbul: Afa Yayınları.
- Karagöz, B. (2009). *Yapılandırmacı Yaklaşımına Göre İlköğretim 6 ve 7.Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Değerlerin İncelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Karasar, N.(2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*.(19.Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kaskun A. , Öztunç, S. (1999). *Çocuk, Televizyon ve Şiddet. Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*(<http://ilef.ankara.edu.tr/id/yazi.php?yad=799> (26.12.2012 tarihinde internet adresinden alınmıştır.)
- Kıncal, R. (2002). *Vatandaşlık Bilgisi*. Ankara: Mikro Yayınları.
- Köknel, Ö. (2007). *Çatışan Değerlerimiz*. İstanbul: Altın Kitaplar.
- Köylü, M. (2007). Küresel Bağlamda Değerler Eğitimine Duyulan İhtiyaç. *Değerler Ve Eğitimi*. (Ed:Kaymakcan,R.,Hökelekli,H,Arslan,Ş,Zengin,M) İstanbul Dem yay 287-312
- Kuçuradi, İ. (2003). *İnsan ve Değerleri*. Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları.
- Kuruoğlu, H. (2001). Televizyonun Çocuklara Olumsuz Etkileri. *Karizma Üç Aylık Düşünce Dergisi, 7, Temmuz-Ağustos-Eylül, ss.122–129*
- Lovatt, T. (2000). *Multifaith Religious And Values Education: Apperant of Real? Background To Research*. Religious Education Vol:90-3,4
- Lyons, S. (2003). *An exploration of generational values in life and at work*.Unpublished doctoral dissertation, Carleton University, Canada.
- MEB, (2002). *Okul Gelişim Modeli. Planlı Okul Gelişimi*. Ankara: M.E. B.
- MEB, (2005). *İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi 6. – 7. Sınıf Öğretim Programı ve Kılavuzu*. Ankara: MEB.
- MEB, (2010). T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı. Devlet KitaplığıMüdürlüğü: Ankara.http://www.meb.gov.tr/duyurular/duyurular2010/ttkb/18Sura_kararlari_tamami.pdf (29.12.2012 tarihinden internet adresinden alınmıştır.)
- Mutlu, E. (1998). *İletişim Sözlüğü* (3. basım).Ankara: Ark Yayınları.
- Mutlu, E. (1999).*Televizyon ve Toplum*. Türkiye Radyo Televizyon Kurumu, Ankara.
- Oktay, A. (1999). *Yaşamın Sihirli Yılları*. İstanbul: Epsilon Yayıncılık
- Oktay, A.(2004). *Okul Öncesi Dönemi*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Oskay, Ü. (2000). *Kitle İletişimin Kültürel İşlevleri*. İstanbul: Der Yayınları.
- Önder, A. (2003). *Eğitici Drama*. İstanbul: Mopa Kültür Yayınları.
- Özen, N. (1981). *Sinema ve Televizyon Terimleri Sözlüğü*. Ankara: T.D.K. Ya. No:462
- Özakçaoğlu, N.(2009). *Çizgi Filmlerin Eğitilebilir Zihinsel Engelli Öğrencilerin Resimlerine Anlatım, Biçim ve Renk Olarak Yansımaları*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim-İş Öğretmenliği Ana Bilim Dalı.
- Özerkan, Ş. (2008). *Medyada Muhafazakâr Rol Modelleri*, (Ed.: Yasemin Giritli İnceoğlu, Nurdan Akiner), *Medya ve Çocuk Rehberi*. Eğitim Kitabevi Yayınları, Konya.
- Özgüven, İ, E. (2003). *Psikolojik Testler*. 5. Baskı, Ankara: Pdrem Yayınları.

- Park, N. , Peterson, C. (2006). Character strengths and happiness among young children: Content analysis of parental descriptions. *Journal of Happiness Studies*, 7, 323–341.
- Peker, H. (1998). *Çocuğun Dini Eğitiminde Medya, Çocuk Gelişimi ve Eğitimi*. (Ed.: Halis Ayhan), İstanbul, Ensar Neşriyat, s.166
- Peri, C. (1997). *Okul Öncesinde İzlenen Televizyon Programları ve Bu Programların Eğitimsel Değeri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Rokeach, M. (1973). *The nature of human values*. New York: The Free Press.
- Ryan, K., Bohlin, K. (1999). *Building Character in Schools*. San Francisco: Jossey-Bass Publishers.
- Schwartz, S.H. (1992). Universals in the content and structure of values: Theoretical advances and empirical tests in 20 countries. In M. Zanna(Ed.) *Advances in experimental social psychology*, vol. 25, 1-65, Orlando, FL: Academic Press.
- Schwartz, S., Melech, H., Lehmann G., Burgess, A., Haris M. & Owens V. (2001). Extending the cross-cultural validity of the theory of basic human values with a different method of measurement. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 32, 519-542.
- Serhatlıoğlu, B.(2006). *Televizyon Programlarının Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Devam Eden 5-6 Yaş Grubu Çocuklarının Zihin ve Dil Gelişimini Etkileme Biçimlerine Yönelik Öğretmen ve Veli Görüşlerinin Belirlenmesi*. Fırat Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi, Elazığ
- Sevinç, M. (2005). *Evrensel ve Yerel Değerlerin Eğitime Yansımaları. Küreselleşme, Ahlak ve Değerler içinde* (der.) Y. Mehmedoğlu, A.U. Mehmedoğlu, İstanbul: Litera Yayıncılık.
- Silah, S. (2000). *Sosyal Psikoloji*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Stephenson, R. (1973). *The Animated Film*, B.1 New York
- Sönmez, S., Uysal, A. (2005). *Anasınıfına Devam Eden Çocukların Televizyon, Bilgisayar ve Video Oyunlarını Kullanma Durumları*. 2. Uluslararası Çocuk ve İletişim Konferansı'nda sunulmuş bildiri. İstanbul Üniversitesi.
- Sönmez, V. (2005). *Eğitim Felsefesi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Şahin, C. (1995). *Animasyonun Kültür Aktarımındaki Yeri*. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya
- Şen, Ü.(2007). *Millî Eğitim Bakanlığının 2005 Yılında Tavsiye Ettiği 100 Temel Eser Yoluyla Türkçe Eğitiminde Değerler Öğretimi Üzerine Bir Araştırma*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Şirin, M.R.(1999). *Televizyon, Çocuk ve Aile*. İstanbul: İz Yayıncılık
- Şirin, M.R. (1999). *Kuşatılmış Çocukluğun Öyküsü*. İstanbul: İz Yayınları
- Taflan, S. ,Çolak, S. ,Yaman, H.(2009).İlköğretim İkinci Kademe Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Değerler. *Değerler Eğitimi Dergisi Cilt 7, No. 18, 107-120, Aralık 2009*.
- Tezcan, M. (1997) . *Eğitim Sosyolojisi*. Ankara: Bilim Yayıncılık.
- Thompson, J. B. (2000). *The media and modernity*. California: Polity Pres, Blackwell Publishers Ltd.
- Tillman, D. (2000). *Living values activities for young adults*. Health Communications Inc.
- Tolan, B. (1996). *Toplum Bilimlerine Giriş*. Ankara: Adım ve Murat Yayınları.
- Turalı, D. (2001). *Çizgi Film Sanatı ve Türkiye'de Çizgi Film Sanatının Battıya Göre*

- Karşılaştırılması*. Süleyman Demirel Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Lisans Bitirme Tezi.
- Turan, S. ,Aktan, D. (2008). Okul Hayatında Var Olan ve Olması Düşünülen Sosyal Değerler. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, Bahar 2008, 6(2)*, 227-259.
- TDK (2010). *Türk Dil Kurumu Sözlüğü*. <http://www.tdk.gov.tr>. (12.11.2012 tarihinde İnternet adresinden alınmıştır.)
- Veugelaers, W., Vedder P. (2003). Values in teaching. *Teachers and Teaching: theory and practice*, 9, 377-389.
- Vural, A. M. (2000). Medyanın Kültürel Kalkınmayı Sağlama ve Eğitim İşlevi. *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, İ.Ü Basımevi Müdürlüğü, Sayı 10*.
- Williams R. (2001). *The Animator's Survival Kit*. Faber and Faber Limited, London <http://tr.wikipedia.org/wiki/Televizyon#Tarih.C3.A7> (01.01.2013 tarihinde internet adresinden alınmıştır.)
- Yanpar Yelken, T. ,Yalar, T. (2011). Değerler Eğitiminin İyileştirilmesi ile İlgili Öğretmen Görüşlerinin Belirlenmesi ve Bir Program Modülü Örneğinin Geliştirilmesi.*Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt:10, Sayı:38 (079-98), Güz-2011* <http://www.esosder.org/?sayfa=dergelist&sayi=38.0> (01.11.2012 tarihinde internet adresinden alınmıştır.)
- Yapıcı, Ş. (2006). Bir Eğitim Aracı Olarak Televizyon ve Etkileri. *Bilim Eğitim ve Düşünce Dergisi. Cilt 6, Sayı 2. Haziran 2006*, <http://www.universite-toplum.org/text.php3?id=272>
- Yavuzer, H. (2004). *Çocuk Psikolojisi*. Remzi Kitabevi, İzmir.
- Yıldırım, A. , Şimşek, H. (2005). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. (5. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, R. (1999). *Öğrenmeyi Öğrenmek*. İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- Yılmaz, K. (2008). *Eğitim Yönetiminde Değerler*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Yörükoğlu, A. (2003). *Çocuk Ruh Sağlığı*. İstanbul: Özgür Yayınları.

EKLER

Ek 1:Anket Formu

ÇİZGİ FİLMLERDE TARNACAK DEĞERLERİ BELİRLEME ANKETİ

Değerli öğretmenim,

Bu anket, okul öncesi çağındaki çocukların algılayabileceği değerleri belirlemek amacıyla yapılmaktadır. Aşağıda belirtilen değerlerden hangileri sizce okul öncesi eğitim çağında bulunan çocuklara verilmesi gereken değerlerdendir.

	Gerekli Görüyorum	Gerekli Görmüyorum
Estetik	☐	☐
Sevgi	☐	☐
Saygı	☐	☐
Hoşgörü	☐	☐
İşbirliği	☐	☐
Bağımsızlık	☐	☐
Adil olma	☐	☐
Barış	☐	☐
Çalışkanlık	☐	☐
Bilimsellik	☐	☐
Duyarlılık	☐	☐
Eşitlik	☐	☐
Özgürlük	☐	☐
Misafirperverlik	☐	☐
Sorumluluk	☐	☐
Temizlik	☐	☐
Dürüstlük	☐	☐

Vatanseverlik	☐	☐
Yardıms severlik	☐	☐
Aile birliğine önem verme	☐	☐
Sağlıklı olmaya önem verme	☐	☐
Paylaşma	☐	☐

Ek 2:Anket Formu**OKUL ÖNCESİ ÇAĞINDAKİ ÇOCUKLARIN İZLEMİYİ TERCİH ETTİĞİ
ÇİZGİ FİMLERİ BELİRLEME ANKETİ**

Değerli Velim,

Bu anket, çocuğunuzun televizyon kanallarında yayınlanan, severek izlediği çizgi filmleri belirlemek amacıyla yapılmaktadır. Aşağıda belirtilen yerlere çocuğunuzun televizyonda izlemeyi en çok sevdiği çizgi filmleri, çocuğunuzun görüşlerini alarak yazınız. Çalışmaya yardımcı olduğunuz için teşekkürler.

Yrd. Doç. Dr. Erol DURAN

Uşak Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Zeynep GÖKALP

Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Çocuğunuzun Cinsiyeti:

Kız ()

Erkek ()

1)

2)

3)

4)

5)

6)

7)

8)

9)

10)